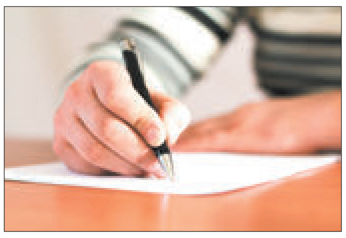

Вясёлыя гісторыі ад чытачоў

СТАР. 7

Як праходзіць датэрміновае галасаванне

МС

Хто ляціць у Лісабон?

СТАР. 13

ЦЫТАТА ДНЯ

Усевалад ЯНЧЭЎСКІ, дырэктар Парка высокіх тэхналогій:

«IT-індустрыя вельмі тонка адчула добрае і сапраўды шчырае стаўленне дзяржавы. І вось вынік — узята псіхалагічная планка: у мінулым годзе экспарт парка вырас на 25 працэнтаў і ўпершыню ў гісторыі перавысіў 1 мільярд долараў. Ключавы фактар поспеху адзін — ясны сігнал ад Прэзідэнта IT-супольнасці: працуйце свабодна і спакойна, зарабляйце для сябе і для краіны, дзяржава нідзе не будзе перашкаджаць вам, а ўсюды, дзе можа, дапаможа. Гэта поспех не толькі для ПВТ, гэта поспех для ўсёй краіны, бо гэтыя мільярд долараў прыйшоў у Беларусь, у нашу эканоміку. Сёння новы дэкрэт адкрывае новыя магчымасці, а значыць, будуць і новыя поспехі».

Курсы замежных валют, устаноўленыя НБ РБ з 16.02.2018 г.

Долар ЗША	1,9717 ▼
Еўра	2,4632 ▲
Рас. руб.	0,0348 ▲
Укр. грыўня	0,0735 ▼

ISSN 1990 - 763X

18033

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

№ 33 (28649)

16 ЛЮТАГА 2018 г.
ПЯТНІЦА

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

9-24 стар. МЯСЦОВАЕ САМАКІРАВАННЕ — ГАЗЕТА ДЛЯ ВЫБАРШЧЫКАЎ І ДЭПУТАТАЎ МЯСЦОВЫХ САВЕТАЎ
+TV ПРАГРАМА

А СНЕГ ЗУСІМ НЕ ХАЛОДНЫ!

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

Дзяніс і Юлія ШАСЦЮКІ са сваім хатнім гадаванцам на заснежанай вуліцы старажытнага палескага Давыд-Гарадка.

■ Ракурс

СЯРЭБРАНАЯ ЭКАНОМІКА: ПАТЭНЦЫЯЛ СТАРАСЦІ

Але беларускі рынак і аўдыторыя 60+ пакуль яшчэ толькі прыглядаюцца адзін да аднаго...

Апошнім часам шмат гаворыцца пра старэнне насельніцтва і часта гэтая тэндэнцыя падаецца як праблема. Маўляў, рызыкі для эканомікі, павышаная нагрузка на сацыяльную сферу... Так недалёка і да таго, каб пачаць успрымаць пажылых людзей нейкім баластам, які замінае маладым. Хоць гэта далёка не так. Рост колькасці пажылых людзей нясе і новыя магчымасці — у свеце зараз загаварылі аб так званай сярэбранай эканоміцы, калі ў цэнтры ўвагі знаходзяцца сівавалосыя спажыўцы і пад іх патрэбы падладжваюцца вытворцы тавараў і паслуг. Што дае такі падыход? Дадатковыя працоўныя месцы, павелічэнне спажывання і вытворчасці — гэта значыць, рост эканомікі.

Старасць — гэта не мінулае. Гэта цяперашняе!

Старасць нясе ў сабе патэнцыял вопыту і клопату. А яшчэ ў яе ёсць фінансавы патэнцыял. Таму што менавіта пажылыя часта дапамагаюць маладым сем'ям грашыма, калі моладзь страчвае працу. Так было, напрыклад, у ЗША і Еўропе, калі з-за сусветнага крызісу 2008 года пачалося беспрацоўе сярод маладых. Але не трэба недаацэньваць фінансавых магчымасцяў і нашых пажылых людзей. Яны таксама нярэдка дапамагаюць маладым сем'ям — сітуацыя часта менавіта такая, а не наадварот.

Зараз у свеце ўсё больш і больш тавараў і паслуг арыентуецца на людзей трэцяга ўзросту, бо яны складаюць вялікую долю ўсіх спажыўцоў, і гэтая доля пастаянна расце разам з ростам колькасці пажылых людзей. Прычым сёння людзі жывуць не проста даўжэй. Яны ўсё даўжэй застаюцца актыўнымі, а значыць, могуць з'яўляцца актыўнымі спажыўцамі банкаўскіх, турыстычных і іншых паслуг.

СТАР. 4

■ Самазанятасць

ВЫШЫТАЯ ДОШКА, ЧОРНАГЛЯНЦАВАНЫ ГЛАДЫШ, ТРАВЯНЫ БРАНЗАЛЕТ

Рамесніцтва сёння — хобі ці спосаб пракарміць сям'ю?

Віталя Шапялевіча аўтар гэтых радкоў не раз сустракала на «Дажынках», іншых кірмашах і святах Брэстчыны. Майстар з Ганцавічаў прадаваў свае вырабы з гліны: вялікія збанкі і гладышы, а таксама маленькія сувенірныя вазы. Адна з такіх ваз стаіць на маім рабочым стале каля камп'ютара. Відавочна, многія любяць, а таксама набываюць кераміку не толькі ў якасці сувеніраў, але і карыстаюцца ёю як посудам. Таму асобныя з нашых майстроў са свайго рамяства сталі ўтрымліваць сям'ю.

На керамічнай аснове

Прыкладам можа служыць сям'я нашага героя. Віталь з жонкай — шматдзетныя бацькі, яны гадуюць сямёра дзяцей. Старэйшы 15-гадовы сын стаў ужо памочнікам бацьку, наступныя па ўзросце сын і дачка таксама асвойваюць ганчарскую справу. Так што будзе каму перадаваць майстэрства. Віталь Леанідавіч у свой час скончыў Мірскае мастацкае вучылішча па спецыяльнасці ганчарская справа. Спачатку працаваў на Гродзеншчыне, потым вярнуўся на малую радзіму. Купіў неабходнае абсталяванне, уладкаваў майстэрню.

СТАР. 5

МІНСК — АНКАРА: РЭНЕСАНС АДНОСІН

Учора Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка сустрэўся з прэм'ер-міністрам Турцыі Біналі Йылдырымам.

«На працягу некалькіх апошніх гадоў беларуска-турэцкія адносіны перажываюць перыяд рэнесансу, — адзначыў Аляксандр Лукашэнка. — Мы наладзілі вельмі добрае супрацоўніцтва ў гандлёва-эканамічнай сферы — а гэта падмурак любых адносін. У нас як ніколі добрыя палітычныя адносіны паміж дзяржавамі. Нашы ведамствы, прынамсі асноўныя, якія вызначаюць беларуска-турэцкія адносіны, знаходзяцца ў цесным кантакце і вельмі добра супрацоўнічаюць, прытым плённа».

Турцыя займае дзявятае месца па аб'ёме тавараабароту ў беларускім знешнім гандлі. Летась гэта лічба дасягнула $942,2 млн. Наша краіна экспартуе калійныя ўгнаенні, стальныя паўфабрыкаты, нафтахімію, сінтэтычныя валокны і іншае. Найбольшую ўдзельную вагу ў экспарце-імпарце паслуг займае транспарт.

На тэрыторыі Беларусі працуе каля 300 суб'ектаў гаспадарання з турэцкім капіталам. Разам з турэцкімі партнёрамі ідзе работа па стварэнні зборачных вытворчасцяў камбайнаў «Гомсельмаш», будаўнічай і спецыяльнай тэхнікі «Амкадор», а таксама па пастаўках на турэцкі рынак тэхнікі БЕЛАЗ.

Кіраўнік беларускай дзяржавы прапанаваў выкарыстоўваць напрацаваную базу для нарошчвання адносін і падкрэсліў, што закрытых тэм у нас няма.

Бінаді Йылдырым падзякаваў за гасцінную сустрэчу. Прэм'ер-міністр расказаў, што падчас перагавораў з кіраўніком урада Андрэем Кабяковым атрымалася абмеркаваць шырокае кола двухбаковых пытанняў, а таксама тыя мэты і задачы, якія былі акрэслены ў лістападзе 2016 года на сустрэчы Аляксандра Лукашэнкі і прэзідэнта Турцыі Рэджэпа Таіпа Эрдагана. Спадар Йылдырым таксама перадаў прывітанне беларускаму лідару ад кіраўніка турэцкай дзяржавы.

***

Актуальныя пытанні супрацоўніцтва і перспектывы ўмацавання міжпарламенцкіх сувязяў абмяркоўвалі на сустрэчы старшыні Савета Рэспублікі Міхаіла Мясніковіча і старшыні Палаты прадстаўнікоў Уладзіміра Андрэйчанкі з прэм'ер-міністрам Турцыі Бінаді Йылдырымам.

Міхаіл Мясніковіч звярнуў увагу на развіццё ўзаемадзеяння дзвюх краін у транспартнай галіне. «Нашы міністры падпісалі пагадненне аб міжнароднай камбінаванай перавозцы тавараў, у гэтым добрая перспектыва, — адзначыў Міхаіл Мясніковіч. — Акрамя таго, абмяркоўваліся пытанні марскіх перавозак. У лістападзе мінулага года мы дамовіліся з Украінай па пытаннях падтрымкі воднага шляху па Дняпры, каб арганізаваць паўнавартасныя перавозкі рака-мора». Ёсць патэнцыял для развіцця беларуска-турэцкага супрацоўніцтва і ў сферы авіяперавозак, лічыць спікер. Перспектыўным старшыня Савета Рэспублікі назваў партнёрства Беларусі і Турцыі ў галіне стандартызацыі.

У сваю чаргу Уладзімір Андрэйчанка падкрэсліў, што Беларусь разглядае Турцыю як надзейнага сябра і важнага партнёра. «І нам прыемна, што адносіны паміж краінамі актыўна развіваюцца. Ваш цяперашні візіт — чарговы важны крок на шляху развіцця палітычных, гандлёва-эканамічных, інвестыцыйных сувязяў паміж нашымі краінамі», — дадаў ён.

Надзея АНІСОВІЧ.
Вераніка ПУСТАВІТ.

ФУТБОЛ І БАНКАЎСКІЯ МАГЧЫМАСЦІ

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка абмеркаваў гэтыя тэмы з Сяргеем Румасам, старшынёй праўлення Банка развіцця Рэспублікі Беларусь і старшынёй асацыяцыі «Беларуская федэрацыя футбола» (АБФФ).

Кіраўнік дзяржавы папрасіў ахарактарызаваць сітуацыю ў банку: «Як удалося рэалізаваць задумы, пачынаючы ад лізінгу і заканчваючы кіраваннем сямейным капіталам? Там ужо, па-мойму, сабралася каля паўмільярда долараў. Гэта велізарная сума, і добра, што ў свой час на гэта пайшлі. Гэта грошы, якія сёння працуюць, і яны гарантавана будуць атрыманы адрасатамі: тымі дзеткамі сёння, а заўтра — дарослымі людзьмі, якія могуць траціць іх на адукацыю і іншыя рэчы». Прэзідэнт падкрэсліў, што гэта добрае ўкладанне ў чалавечы капітал.

Таксама Аляксандр Лукашэнка згадаў праграму Банка развіцця «Школьны аўтобус», якая летась завяршылася. У выніку набылі 330 транспартных сродкаў для падвозу дзяцей у сельскай мясцовасці да адукацыйных устаноў. Акрамя таго, кіраўнік дзяржавы спытаў меркаванне Сяргея Румаса наконт сітуацыі на фінансавым рынку.

Старшыня праўлення банка пасля сустрэчы расказаў журналістам, што Прэзідэнт традыцыйна цікавіўся ходам рэалізацыі буйных інвестыцыйных праектаў. У прыватнасці, кіраўніку дзяржавы далажылі аб ходзе будаўніцтва ўзлётна-пасадачнай паласы ў Нацыянальным аэрапорце Мінск. Яна будзе ўведзена ў эксплуатацыю ў гэтым годзе. Бетонная аснова ўжо завершана, зараз ідзе закупка абсталявання. Калі надвор'е дазволіць, пачнецца яго мантаж. Летась Банк развіцця прафінансаваў гэты праект на $108 млн.

Акрамя таго, кіраўнік дзяржавы азнаёміўся з ходам кіравання прадпрыемствамі дрэваапрацоўкі. Сяргей Румас адзначыў, што ўжо сёння холдынг выйшаў на прыбытковую работу, большая частка прадпрыемстваў працуе ўстойліва і далей будзе нарошчваць паказчыкі.

Пытанні спартыўнай тэматыкі, а дакладней падрыхтоўку трэнерскіх кадраў і развіццё дзіцяча-юнацкага футбола, Прэзідэнт і старшыня футбольнай федэрацыі абмеркавалі разам з Сяргеем Бароўскім, выкладчыкам трэнерскіх курсаў АБФФ, Юрыем Курбыкам, заснавальнікам кампаніі «МК Інвест», намеснікам старшыні АБФФ, Эдуардам Малафеевым, трэнерам-кансультантам маладзёжных камандаў ФК «Дынама-Мінск», і Людасам Румбуцісам, галоўным трэнерам маладзёжнай зборнай Беларусі па футболе.

Аляксандр Лукашэнка спытаў, ці не сорамна ім за сённяшні стан футбола. Прэзідэнт адзначыў, што курыруе гэты від спорту кіраўнік найлепшага банка, які паспяхова рэалізаваў шмат розных праектаў. «Адзін праект, правалены ім, — гэта футбол. А вы дзе былі?» — спытаў кіраўнік дзяржавы, звяртаючыся да спартсменаў.

Футбол — гэта самы масавы і любімы від спорту, адзначыў Прэзідэнт. Аляксандр Лукашэнка расказаў, як сам у юнацтве імкнуўся гуляць. Успомніў, як зашываў мяч і клеіў камеру. Тады і «Дынама» было іншым. Кіраўнік дзяржавы нагадаў, як Юрый Курбыка стаяў на варотах, як Людас Румбуціс гуляў на полі... Чаму зараз гэтага няма? Аляксандр Лукашэнка тлумачыць: «Няма трэнера — няма спорту. Арганізоўваць трэба і пытаць: колькі ты выкрышталізаваў у грамадстве вось такіх хлапчукоў у школьным узросце? Шчэрбу, гімнаста, дзе знайшлі? У дзіцячым садку». Разглядзець талент і дапамагчы яму вырасці — гэта ўжо задача трэнера. Кіраўнік дзяржавы сказаў, што неабходна рэарганізаваць Беларускую федэрацыю футбола і ўзяць пад кантроль трэнераў.

Сяргей Румас расказаў супрацоўнікам СМІ, што кіраўнік дзяржавы выслухаў прапановы, якія датычацца, напрыклад, класаў падрыхтоўкі па футболе ў спартыўных школах. Старшыня АБФФ лічыць, што адзіная методыка падрыхтоўкі юных футбалістаў па ўсёй краіне прынясе вынікі.

Надзея АНІСОВІЧ.

ШТО Ў СВЕЦЕ РОБІЦЦА

У АМЕРЫКАНСКАЙ ШКОЛЕ АДБЫЛОСЯ МАСАВАЕ ЗАБОЙСТВА

19-гадовы Нікалас Круз, які раней быў выключаны за сістэматычнае парушэнне школьнай дысцыпліны, адкрыў агонь з вінтоўкі на тэрыторыі адукацыйнай установы. Вынікам стральбы стала гібель 17 чалавек, прыкладна столькі ж атрымалі раненні. Інцыдэнт адбыўся ў школе ў горадзе Паркленд, які знаходзіцца за 60 км на поўнач ад Маямі. У школе вучацца каля 3 тыс. дзяцей ва ўзросце ад 14 да 18 гадоў. Гэта шосты выпадак расстрэлу навучэнцаў школ у ЗША з пачатку 2018 года.

СІРЫЛ РАМАПОСА АБРАНЫ НОВЫМ ПРЭЗІДЭНТАМ ПАР

Лідар кіруючага ў ПАР «Афрыканскага нацыянальнага кангрэса» Сірыл Рамапоса абраны новым прэзідэнтам краіны на пасяджэнні Нацыянальнай асамблеі. Пасля абвяшчэння вынікаў галасавання, ход якога трансляваўся, у прыватнасці, на Youtube, некаторыя члены парламента пачалі апладзіраваць і танцаваць. Лідар АНК быў адзіным кандыдатам, прапанаваным дэпутатамі, паколькі апазіцыйныя партыі прынялі рашэнне не выстаўляць сваіх прэтэндэнтаў, настойваючы на роспуску парламента і правядзенні датэрміновых выбараў.

«ЧОРНАЕ ЗОЛАТА» ПАЙШЛО Ў РОСТ

Цэны на нафту павышаюцца, паколькі таварныя запасы «чорнага золата» ў ЗША павялічыліся менш, чым асцерагаліся эксперты, паведамляе CNBC. Кошт красавіцкіх ф'ючарсаў на нафту Brent на лонданскай біржы ICE Futures павялічыўся да $ 64,82 за барэль. Цана на нафту WTI з пастаўкай у сакавіку на электронных таргах Нью-Ёркскай таварнай біржы (NYMEX) паднялася да $ 61,21 за барэль. Саудаўская Аравія, Расія і АПЕК спрабуюць стабілізаваць сусветны рынак нафты, і вынікі іх намаганняў абнадзейваюць, заявіў міністр энергетыкі Саудаўскай Аравіі Халід аль-Фаліх.

За непрыняцце належных антыкарупцыйных мер

Прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка прыняў кадравыя рашэнні аб вызваленні ад пасад міністра лясной гаспадаркі Міхаіла Амельяновіча і міністра спорту і турызму Аляксандра Шамко за непрыняцце дзейсных мер па барацьбе з карупцыяй і эканамічнымі правапарушэннямі ў падведамасных арганізацыях.

Кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта Беларусі Наталля Качанава ў каментары БЕЛТА адзначыла, што патрабаванні кіраўніка дзяржавы па бескампраміснай барацьбе з карупцыяй у дзяржаўных органах і арганізацыях вядомыя. «Любы такі факт наносіць непапраўную шкоду іміджу ўлады і грамадскім адносінам у дзяржаве», — сказала яна.

«У сувязі з гэтым Прэзідэнт яшчэ раз звярнуў увагу кіраўнікоў усіх узроўняў на ўзмацненне персанальнай адказнасці па выкананні патрабаванняў антыкарупцыйнага заканадаўства, недапушчэнні правапарушэнняў у гэтай сферы. Да кіраўнікоў, у падведамасных арганізацыях якіх установяць такія факты, будуць прымацца самыя строгія, але справядлівыя меры, уключаючы вызваленне ад пасад, якія яны займаюць», — падкрэсліла кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта.

Без бюракратызму і толькі па справах

Традыцыйныя прамыя тэлефонныя лініі адбудуцца ў суботу, 17 лютага, у Мінгарвыканкаме і аблвыканкамах. На пытанні жыхароў краіны з 9.00 да 12.00 будуць адказваць:

намеснік старшыні БРЭСЦКАГА аблвыканкама Алег Іванавіч ВЯЛІЧКА. Тэл. 8-016 221 31 21;

намеснік старшыні ВІЦЕБСКАГА аблвыканкама Уладзімір Пятровіч ПЕНІН. Тэл. 8-021 222 22 22;

намеснік старшыні ГОМЕЛЬСКАГА аблвыканкама Уладзімір Уладзіміравіч ГАРБАЧОЎ. Тэл. 8-023 233 12 37;

намеснік старшыні ГРОДЗЕНСКАГА аблвыканкама Алена Аляксандраўна БУБЕНЧЫК. Тэл. 8-015 273 56 44;

кіраўнік спраў МАГІЛЁЎСКАГА аблвыканкама Рыгор Аляксандравіч ВАРОНІН. Тэл. 8-022 250 18 69;

намеснік старшыні МІНСКАГА аблвыканкама Віктар Іванавіч СІРЭНКА. Тэл. 8-017 500 41 60;

намеснік старшыні МІНСКАГА гарвыканкама Віктар Сяргеевіч ЛАПЦЕЎ. Тэл. 8-017 222 44 44.

На слыху

КАНКУРЫРАВАЦЬ НА РОЎНЫХ УМОВАХ

На думку першага намесніка прэм'ер-міністра Васіля МАЦЮШЭЎСКАГА, у рабоце прадпрыемстваў неабходна пазбавіцца мясцовага і ведамаснага пратэкцыянізму, дырэктыўнага абмежавання канкурэнцыі. Пра гэта ён заявіў падчас калегіі Міністэрства антыманапольнага рэгулявання і гандлю, дзе разглядаліся вынікі працы ў 2017 годзе і асноўныя задачы на 2018-ы.

Прывязаць манапалістаў да інфляцыі

«Беларускія прадпрыемствы неабходна навучыць канкурыраваць без выкарыстання адміністрацыйнага рэсурсу міністэрстваў і выканкамаў», — дадаў Васіль Мацюшэўскі. Таксама ён адзначыў, што стварэнне бар'ераў, у тым ліку і адміністрацыйных, уплывае на канчатковую цану для спажыўца і робіць дадатковы ціск на інфляцыю. Пры гэтым ён лічыць цалкам нармальным, калі на асобных стратэгічных дзяржаўных рынках адсутнічае канкурэнцыя або яна штучна абмежаваная. Але і гэтыя напрамкі патрабуюць дэталёвага вывучэння.

Не менш важнай, паводле яго слоў, сёння з'яўляецца неабходнасць ацаніць канкурэнцыю ў дзяржаўных закупках Беларусі. Васіль Мацюшэўскі адзначыў, што больш за 70 % дзяржзакупак у вартасным выражэнні ажыццяўляецца з адной крыніцы, гэта значыць не на канкурэнтнай аснове.

У сваю чаргу **міністр антыманапольнага рэгулявання і гандлю Уладзімір КАЛТОВІЧ** падкрэсліў, што ведамства вядзе работу над тым, каб распрацаваць тарыфныя і цанавыя рэгламенты па кожнай галіне. Адсутнасць сістэмы абгрунтаваных эканамічных разлікаў па ўсталяванні тарыфаў і коштаў натуральнымі манаполіямі спрыяе прыросту коштаў, які нічым не апраўданы. «Летась мы мелі рост цэн па малаку на 9,2 %, інфляцыю — 4,6 %. І ні адзін аблвыканкам не прадставіў эканамічнага абгрунтавання ўстанаўлення цэн на малако», — прывёў прыклад міністр. У МАРГ плануюць разгледзець пытанне заключэння абавязковых пагадненняў, якімі можна будзе кантраляваць цэны, што выстаўляюць манаполісты і кампаніі, якія дамінуюць на рынку. Плануецца, што ў якасці арыенціра будзе прапанаваны ўзровень інфляцыі. «Тым, хто захоча павысіць кошты вышэй за ўстаноўлены ўзровень, прыйдзецца даказваць гэтую неабходнасць», — растлумачыў Уладзімір Калтовіч.

Толькі жывыя грошы

Падчас калегіі **намеснік старшыні праўлення Нацыянальнага банка Сяргей КАЛЕЧЫЦ** адзначыў, што лішняй эмісіі грошай у краіне няма. «Грошы ніхто не друкуе. Сёння адзіны канал, праз які трапляюць беларускія рублі ў абарачэнне, — купля замежнай валюты, якая адбывалася на працягу ўсяго мінулага года. Яна не нясе ніякіх інфляцыйных рызык», — растлумачыў Сяргей Калечыц. Пры гэтым ён адзначыў, што ў Нацбанку сапраўды назіралі сезоннае павелічэнне крэдытнай актыўнасці. «Але, па сутнасці, гэта аднаўленне тых параметраў, якія зніжаліся раней. Ніякай пагрозы для прагнозных узроўняў інфляцыі мы не бачым», — рэзюмаваў намеснік старшыні.

Ілья КРЫЖЭВІЧ.

■ Надвор'е

НА ВЫХАДНЫЯ ПРЫГРЭЕ ДА ПЛЮС ТРОХ ГРАДУСАЎ

Але ў аўторак ізноў маразы да мінус 14

Шырокі антыцыклон вызначае надвор'е ў Беларусі. Але ён павольна адыходзіць на ўсход, і ў гэтыя выхадныя атмасферныя франты прынясуць больш цёплае паветра з боку Заходняй Еўропы. Таму маразы аслабеюць, паведамляюць спецыялісты Рэспубліканскага цэнтра па гідраметэаралогіі, кантролі радыеактыўнага забруджвання і маніторынгу навакольнага асяроддзя Мінпрыроды.

Сёння ўдзень на значнай частцы тэрыторыі краіны пройдзе невялікі снег. Месцамі чакаюцца слабая туман і галалёд. На асобных участках дарог галалёдзіца. Максімальная тэмпература паветра складзе ад 4 марозу да 2 цяпла. У суботу і нядзелю надвор'е ў Беларусі будуць вызначаць атмасферныя франты і больш цёплыя паветраныя масы, якія паступаюць з тэрыторыі Балтыйскага мора. На большай частцы тэрыторыі краіны пройдуць кароткачасовы снег і мокры снег. У асобных раёнах чакаюцца туман, слабы галалёд, на дарогах галалёдзіца. Тэмпература паветра ўначы складзе ад мінус 1 да мінус 7 градусаў, удзень будзе ад 3 марозу да 3 цяпла.

Згодна з папярэднімі прагнозамі айчынных спецыялістаў, у пачатку наступнага тыдня ўмовы надвор'я на тэрыторыі Беларусі будзе вызначаць вобласць павышанага атмасфернага ціску і вільготная халодная паветраная маса, якая паступае з поўначы Еўропы. Ізноў пахаладае. У панядзелак у асобных раёнах краіны пройдзе кароткачасовы снег. Месцамі на дарогах галалёдзіца. Тэмпература паветра ўначы панізіцца да 5—11 марозу, удзень — ад нуля да мінус 6 градусаў. У аўторак у асобных раёнах краіны пройдзе невялікі кароткачасовы снег. Месцамі на дарогах галалёдзіца. Тэмпература паветра ўначы складзе ад мінус 6 да мінус 11 градусаў, па поўначы пры праясненнях паветра астудзіцца да 14 марозу, тэмпература удзень будзе мінус 2—8 градусаў.

Сяргей КУРКАЧ

У гонар 100-годдзя Машэрава

У Брэсце адзначылі сотую гадавіну з дня нараджэння дзяржаўнага дзеяча Беларусі, Героя Савецкага Саюза, Героя Сацыялістычнай Працы Пятра Міронавіча Машэрава.

Фота БЕЛТА.

Пётр Машэраў працаваў першым сакратаром Брэсцкага абкама КПБ у 1955—1959 гадах. Абласны камітэт партыі тады знаходзіўся ў будынку цяперашняй адміністрацыі Ленінскага раёна. Побач з уваходам у названы будынак адбыўся невялікі мітынг памяці былога кіраўніка вобласці. У мітынгу прымалі ўдзел намеснік старшыні Брэсцкага аблвыканкама Алег Вялічка, старшыня гарадскога Савета дэпутатаў Мікалай Красоўскі, старшыня гарвыканкама Аляксандр Рагачук, а таксама прадстаўнікі грамадскасці, ветэраны.

Пазней удзельнікі мітынгу накіраваліся да будынка абласнога ліцэя, дзе была адкрыта мемарыяльная дошка ў гонар П. Машэрава, імя якога носіць навучальная ўстанова. А ў зале пасяджэнняў адміністрацыі Ленінскага раёна прайшоў круглы стол, прысвечаны жыццю і працы вядомага дзяржаўнага дзеяча.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

Уважаемые акционеры ОАО «Світанак» г. Жодино
27 марта 2018 года состоится годовое
общее собрание акционеров Открытого акционерного общества ОАО «Світанак» г. Жодино,
место нахождения: г. Жодино, ул. 8 Марта, 1.
Собрание пройдет по адресу:
г. Жодино, ул. 8 Марта, 1, актовый зал (4-й этаж)

Повестка дня собрания:

1. О финансово-хозяйственной деятельности Общества в 2017 году и основных направлениях деятельности Общества на 2018 год.
2. Отчет о работе наблюдательного совета в 2017 году. Оценка деятельности директора за 2017 год. Отзыв наблюдательного совета о годовом балансе Общества.
3. Избрание членов Наблюдательного совета и Ревизионной комиссии.
4. О результатах проверки финансово-хозяйственной деятельности Общества за 2017 год.
5. Утверждение годовой бухгалтерской отчетности Общества за 2017 год.
6. О распределении прибыли предприятия и выплате дивидендов за 2017 год.
7. Утверждение плана распределения прибыли предприятия на 2018 год и периодичности выплаты дивидендов за 2018 год.
8. Внесение изменений в Устав и утверждение новой редакции Устава общества с учетом изменений и дополнений.
9. Утверждение размера вознаграждений членов наблюдательного совета и ревизионной комиссии.

С материалами, подготовленными к собранию, можно ознакомиться по адресу: г. Жодино, ул. 8 Марта, 1 (библиотека профкома) с 19 по 26 марта 2018 года (время работы с 8.00 до 17.00) либо 27 марта 2018 года по месту проведения собрания.

Регистрация участников собрания **с 13.00 до 14.50** по месту проведения собрания.

Начало работы собрания – 27 марта 2018 года, 15.00.

Список лиц, имеющих право на участие в собрании акционеров, будет составлен на основании реестра владельцев ценных бумаг, сформированного на 1 марта 2018 года.

Для регистрации при себе иметь следующие документы:

акционеру общества (физическое лицо) – паспорт, руководителю юридического лица, являющегося акционером, – документ, подтверждающий его должностное положение, и паспорт, представителю акционера – паспорт и доверенность.

УНП 600038919

Филиал Белгосстраха по Минской области просит разместить объявление следующего содержания: Утерянные страховые полиса 2РН серии БН в количестве 2 шт. № 2334003, 2334004, «Добровольное страхование имущество граждан», в филиале Белгосстраха по Минской области считать недействительными УНП 100122726

Свабодны рух для аўтобусаў і тралейбусаў

Праблема грамадскага транспарту вельмі актуальная для любога мегаполіса. Вось і жыхарам Мінска часцяком прыходзіцца сутыкацца з такімі непрыемнасцямі, як заторы на дарогах і немагчымасць своечасова (асабліва раніцай ці ўвечары) даехаць да таго ці іншага месца. Але ў хуткім часе мінчане, магчыма, змогуць забыць пра цяжкасці перамяшчэння на грамадскім транспарце.

Сёлета ў Мінску плануецца абсталяваць 80 кіламетраў палос для перамяшчэння выключна грамадскага транспарту. Па спецыяльных выдзеленых палосах аўтобусы і тралейбусы будуць перамяшчацца хутчэй за асноўны транспартны паток.

На думку **Валерыя ШКУРАТАВА, дырэктара ДУ «Сталічны транспарт і сувязь»**, гэта дазволіць не толькі павялічыць хуткасць руху аўтобусаў і тралейбусаў, перш за ўсё — у час пік, але і павысіць у цэлым прывабнасць грамадскага транспарту для гараджан.

— Удасканаленне работы пасажырскага транспарту забяспечыць рытмічнасць і надзейнасць перавозак жыхароў і гасцей горада. Цяпер рух у агульным патоку прыводзіць да парушэння хуткасных рэжымаў і, як вынік, выклікае адхіленне ў раскладзе да 40 хвілін. Напрыклад, фактычная хуткасць па будных днях у час пік на ўчастку ад прыпыначнага пункта «Чыгладзэ» да прыпыначнага пункта «Альшэўскага» складае каля 8 км/г (прыкладна на 51 % ніжэй эксплуатацыйнай хуткасці на іншых маршрутах), ад аўтавакзала «Цэнтральны» да плошчы Мяснікова — 10 км /г, — дадаў ён.

Рэалізаваць згаданы праект плануецца ў два этапы, пачынаючы з гэтага года. **Старшыня Мінгарвыканкама Андрэй ШОРАЦ** ужо даў адпаведнае даручэнне.

— Калі такім чынам транспартныя арганізацыі эканомяць значныя сродкі, трэба выканаць гэту справу як мага хутчэй, — заявіў ён.

У нашай краіне ўпершыню такую практыку пачалі выкарыстоўваць у Гомелі. Але варта адзначыць, што ў Мінску таксама ўжо існуюць такія палосы для аўтобусаў і тралейбусаў на вуліцах Ташкенцкай, Маякоўскага, Старынаўскай, Куйбышава і праспектах Дзяржынскага, Пераможцаў і Незалежнасці. Іх даўжыня — 27 кіламетраў. Хуткасць руху ў сярэднім каля 18 км у гадзіну.

Абсталяваныя палосы для гарадскога транспарту будуць абазначаны дарожнымі знакамі і адпаведнай разметкай.

Анастасія ГРУК.

■ Здарэнне

Уцёкі па начным горадзе

Супрацоўнікі ДАІ затрымалі ў Магілёве 17-гадовага згоншчыка.

На падазроныя «Жыгулі» з адной светлавой фарай інспектары ДАІ маёр міліцыі Станіслаў Рубанаў і лейтэнант міліцыі Артур Цярэшчанка звярнулі ўвагу яшчэ ў раёне гандлёвага цэнтра «Перекресток» на Пушкінскім праспекце. На патрабаванне супрацоўнікаў дарожнай інспекцыі спыніцца, кіроўца,наадварот, націснуў на газ. І пачалася пагоня. Уцякач не рэагаваў ні на гукавыя сігналы, ні на праблісквальныя маячкі. «Жыгулі» раз-пораз выязджалі на сустрэчку, пакуль не наехалі на бардзюр і не заглухлі. Кіроўца спрабаваў уцячы, але хутка яго затрымалі.

Як паведаміла **інспектар аддзялення па агітацыі і прапагандзе ДАІ УУС Магілёўскага аблвыканкама Таццяна СТАРАСОТНІКАВА,** за рулём машыны знаходзіўся 17-гадовы магілявянін, які не меў правоў кіроўцы, а само аўто было скрадзенае. Пра гэта сведчылі правады, якія тарчалі з-пад руля, і зламаны замок. Хутка стала вядома, што парушальнік украў машыну разам з прыяцелем і што яны абодва ў вышуку. Аматараў злачынных прыгод чакае прадугледжанае законам пакаранне.

Нэлі ЗІГУЛЯ

■ Алімпіяда-2018

З НАДЗЕЯЙ УЧОРА І СЁННЯ

У чацвер беларусы выступілі ў біятлоне, лыжных гонках, горных лыжах і фрыстайле

Надвор'е ў алімпійскім Пхёнчхане стабілізавалася, спаборніцкая праграма пайшла сваім парадкам. Яе адкрылі гарналыжнікі. Марыя Шканава выступіла ў гіганцкім слаламе, па выніках двух заездаў наша спартсменка размясцілася на 38-м радку, паказаўшы агульны час 2 хвіліны 32,33 секунды.

«Задаволена тым, што паспяхова завяршыла ўсю дыстанцыю, з якой сышлі амаль паўтара дзясятка спартсменак, — сказала Марыя. — *Старалася захоўваць хуткасць і не дапускаць памылак, але не ўсё атрымалася. У душы застаўся асадак, што магла б зрабіць і больш. Алімпійская траса ў Пхёнчхане складанейшая, чым была ў Ванкуверы і Сочы».*

Юрый Данілачкін выступіў у хуткасным спуску, дзе заняў толькі 44-е месца.

У жаночай лыжнай гонцы на 10 км вольным стылем беларускія ўдзельніцы таксама аказаліся далёка за рысай прызёраў. Найлепшы вынік сярод іх у Юліі Ціханавай — 40-е месца, Паліна Сераносава размясцілася на 48-й пазіцыі, Валянціна Камінская — на 70-й. Усяго фінішавалі 90 спартсменак.

Пакуль не апраўдваюць надзеі беларускіх балельшчыкаў і айчынныя біятланісты. У перанесенай з-за парывістага ветру жаночай індывідуальнай гонцы стартавалі чатыры прадстаўніцы нашай краіны. Найлепшы вынік паказала Надзея Скардзіна, якая з адной штрафной хвілінай размясцілася на 10-м радку выніковага пратакола. Адзначым, што нават пры адсутнасці гэтага промаху Скардзіна не змагла б падняцца на алімпійскі п'едэстал.

Дар'я Домрачава лідзіравала на працягу большай часткі гонкі, але на трэцяй стральбе дапусціла прыкры промах, нават пасля яго шанцы на медаль захоўваліся, аднак на наступным агнявым рубяжы трохразовая алімпійская чэмпіёнка памылілася яшчэ тры разы, што ў выніку прынесла ёй толькі 27-е месца. *«Вядома, вельмі расчараваная другой часткай гонкі. Складана падабраць і выказаць словы, як я расчараваная апошняй стральбой. Я не адчувала, што гэта дрэнныя выстралы. На першым і другім заходзе на рубеж рабіла папраўку, можа, там нешта не так. Хачу параіцца з Альфрэдам Эдэрам адносна маёй стральбы. Я вельмі злая перад мас-стартам»,* — адзначыла спартсменка.

Ірына Крыўко стала 36-й, Дынара Алімбекава заняла 56-е месца.

Спаборніцкую праграму працягнула мужчынская індывідуальная гонка, там найлепшы вынік з беларусаў паказаў Сяргей Бачарнікаў, ён размясціўся на 18-м месцы выніковага пратакола, Уладзімір Чапелін стаў 30-м, Максім Варабей — 39-м, Раман Ялётнаў — 52-м.

На алімпійскім турніры фрыстайлістаў у чацвер стартавала жаночая кваліфікацыя сярод лыжных акрабатаў. Лідар беларускай каманды Ганна Гуськова прайшла ў фінал з першай спробы, паказаўшы выдатны скачок, які суддзі ацанілі ў 100,45 бала. Ала Цупер стартавала няўдала, зрабіўшы грубую памылку ў прызямленні, аднак выправілася ў другой спробе і адабралася ў фінальную частку спаборніцтваў, якія адбудуцца сёння (пачатак у 14.00).

Аляксандра Раманоўская ў дзвюх сваіх спробах так і не змагла паказаць, на што здольная, і, на жаль, завяршыла свой дэбютны алімпійскі турнір.

Нагадаем, што мужчыны ў лыжнай акрабатыцы ўступяць у барацьбу заўтра, спачатку ў іх пройдзе кваліфікацыйны этап, а прызёры вызначацца 18 лютага.

Дар'я ЛАБАЖЭВІЧ

Фота БЕЛТА.

СЯРЭБРАНАЯ ЭКАНОМІКА...

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Вядома, у іх ёсць свая спецыфіка. «Для рынку, арыентаванага на пажылых людзей, актуальныя медыцынскія тавары, розныя прыстасаванні для дома, якія дазваляюць самастойна абслугоўваць сябе, — кажа **краінавы каардынатар Швейцарскага Чырвонага Крыжа Таццяна ГАПЛІЧНІК.** — Бо асноўная задача ў дачыненні да пажылых — дамагчыся таго, каб яны максімальна доўга маглі заставацца незалежнымі. А калі ўжо не могуць, узнікае новая задача — як максімальна захаваць годнасць».

Кітайцы, напрыклад, ужо кажуць пра тое, што да 8 % ВУП яны атрымліваюць за кошт спажыўцоў трэцяга ўзросту. І зараз дзясяткі кітайскіх кампаній перагледзяць сваю вытворчасць, арыентуючыся на пажылых спажыўцоў, адкрываюцца агенцтвы з кваліфікаванымі сядзелкамі, хатнімі прыслужніцамі і медсёстрамі, заводы выпускаюць новыя мадэлі крэслаў-качалак, гаджэты для дыстанцыйнага маніторынгу здароўя і г. д.

Але, каб старэнне насельніцтва было выгадным грамадству, каб усё больш прадпрымальнікаў і бізнесменаў далучаліся да стварэння тавараў і паслуг для людзей трэцяга ўзросту, трэба, каб з'явіўся пазітыўны імідж пажылых.

— Прыклад, які ўжо нагнаў аскому, але тым не менш яшчэ раз яго прывяду, — кажа Таццяна Гапліcнік. — Гадоў 5-6 назад у нас у офісе вісеў плакат, на якім былі намаляваныя старэчая рука і дзіцячая ручка і было напісана: «У будучыню з надзеяй, да мінулага з любоўю». Дык вось, гэта самая вялікая праблема: як гэта «пераключыць» нашы галовы і зразумець, што старасць — гэта не мінулае? Гэта цяперашняе і — будучае для ўсіх нас, хто сёння малады, таму што ўсе мы туды рухаемся. Так што гэта і ў інтарэсах маладых — ствараць свет, у якім да старасці будуць ставіцца па-іншаму і дзе будзе шмат магчымасцяў для таго, каб сябе рэалізоўваць у любым узросце.

Паслугі для пажылых — сфера з вялікім патэнцыялам. Пакуль недаацэненым

Але ў той час, як у свеце бурна развіваецца сегмент рынку, арыентаваны на пажылых, беларускі рынак і аўдыторыя 60+ пакуль яшчэ толькі прыглядаюцца адзін да аднаго. У нас тут яшчэ поўна свабодных ніш і нават існуючыя паслугі для старэйшага пакалення ў вялікім дэфіцыце.

Мы ўжо бачым, што з'явіліся банкаўскія паслугі, арыентаваныя на пажылых, тыя ж уклады «пенсійныя». Некаторыя турфірмы, імкнучыся прыцягнуць пенсіянераў, прапануюць ім туры са зніжкай. Ёсць і страхавыя паслугі, арыентаваныя на людзей старэйшага ўзросту.

Але ў пажылым узросце патрэбныя догляд, рэабілітацыя, бытавыя паслугі і сродкі, якія палягчаюць камунікацыю. Патрэбныя і новыя тэхналогіі. Вялікі патэнцыял існуе ў гаджэтаў для пажылых — партатыўных прылад з геалакацыяй і трывожнай кнопкай для выкліку хуткай дапамогі.

— Служба сясцёр міласэрнасці Беларускага таварыства Чырвонага Крыжа займаецца сястрынскім доглядам дома, — расказвае Таццяна Гапліcнік. — Але ў нас няма стапрацэнтнага пакрыцця ўсёй краіны, гэта пытанне фінансавання. Дзесьці нам дапамагае дзяржаўны сацзаказ, які пакуль недасканалы, але ўдасканальваецца. Больш правільна было б арганізаваць медыка-сацыяльную службу дома. І тут могуць быць як паслугі прафесіяналаў, так і мясцовай супольнасці, у прыватнасці валанцёраў (там, дзе не патрэбна прафесійная дапамога). Таму што гэта самы аптымальны шлях — старэць там, дзе ты жывеш, а не ў спецыяльна выдзеленых месцах, не ў дамах састарэлых і г. д.

Ніш сапраўды шмат. Гэта сфера з вялікім і пакуль яшчэ недаацэненым патэнцыялам, хоць яна, вядома, няпростая. І, напэўна, любы чалавек 35—40 гадоў павінен быць зацікаўлены ў тым, каб нешта ўкладваць у якасць свайго жыцця ў будучыні. У свеце для гэтага прыдумана ўжо шмат формаў. Але трэба развіць цэлы сектар, які будзе гэтым займацца.

Так, у некаторых краінах ужо рэалізуецца такая простая і разам з тым жыццядзейная ідэя, як «банкі часу», якая прадугледжвае ўзаемазалік паслуг не за грошы, а за час. Скажам, у мяне сёння ёсць час і я магу завесці суседскае дзіця ў дзіцячы сад, а суседка ў сваю чаргу потым можа выдаткаваць свой час на тое, каб прыйсці і зрабіць мне ўкол, калі яна напрыклад медсястра. Ці гэта можа адбывацца ў такой форме: вы ў якасці валанцёра займаецеся доглядам старога чалавека ў яго дома і гэтым «зарабляеце» гадзіны такога догляду сабе на будучыню або можаце перадаць іх потым свайму сваяку...

Недастаткова сэрвісаў і арганізацый, скіраваных на трэці ўзрост

З'яўляюцца новыя ініцыятывы і ў нашай краіне. Мы ўжо пісалі пра Тэрапеўтычны парк для пенсіянераў, які ствараецца ў Мінску, пра валанцёрскі праект сумесных падарожжаў моладзі і пенсіянераў («Неба. Пенсія. Самалёт»)... І тэндэнцыя такая, што з кожным годам іх будзе ўсё больш.

Літаральна днямі малады **сацыяльны прадпрымальнік Дзмітрый КЛІМКОВІЧ** разам з некамерцыйнай установай «Цэнтр актыўнага даўгалецця» і школай патранатнага догляду «Азбука клопату» адкрыў у Мінску Цэнтр актыўнага даўгалецця.

У Дзмітрыя дзве адукацыі: ён навучаўся па спецыяльнасці «сацыяльная работа» ў БДПУ імя Танка і праваназнаўству — у МІТСО. Працуе з пажылымі людзьмі ўжо пяць гадоў: быў валанцёрам ва Універсітэце трэцяга ўзросту, выступаў каардынатарам розных праектаў. «Я зразумеў: каб арганізацыя была больш устойлівай і не залежала ад донараў і спонсараў, розных арганізацый, трэба, каб яна сама зарабляла грошы», — кажа ён. Таму Дзмітрый яшчэ раней арганізаваў і адкрыў прыватнае прадпрыемства «Каштоўны капітал», дзе працуюць людзі з інваліднасцю.

Паслугі для пажылых Дзмітрый Клімковіч лічыць вельмі перспектыўным напрамкам. «У нас з 9,5 млн насельніцтва ўжо больш за 3 млн складаюць пажылыя людзі. І недастаткова тых сэрвісаў і арганізацый, якія сёння могуць абслугоўваць іх, — кажа ён. — Яны не могуць задаволіць нарастаючы попыт. Таму мы не канкурэнты тэрытарыяльным цэнтрам сацыяльнага абслугоўвання, а хутчэй партнёры, бо робім агульную справу».

— У людзей старэйшага ўзросту з'яўляецца шмат вольнага часу, шмат хто гатовы плаціць за новыя веды і ўменні і за добра праведзены час. Мы можам зрабіць гэтую выснову зыходзячы з таго, якое мноства людзей прыйшло на адкрыццё нашага цэнтра, — кажа Дзмітрый. — Яны вельмі зацікаўленыя. Цэны ў нас будуць ад 3 да 5 рублёў за разавы занятак. Але мы не будзем рабіць усё платным. Будуць і нейкія бясплатныя рэчы. Мы ж не цалкам камерцыйная арганізацыя, хоць, паўтаруся, камерцыйны складнік дае нам нейкую свабоду і незалежнасць ад фінансавых донараў.

Сацыяльнае прадпрымальніцтва ў нашай краіне пакуль яшчэ толькі робіць першыя крокі. Многія блытаюць яго з дабрачыннасцю. Але сацыяльныя прадпрымальнікі дзейнічаюць на стыку дабрачыннасці і традыцыйнага бізнесу. Яны займаюцца бізнесам, накіраваным на вырашэнне найбольш вострых сацыяльных праблем: сацыялізацыі людзей з інваліднасцю, працаўладкавання неабароненых груп насельніцтва, вырашэння экалагічных праблем, рабоце пажылых і інш. Але, як адзначае Дзмітрый Клімковіч, калі не будзе належнай дзяржаўнай падтрымкі, то многае можа не атрымацца.

***

Ну а калі вярнуцца да рынку паслуг для пажылых людзей, то ёсць у нас і яшчэ адзін падводны камень, які замінае яму развівацца. Многія нашы пенсіянеры пакуль псіхалагічна не гатовыя выдаткоўваць грошы на сябе, на такія «задавальненні», як навучанне чамусьці новаму, актыўнае баўленне часу. Яны лепш дапамогуць дзецям ці ўнукам... Многія не прывыклі жыць для сябе. І ёсць яшчэ такая праслойка, якая прынцыпова не згодная ні за што падобнае плаціць. Яны лепш будуць сядзець дома, але аддаць нават тры рублі за наведванне гуртка не гатовыя. І не таму, што гэтыя тры рублі такія каштоўныя для іх бюджэту, — проста яны так не прывыклі. Гэта людзі, асноўная частка свядомага жыцця якіх прыйшлася на часы СССР, калі «ўсё было бясплатным». Але хутка пачне выходзіць на пенсію пакаленне, якое жыло і працавала ўжо пасля развалу Савецкага Саюза, многія самі займаліся прадпрымальніцтвам. Гэтая фармацыя людзей не гатовая проста сядзець дома, многія з іх працягваюць працаваць і доўга застаюцца фінансава незалежнымі. І яны будуць плаціць за паслугі, якія дазваляюць захаваць высокую якасць жыцця, — што стварае новыя магчымасці для бізнесу і эканомікі ў цэлым.

Святлана БУСЬКО.

❍ Каментарый эксперта

Сацыяльнаму прадпрымальніцтву патрэбна падтрымка дзяржавы

Заснавальнік і дырэктар некамерцыйнай кансалтынгавай установы «Сацыяльныя тэхналогіі бізнесу» Галіна МАЦЮШЭНКА:

— Сёння існуе запыт грамадства на сацыяльнае прадпрымальніцтва. Таму што хоць гэта і камерцыйная дзейнасць, але яна факусіруецца на вырашэнні сацыяльных праблем. У нас пакуль мала станоўчага вопыту ў гэтым кірунку. Практычна адсутнічаюць прыклады на нацыянальным узроўні, якія маглі б натхняць актыўных людзей, схільных да сацыяльнага наватарства. Многія пачынаюць нешта рабіць, але праходзіць час, і яны «згортваюцца», таму што цяжка — патрэбна падтрымка з боку дзяржавы.

На жаль, да гэтага часу ў нас няма заканадаўства, якое стымулявала б падобныя ініцыятывы. Няма закона аб дабрачыннасці, прынятага ўжо ва ўсіх нашых суседзяў. Патрэбна інфраструктура па прасоўванні сацыяльных праектаў, навучанне сацыяльнаму прадпрымальніцтву...

Сацыяльныя прадпрыемствы часам не могуць канкураваць з іншымі, таму тут дзяржава павінна была б неяк падтрымаць іх, больш папулярызаваць, прасоўваць гэты станоўчы вопыт, бо сацыяльны бізнес дапамагае дзяржаве. Але для гэтага трэба яшчэ сфармуляваць, што такое сацыяльнае прадпрыемства і сацыяльнае прадпрымальніцтва. У нас такіх паняццяў дагэтуль няма, і тут мы чакаем пэўных крокаў ад Міністэрства працы і сацабароны.

У Расіі сацыяльнае прадпрымальніцтва ўжо атрымала вялікія маштабы і пазіцыяніруе сябе як сектар эканомікі. Там ёсць дзяржаўныя гранты, інавацыйныя фонды, якія падтрымліваюць наватараў.

У нас ужо ёсць такое пачынанне, як Social Weekend: бізнес праводзіць конкурс сацыяльных праектаў і падтрымлівае найбольш цікавыя ідэі. Дзяржава таксама магла б аб'яўляць такія конкурсы, пэўныя праграмы, якія падтрымлівалі б сацыяльных прадпрымальнікаў, альбо стымуляваць стварэнне сацыяльнага бізнесу нейкімі іншымі спосабамі: ствараць сацыяльныя стартапы і г. д. Ёсць жа ў нас конкурс «100 ідэй для Беларусі». Можна было б стварыць нешта падобнае і ў сацыяльнай сферы.

Іншыя краіны маюць вельмі пераканаўчы досвед у гэтым кірунку. Сацыяльнае прадпрымальніцтва вельмі актыўна развіваецца за мяжой, вельмі ярка ў апошні час яно выяўляе сябе ў Паўднёвай Карэі, напрыклад. Там літаральна за апошнія дзесяць гадоў з нуля створана ўся неабходная інфраструктура і выбудавана сістэма дзяржпадтрымкі. І прарыўным крокам была магчымасць некамерцыйных арганізацый займацца камерцыйнай дзейнасцю. Такія арганізацыі па змоўчанні сацыяльныя, яны ствараюцца для вырашэння пэўных праблем: жаночых, экалагічных, праблем з моладдзю, пажылымі людзьмі і г. д. І калі б яны маглі яшчэ зарабляць у сваёй дзейнасці (чаго яны сёння па заканадаўстве не могуць сабе дазволіць), тады гэты ўсплёск гаспадарчай дзейнасці, скіраванай на рашэнне сацыяльных праблем, быў бы больш прыкметным і прарыўным у Беларусі.

Запісала Святлана БУСЬКО.

РУП «Институт недвижимости и оценки» извещает о повторном открытом аукционе по продаже не завершенного строительством законсервированного капитального строения, расположенного по адресу: г. Минск, ул. Тимирязева, 72/ 2

Лот № 1. Незавершенное законсервированное капитальное строение с инв. № 500/U-63358. Назначение: здание неустановленного назначения. Общая площадь – 11404 кв. м; фундамент – монолитный ж/бетон; стены – монолитный ж/бетонный каркас; перекрытия – ж/бетонные ребристые плиты; кровля – эксплуатируемая из бетонных плит; строительная готовность – 54 %.

Начальная цена продажи – 1 213 056,00 бел. руб.
Задаток – 121 300,00 бел. руб. Шаг аукциона – 5 %

СВЕДЕНИЯ О ЗЕМЕЛЬНОМ УЧАСТКЕ

Земельный участок с кадастровым номером 500000000007002866, расположенный по адресу: г. Минск, ул. Тимирязева, 72, пл. 1,3612 га. Назначение – для строительства и обслуживания центра по продаже легковых автомобилей «Опель». Право постоянного пользования. На земельном участке находятся иные объекты, не выставляемые на аукцион. Земельный участок является неделимым. Переход права на земельный участок осуществляется в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь.
ОБРЕМЕНЕНИЯ: охранная зона сетей и сооружений водоснабжения, пл. 0,0675 га, охранная зона сетей и сооружений канализации, пл. 0,0675 га. Запрещение. Запрет на совершение регистрационных действий на основании постановления УПИ ГУЮ Мингорисполкома от 11.12.2017 № б/н

ОБРЕМЕНЕНИЯ

1. Арест. Постановление ИМНС Республики Беларусь по Центральному району г. Минска от 01.06.2015 № 1110476 АА. Арест будет снят в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь после реализации Объекта с публичных торгов (торгов).
2. Запрещение. Запрет на основании постановления УПИ ГУЮ Мингорисполкома от 11.06.2015 № б/н.
3. Арест. Постановление ОПИ Центрального района г. Минска от 14.09.2015 № б/н.
4. Арест. Постановление ИМНС Республики Беларусь по Центральному району г.Минска от 03.03.2017 № 1110656. Арест будет снят в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь после реализации Объекта с публичных торгов (торгов).
5. Запрещение. Запрет на совершение регистрационных действий на основании постановления УПИ ГУЮ Мингорисполкома от 11.12.2017 № б/н

УСЛОВИЯ

1. Победитель аукциона либо в случае, если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в аукционе подано только одним участником, и он согласен приобрести Объект по начальной цене, увеличенной на 5 % (пять процентов) (Претендент на покупку), обязан оплатить полную стоимость приобретенного на аукционе Объекта не позднее 20 (двадцати) рабочих дней с момента подписания протокола аукциона. Указанный срок перечисления денежных средств победителем аукциона (Претендентом на покупку) может быть на основании его письменного ходатайства однократно продлен, но не более чем на 20 рабочих дней.
2. Победитель аукциона (Претендент на покупку) обязан возместить Организатору аукциона стоимость затрат на организацию и проведение открытого аукциона на основании счета-фактуры в течение 3 (трех) банковских дней с момента подписания протокола о результатах аукциона.
3. Переход права собственности на приобретенный на аукционе Объект недвижимости, имущество должника осуществляется в соответствии с законодательством Республики Беларусь.
4. На Претендента на покупку распространяются правила и условия, установленные законодательством Республики Беларусь для Победителя аукциона

Аукцион состоится 19.03.2018 г. в 11.00 по адресу: Республика Беларусь, г. Минск, ул. Комсомольская, 11, каб. 4. Шаг аукциона – 5 %

Порядок оформления участия в аукционе содержится на сайте Организатора аукциона ino.by.
Задаток перечисляется на р/с BY21BPSB30121543370109330000 в ОАО «БПС-Сбербанк», 220004, г. Минск, ул. Кальварийская, д. 4а, BIC банка BPSBBY2X.
Получатель – РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182. Назначение платежа: задаток для участия в аукционе по продаже имущества (Лот № 1), проводимом 19.03.2018 (Фрунзенский МРО).
Организация и проведение аукциона осуществляются в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь.
Заявления на участие и необходимые документы принимаются в г. Минске, ул. Комсомольская, 11, каб. 7 в рабочие дни с 8.30 до 12.00, с 13.30 до 16.00. Окончание приема заявлений – 15.03.2018 в 11.00.
Все желающие могут ознакомиться с Объектом аукциона. Контактное лицо для осмотра Объекта: Директор ОДО «Инградо» Куницкий Марк Анатольевич, тел. +375 29 655-55-75.

Контакты организатора аукциона: 8 (017) 306-00-57, 8 (029) 550 09 52, 8 (029) 550 09 59, 8 (029) 356-90-03 • www.ino.by • torgi@ino.by

ВЫШЫТАЯ ДОШКА, ЧОРНАГЛЯНЦАВАНЫ ГЛАДЫШ...

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

І справы пайшлі. Ганчар Шапялевіч пастаянны ўдзельнік розных выставак і пленэраў. Адзін з самых значных форумаў праводзіцца ў Гарадной Столінскага раёна, там бываюць умельцы і з Беларусі, і з бліжняга ды дальняга замежжа. Ёсць у каго павучыцца, каб плённа працаваць. Для вялікай сям'і Віталь Шапялевіч пабудаваў дом і зарабляе, што называецца, на хлеб надзённы любімай справай.

— Прадаю свае вырабы ў асноўным на розных святах ды кірмашах, а таксама ў салонах-магазінах Мінска, Брэста, іншых гарадоў, — гаворыць майстар.

Прадавец-кансультант брэсцкага салона мастацкіх вырабаў «Скарбніца» Нэля Сафіна расказала, што кераміка Віталя Шапялевіча добра прадаецца. «Вось і нядаўна дзяўчына з Новасібірска купіла гаршчок. Яна казала, што ў Расіі сваёй керамікі хапае, вырабы разнастайныя, але вандроўніца любіць прывозіць сувеніры з розных краін. Такім чынам, вырабы нашых майстроў разлічаны ў першую чаргу на турыстаў, — гаворыць Нэля. — Але ж асноўнымі пакупнікамі з'яўляюцца нашы суайчыннікі. Людзі пачалі звяртаць увагу на праблемы экалогіі, а таксама экалагічнасці побыту. А ў гэтым сэнсе пластыкавая талерка альбо кубак не параўнаюцца з глінанымі. Калі зацікавішся гэтай праблемай, можна атрымаць шмат інфармацыі. Вось і я, — паказвае дзяўчына, — чай п'ю цяпер толькі з керамічнага кубка».

Яшчэ супрацоўніца «Скарбніцы» звярнула маю ўвагу на прадукцыю брэсцкіх ганчароў Тамары і Віктара Тромзаў. Лінейка посуду з цёмнай керамікі выглядала даволі стыльна.

Тамара Тромза пазней расказала аўтару гэтых радкоў, што ўжо тры гады яны з мужам жывуць менавіта на сродкі ад ганчарства. Выпускніца Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта культуры і мастацтваў вырабамі з гліны захапілася яшчэ ў студэнцкія гады. Потым вырашыла асвоіць тэхналогію вытворчасці чорнаглянцаванай керамікі, якая была распаўсюджана на тэрыторыі Пружаншчыны яшчэ з часоў Сярэднявечча. Апошнім вядомым майстрам гэтай справы быў Антон Такарэўскі, якога заўсёды згадваюць на гараднянскім пленэры. Цяпер толькі лічаныя майстры асвоілі названую тэхналогію, сярод іх і Тамара з Віктарам. Традыцыйную народную кераміку яны збольшага адаптавалі пад сучаснасць, вырабляюць гаршкі, кубкі, чайнікі, цукарніцы, пасудзіны для захоўвання сыпкіх прадуктаў, а таксама розныя сувеніры-свістулькі. Талеркі майстры часта робяць з узорамі альбо адбіткамі лістоў і кветак.

Сужэнцы Тромза некалькі разоў на год бываюць на тэматычных форумах, яны не прапускаюць фестываляў, пленэраў, у тым ліку міжнародных, што дае магчымасць развівацца, дзяліцца ўласным досведам. Цяпер ужо самі рыхтуюцца ў сваёй майстэрні праводзіць майстар-класы для дзяцей і дарослых.

Віталь ШАПЯЛЕВІЧ за работай.

І Віталь Шапялевіч, і сужэнцы Тромза зарэгістраваныя як рамеснікі. Іх дзейнасць рэгулюецца Указам Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 16 мая 2005 года. Яны плацяць адну базавую велічыню ў год у якасці падатку і займаюцца сваёй справай.

Але ж атрымліваюць даход ад рамяства ў такім аб'ёме, які дазваляе ўтрымліваць сям'ю, адзінкі. «Мы адчуваем на сабе пакупную здольнасць насельніцтва, — гаворыць Тамара Тромза. — Калі б у нашых землякоў былі большыя даходы, прадукцыя прадавалася б, несумненна, лепей». Пра гэта, дарэчы, мне гаварылі і ў магазіне «Скарбніца». Сёння рамесніку прадаць прадукцыю надзвычай складана, тым больш што яе не аднясеш да прадметаў першай неабходнасці.

У супольнасці лягчэй

Менавіта для таго, каб лягчэй было вырашаць многія прафесійныя праблемы, у Брэсце быў створаны першы ў краіне прафсаюз рамеснікаў. Калі гаварыць строга, творчыя людзі аб'ядналіся, каб адраджаць забытыя народныя рамёствы, развіваць нацыянальнае мастацтва, прадстаўляць наш беларускі эксклюзіў на замежных рынках, разам вырашаць адміністрацыйныя, фінансавыя і творчыя пытанні. А на справе яны яшчэ і дапамагаюць адно аднаму.

Узначаліў прафсаюзную арганізацыю таксама рамеснік Жан Васько. Дарэчы, Жан Генадзевіч адным з першых у свой час аформіў патэнт і заняўся вытворчасцю травянога абутку па тэхналогіі сваёй бабулі.

У Брэсцкую прафсаюзную арганізацыю зараз уваходзяць крыху больш за паўсотні чалавек. А ўсяго ў рэгіёне зарэгістравана больш за 5000 рамеснікаў, што з'яўляецца другім паказчыкам у краіне пасля Мінска.

Старшыня прафсаюзнай суполкі тлумачыць, што асобна ўзятаму майстру як фізічнай асобе купіць, скажам, матэрыял для работы абыдзецца даражэй, чым гэта зробіць арганізацыя, калі закажа вялікі аб'ём тавару і атрымае зніжку. Альбо ўзяць пытанне выезду за мяжу: афармленне дакументаў і атрыманне віз для рамеснікаў, якімі нярэдка з'яўляюцца пенсіянеры, шматдзетныя маці, нават студэнты, — даволі складаны працэс. А вось арганізацыя можа вырашыць гэта пытанне хутчэй і без пасярэднікаў. Прафсаюзная пярвічка аб'яднала ўмельцаў самых розных кірункаў — ганчароў, бондараў, майстроў вышыўкі, вязання, шыцця і іншых відаў дзейнасці. І галоўнае — крыху больш за год таму рамеснікі адкрылі сваю краму па вуліцы Астроўскага, гэта практычна ў самым цэнтры горада. Тут можна не толькі набыць тое, што выстаўлена на продаж, але і заказаць падарунак. Напрыклад, дубовую бочачку з манаграмай імянінніка альбо тканую вазу, пантофлі з ільняных вяровак ці бранзалет з лекавых траў, сабраных у Белавежскай пушчы і прыгатаваных па рэцэптах, якім не адна сотня гадоў.

Жан Васько лічыць, што сапраўднае рамесніцтва — тое, што мае на ўвазе работу ўручную, — усё ж з'яўляецца хобі, а не сродкам утрымання сям'і. Тых, хто можа дазволіць сабе жыць за кошт рамяства, зусім нямнога. Як паказвае практыка, 80 працэнтаў майстроў маюць асноўную работу, а творчасць з'яўляецца заняткам для душы і спосабам падпрацоўкі. Старшыня прафсаюза адзначыў такі негатыўны факт, калі асобныя нядобрасумленныя людзі купляюць станкі і абсталяванне, але выдаюць свае вырабы за ручную работу. Яны, па сутнасці, займаюцца прадпрымальніцкай дзейнасцю, хаваюцца ад падаткаў пад маркай рамесніцтва і гоняць шырспажыў. Іх не варта блытаць з майстрамі.

А майстрам можна назваць таго, хто сваімі рукамі адраджае справу дзядоў. Напрыклад, Алу Панасік з Радванічаў Брэсцкага раёна. Яна знайшла бабулін табурэт, а потым асвоіла рэдкі промысел, які называецца вышыўкай па дрэве. У драўляным вырабе свідруюцца дзірачкі, праз якія працягваюцца ніткі. Дык вось, Ала Антонаўна сказала, што з матэрыяламі ёй істотна дапамог прафсаюз рамеснікаў.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

■ Падзея

ПЯТАЯ АЛІМПІЯДА ПА МЕНЕДЖМЕНЦЕ

Алімпіяда праводзіцца ў рамках міжнароднага Глабальнага праекта «Маладзёжны творчы рух «Эстафета якасці», накіраванага на залучэнне творчай моладзі розных краін у рух за якасць і дзелавую дасканаласць, яе арыентацыю на ўдасканаленне дзейнасці арганізацый, павышэнне якасці прадукцыі і паслуг, дасягненне ўстойлівага развіцця грамадства і паляпшэнне якасці жыцця.

У ёй могуць прымаць удзел студэнты і магістранты ўстаноў вышэйшай адукацыі нашай краіны, а таксама спецыялісты ва ўзросце да 30 гадоў, чыя прафесійная дзейнасць звязана з якасцю прадукцыі і паслуг. Алімпіяда праводзіцца ў два этапы.

Сёлета аб'яўлена чарговая, пятая алімпіяда. Пераможцы гэтага конкурсу будуць удзельнічаць у алімпіядзе па менеджменце на міжнародным узроўні, якая праводзіцца Міжнароднай гільдыяй прафесіяналаў якасці і Клубам лідараў якасці краін Цэнтральнай і Усходняй Еўропы, і прадстаўляць на ёй нашу краіну. Больш падрабязнасцяў чытайце на сайце выдання: www.zviazda.by.

Сяргей КУРКАЧ.

белагропромбанк
традиции будущего

Открытое акционерное общество «Белагропромбанк» сообщает, что 23 марта 2018 года в соответствии с решением Наблюдательного совета ОАО «Белагропромбанк» от 9 февраля 2018 года, протокол № 3, проводится годовое Общее собрание акционеров в очной форме

Местонахождение общества и место проведения собрания: 220036, г. Минск, проспект Жукова, 3.

Повестка дня

1. О работе Наблюдательного совета ОАО «Белагропромбанк» и функционирующих при нем комитетов в 2017 году;
2. Об итогах финансово-хозяйственной деятельности ОАО «Белагропромбанк» за 2017 год и задачах на 2018 год;
3. О заключении Ревизионной комиссии ОАО «Белагропромбанк» по результатам проведения ежегодной ревизии финансовой и хозяйственной деятельности ОАО «Белагропромбанк» за 2017 год;
4. Об утверждении годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности ОАО «Белагропромбанк» за 2017 год;
5. О распределении прибыли банка за 2017 год и направлениях использования прибыли в 2018 году;
6. О выборах нового состава Наблюдательного совета ОАО «Белагропромбанк»;
7. О выборах нового состава Ревизионной комиссии ОАО «Белагропромбанк».

Время начала проведения собрания – 15.00.

Список лиц, имеющих право на участие в Общем собрании акционеров, составляется на основании реестра владельцев ценных бумаг, сформированного по состоянию на 9 февраля 2018 года.

Лица, имеющие право на участие в Общем собрании, могут знакомиться с перечнем информации (документов) при подготовке к проведению собрания по адресу: г. Минск, пр-т Жукова, 3, следующим образом:

при регистрации лиц, имеющих право на участие в собрании, им представляются для ознакомления следующие документы:

информация о деятельности ОАО «Белагропромбанк» за 2017 год согласно требованиям законодательства Республики Беларусь, с которой возможно ознакомиться не менее чем за двадцать дней до проведения собрания;

информационный бюллетень о показателях работы банка за 2017 год;

годовая индивидуальная бухгалтерская (финансовая) отчетность ОАО «Белагропромбанк» за 2017 год в составе: бухгалтерский баланс; отчет о прибылях и убытках; отчет об изменении собственного капитала; отчет о движении денежных средств;

аудиторское заключение по результатам проведения аудита годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности за 2017 год;

заключение Ревизионной комиссии ОАО «Белагропромбанк» по результатам проведения ежегодной ревизии финансовой и хозяйственной деятельности ОАО «Белагропромбанк» за 2017 год;

проекты решений годового Общего собрания акционеров ОАО «Белагропромбанк»;

отчет о результатах самооценки эффективности деятельности Наблюдательного совета, членов Наблюдательного совета, внутренней оценки эффективности деятельности Правления;

сведения о кандидатах, выдвигаемых в Наблюдательный совет и Ревизионную комиссию ОАО «Белагропромбанк».

Регистрация лиц, имеющих право на участие в Общем собрании акционеров, будет проводиться по месту проведения собрания 23 марта 2018 г. с 13.00 до 14.45 при предъявлении документов, подтверждающих их полномочия.

Телефоны для справок: 8 (017) 229 64 10, 229 63 24.

ПОЗВОНИ В СВОЙ БАНК 136

www.belapb.by

Лицензия на осуществление банковской деятельности №2 13.01.2017 выдана Национальным банком Республики Беларусь. УНП 100693551

Извещение о проведении 19 марта 2018 года торгов по продаже имущества, освобожденного от ареста

Предмет торгов (наименование, местонахождение продаваемого имущества)	Капитальное строение с инвентарным номером 600/С-157126 по адресу: Минский район, Папернянский с/с, садовое товарищество «Васильковый» 41, садовый, дачный домик (дача), площадью 78,5 кв. м, расположенное на земельном участке с кадастровым номером 623685500049000020
Начальная цена	102 200,00 бел. руб.
Сумма задатка	10 200,00 бел. руб.
Организатор аукциона	Коммунальное унитарное предприятие «Минский городской центр недвижимости», г. Минск, ул. К. Маркса, 39, ком. 10

Аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке учета, хранения, оценки и реализации имущества, изъятого, арестованного или обращенного в доход государства, утвержденным Указом Президента Республики Беларусь от 19.02.2016 № 63, и порядком проведения аукциона, утвержденным организатором аукциона.

К участию в аукционе допускаются резиденты и нерезиденты Республики Беларусь, своевременно внесшие задаток и подписавшие соглашение с организатором торгов о правах, обязанностях и ответственности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона по соответствующему предмету торгов, а также представившие в установленный срок организатору торгов следующие документы:

заявление на участие в аукционе (по форме, определенной организатором аукциона); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, определенной организатором аукциона); копии учредительных документов (для юридических лиц) и свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); подписанное соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона (в двух экземплярах); документ, подтверждающий внесение суммы задатка с отметкой банка, документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица; а также, при необходимости, иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

При подаче документов на участие в аукционе физические лица, представители физических и юридических лиц предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.

Задаток перечисляется на расчетный счет № BY34 BPSB 3012 1049 7101 9933 0000 в Региональной дирекции № 700 по г. Минску и Минской области ОАО «БПС-Сбербанк», БИК BPSBBY2X, получатель – коммунальное унитарное предприятие «Минский городской центр недвижимости», УНП 190398583. Сумма задатка для участия в аукционе должна быть внесена в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе.

Торги проходят в форме открытого аукциона на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором аукциона. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем аукциона, наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах аукциона. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона.

Возмещение затрат на организацию и проведение аукциона осуществляется победителем аукциона в течение 3 рабочих дней со дня проведения аукциона. Информация о размере затрат доводится до сведения участников перед началом аукциона. Оплата стоимости приобретенного имущества осуществляется в течение 20 рабочих дней со дня подписания протокола о результатах аукциона.

Аукцион проводится 19 марта 2018 года в 15.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов.

Прием документов, а также консультации по вопросам участия в аукционе осуществляются с 19.02.2018 по 14.03.2018 включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.

Телефоны для справок: (017) 327-48-36, (017) 327-40-22 – коммунальное унитарное предприятие «Минский городской центр недвижимости»

РУП «Институт недвижимости и оценки» извещает о проведении повторных электронных торгов со снижением цены по продаже гаража, расположенного по адресу: г. Столбцы, ул. 17 Сентября, д. 58

Лот № 090218001. Капитальное строение с инв. № 622/С-27196 – гараж 1. Г. п. – 1987. Общая площадь – 432,4 кв. м. **Начальная цена продажи** – 65 318,40 бел. руб. **Задаток** – 6 531,00 бел. руб. **Шаг электронных торгов – 5 %**

СВЕДЕНИЯ О ЗЕМЕЛЬНОМ УЧАСТКЕ

Земельный участок с кадастровым номером 625450100001003559, расположенный по адресу: Минская обл., Столбцовский р-н, г. Столбцы, ул. 17 Сентября, д. 58, площадь – 1,8190 га.

Назначение – содержание и обслуживание зданий и сооружений. Право постоянного пользования. На земельном участке находятся иные объекты, не выставляемые на электронные торги. Земельный участок является неделимым. Переход права на земельный участок осуществляется в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь.

Ограничения (обременения) прав в использовании земель, находящихся в охранных зонах линий электропередачи:

– ограничения (обременения) прав на земельные участки, расположенные в охранных зонах электрических сетей напряжением до 1000 В, площадь 0,2880 га

ОБРЕМЕНЕНИЕ

Арест. Постановление ИМНС Республики Беларусь по Столбцовскому району от 31.03.2016 № 000115. Арест будет снят в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь после реализации Предмета торгов путем электронных торгов

УСЛОВИЯ

1. Победитель электронных торгов либо в случае, если электронные торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в электронных торгах подано только одним участником, и он согласен приобрести Предмет электронных торгов по начальной цене, увеличенной на 5 % (пять процентов) (Претендент на покупку), обязан оплатить полную стоимость приобретенного Предмета электронных торгов не позднее 20 (двадцати) рабочих дней с момента подписания протокола электронных торгов.

Указанный срок перечисления денежных средств победителем электронных торгов (Претендентом на покупку) может быть на основании его письменного ходатайства однократно продлен подразделением Департамента (Фрунзенский (г. Минск) межрайонный отдел управления по г. Минску и Минской области Департамента по гуманитарной деятельности Управления делами Президента Республики Беларусь), но не более чем на 20 рабочих дней.

2. Победитель электронных торгов (Претендент на покупку) обязан возместить Организатору электронных торгов стоимость затрат на организацию и проведение электронных торгов на основании счета-фактуры в течение 3 (трех) банковских дней с момента подписания протокола о результатах электронных торгов.

3. Переход права собственности на приобретенный на электронных торгах Объект недвижимости, имущество должника осуществляется в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

4. На Претендента на покупку распространяются правила и условия, установленные законодательством Республики Беларусь для Победителя электронных торгов

Дата и время начала проведения электронных торгов – 05.03.2018 в 10.00 (по времени на сервере ЭТП «ТОРГИБЕЛ»)

Электронные торги проводятся в соответствии с регламентом ЭТП «ТОРГИБЕЛ» с соблюдением требований Положения о порядке проведения электронных торгов по продаже государственного имущества, включая земельные участки, права заключения договора аренды государственного имущества, в том числе земельных участков, утвержденным постановлением Совета Министров РБ № 608 от 12 июля 2013 г., с учетом требований Указа Президента Республики Беларусь от 19.02.2016 №63 «О совершенствовании работы с имуществом, изъятым, арестованным или обращенным в доход государства».

Организатор электронных торгов и оператор электронной торговой площадки: Республиканское унитарное предприятие «Институт недвижимости и оценки» 220030, г. Минск, ул. Комсомольская, 11, пом. 9, тел. 8 (017) 306-00-57.

Электронный адрес ЭТП: http://торги.бел.

Задаток перечисляется на р/с BY68BPSB30121543370789330000 в ОАО «БПС-Сбербанк», BIC банка BPSBBY2X, 220004, г. Минск, ул. Кальварийская, д. 4а, не позже срока окончания приема документов на участие в электронных торгах. Получатель – РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182. Назначение платежа: задаток для участия в повторных электронных торгах по продаже гаража (лот № 090218001), проводимых 5 марта 2018 г. (Фрунзенский МРО). Аккредитация, регистрация и участие в электронных торгах осуществляется на ЭТП «ТОРГИБЕЛ». **Окончание приема заявлений с прилагаемыми к ним документами:** 01.03.2018 в 11.00.

Все желающие могут предварительно ознакомиться с Предметом электронных торгов. **Контактное лицо для осмотра Предмета:** Остреййко Дмитрий Николаевич, тел. 8 (029) 760-14-40

Организатор электронных торгов: 8 (017) 306-00-57, 8 (029) 356-90-03, 8 (029) 550-09-70 • www.ino.by • e-mail: tb@ino.by

---

Центр Промышленной Оценки

• **Организация аукционов**
• **Оценка всех видов имущества**

Извещение о проведении аукциона

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа 5/2, пом. 1703
Продавец	ОАО «Белинвестбанк», г. Минск, пр-т Машерова, 29

Предмет аукциона

Производственное помещение, общ. пл. **620 кв. м,** инвентарный номер **500/D-7116502.** Адрес: **г. Минск, ул. Могилевская, 5-1. Начальная цена с НДС 20 % – 291 795,60 бел. руб.**

Задаток 10 % от начальной цены предмета аукциона перечисляется на р/с BY60BLBB30120191021390001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области (адрес банка: г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК BLBBBY2X, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок заключения договора купли-продажи: 30 календарных дней после проведения аукциона.

Условия оплаты предмета аукциона: победитель аукциона или единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %, обязан произвести оплату в размере 100 % стоимости имущества не позднее **10** рабочих дней с момента заключения договора купли-продажи

Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения за организацию аукциона, оговорен в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by.

Передача изолированного помещения победителю аукциона (единственному участнику аукциона), заключившему договор купли-продажи, производится по акту приема-передачи в течение 10 рабочих дней с момента полной оплаты стоимости недвижимого имущества.

Победителю аукциона (единственному участнику аукциона), обратиться за государственной регистрацией перехода права собственности на недвижимое имущество после передачи ему имущества в установленном порядке.

Расходы, связанные с организацией и проведением торгов, заключением (удостоверением) договора купли-продажи, в том числе оплатой государственной пошлины, государственной регистрацией договора и перехода права собственности на недвижимое имущество, несет победитель аукциона (единственный участник аукциона), заключивший договор купли-продажи.

Пожарная сигнализация, противопожарное оборудование, шкафы пожарные ШПК-315МЗБ (4 шт.,) система видеонаблюдения, система кондиционирования, которыми оборудовано помещение, реализуются посредством заключения отдельного договора

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия

Дата и время проведения аукциона	**19.03.2018** в 15.00 по адресу: **г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»**
Дата и время окончания приема документов	**15.03.2018** до 17.00 по адресу: **г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»**
Контактные телефоны	+375 17 280-36-37; +375 29 317-95-42. Email: auction@cpo.by

---

Изменения в проектной декларации ООО «ДАТЧ СТАР», опубликованной в газете «Звязда» 14.12.2017 г.

«Многоквартирный жилой дом с подземной гараж-стоянкой (№ 1 по генплану в квартале пр-т Дзержинского – ул. Щорса – ул. Железнодорожная – ул. Хмелевского) со встроенно-пристроенными объектами обслуживания населения» I очередь строительства, 6–11 секции, II очередь строительства, секции 1-3)» (3-й пусковой комплекс, 4-й пусковой комплекс).

Для привлечения дольщиков к строительству по договорам создания объектов долевого строительства для граждан, не состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий, предлагаются:

«Стоимость 1 кв. м жилого помещения для граждан, не нуждающихся в улучшении жилищных условий, на момент опубликования изменений в проектной декларации по договорам создания объекта долевого строительства составляет:

3 однокомнатные квартиры площадью от 38 до 46 кв. м, составляющей долларовый эквивалент от 1300 до 1480 долларов США.

На предприятии действует система регулирования стоимости, зависимая от площади, этажа и условий оплаты строящегося жилого помещения».

Дополнительную информацию можно получить по адресу: г. Минск, пр-т Дзержинского, помещение 860.

Тел.: +375 44 53 43 000, +375 29 53 43 000

УНП 191061436

ЗАВЕРЕНО
Департаментом по ценным бумагам Министерства финансов Республики Беларусь
08.02.2018 г.
Лихачевский В. В.

ИЗМЕНЕНИЯ

в Проспект эмиссии жилищных облигаций первого выпуска Общества с ограниченной ответственностью «ДЕКО-ПЛАСТ», утвержденный Общим собранием участников Общества с ограниченной ответственностью «ДЕКО-ПЛАСТ» 02.04.2014 № 2/2

Пункт 1.11 изложить в следующей редакции:

«**1.11. Исполнительный орган эмитента, с указанием фамилии, имени, отчества, года рождения, образования, всех занимаемых должностей, в том числе вне органов управления эмитента, в настоящее время и за три предшествующих года, размер доли в процентах в уставном фонде эмитента.**

Функции исполнительного органа – директора эмитента переданы по договору на управление компанией № 38/УПиКО-2014 от 11.08.2014 управляющей компании ООО «ТАПАС», директор – Сидоренко Андрей Анатольевич, действующий на основании Устава Доли в уставном фонде Эмитента, а также в зависимых хозяйственных обществах Эмитента не имеет.».

Пункт 2.5 изложить в следующей редакции:

«**2.5. Сведения об обеспечении исполнения обязательств по облигациям.**

Исполнение обязательств по облигациям обеспечивается поручительством Общества с ограниченной ответственностью «Торговый центр Пассаж» на сумму 51 240 (пятьдесят одна тысяча двести сорок) белорусских рублей согласно договору о предоставлении поручительства от 30.09.2015 № б/н и дополнительному соглашению к нему от 30.01.2018.

Местонахождение поручителя: Республика Беларусь, 220049, г. Минск, ул. Кнорина, 17, 5-й этаж, офис 10.

УНП (учетный номер плательщика) поручителя: 192153999.

Стоимость чистых активов поручителя на 01.10.2017 составляет 1 934 белорусских рублей.

На основании договора Поручитель считает себя заключившим договор поручительства с любым лицом, являющимся владельцем Облигаций. Осуществление владельцем Облигаций прав кредитора по договору поручительства не требует участия в иных соглашениях с Эмитентом и Поручителем и основывается на договоре.

В случае неисполнения либо ненадлежащего исполнения Эмитентом обязательств по Облигациям к Поручителю переходят права владельцев Облигаций в том объеме, в котором Поручитель удовлетворил их требования.

Порядок предъявления требований к Поручителю:

В случае неисполнения либо ненадлежащего исполнения Эмитентом обязательств по Облигациям перед их владельцами требования к Поручителю предъявляются в письменной форме с приложением выписки о состоянии счета «депо», подтверждающей право собственности владельца на данные Облигации и возможность их отчуждения (отсутствие ограничений, связанных с обременением Облигаций обязательствами). Данное требование должно быть представлено Поручителю по его месту нахождения.

Поручитель обязан рассмотреть поступающие от владельцев Облигаций и (или) Эмитента требования платежа по договору в срок, не превышающий 15 календарных дней. В случае принятия решения о платеже или мотивированном отказе в его совершении Поручитель обязан немедленно уведомить об этом владельцев Облигаций и (или) Эмитента.

При положительном решении исполнить обязательства Эмитента по Облигациям Поручитель осуществляет платеж в пользу владельцев Облигаций в течение 30 банковских дней.

Эмитент в течение срока обращения Облигаций письменно уведомляет Регистрирующий орган о стоимости чистых активов Поручителя в порядке и сроки, установленные законодательством Республики Беларусь о ценных бумагах.

В случае если размер обязательств по Облигациям, обеспеченным поручительством, превысит стоимость чистых активов (размер нормативного (собственного) капитала) Поручителя, то Эмитент осуществляет замену обеспечения исполнения обязательств по Облигациям в порядке, установленном Положением о порядке замены эмитентом обеспечения исполнения своих обязательств по облигациям, или предоставляет на сумму такого превышения дополнительное обеспечение, соответствующее требованиям, предусмотренным подпунктом 1.7 пункта 1 Указа Президента Республики Беларусь от 28 апреля 2006 г. № 277, или не позднее двух месяцев после возникновения факта уменьшения стоимости чистых активов (размера нормативного (собственного) капитала) Поручителя обеспечивает погашение части выпуска Облигаций в размере разницы, возникшей между объемом обязательств и стоимостью чистых активов (размером нормативного (собственного) капитала) Поручителя.

Кроме того, в случае ликвидации Поручителя Эмитент осуществляет полную замену обеспечения исполнения своих обязательств по Облигациям и (или) принимает решение о досрочном погашении всего выпуска Облигаций.

Замена обеспечения осуществляется Эмитентом в течение двух месяцев с момента возникновения основания, влекущего необходимость замены обеспечения после внесения соответствующих изменений в настоящий документ и Решение о первом выпуске жилищных облигаций Эмитента.

Эмитент регистрирует такие изменения в Регистрирующем органе и после регистрации размещает соответствующую информацию на Едином информационном ресурсе и на сайте Эмитента в порядке и в сроки, установленные законодательством Республики Беларусь.

Эмитент по собственной инициативе вправе принять решение о замене обеспечения исполнения своих обязательств по Облигациям с обязательным письменным согласованием данного вопроса с владельцами Облигаций до принятия соответствующего решения Эмитентом.

В случае несогласия владельца(ев) Облигаций с заменой обеспечения по Облигациям, владелец(цы) Облигаций вправе предъявить их Эмитенту к выкупу в течение 60 (шестидесяти) календарных дней с момента получения письменного уведомления о замене обеспечения. Замена обеспечения осуществляется Эмитентом в порядке, изложенном в настоящем пункте, после удовлетворения требований владельцев Облигаций о выкупе Облигаций. Эмитент выкупает Облигации в порядке, изложенном в пункте 2.14 настоящего документа.

Директор ООО «ТАПАС» – управляющей компании ООО «ДЕКО-ПЛАСТ»	А. А. Сидоренко
Главный бухгалтер ООО «ДЕКО-ПЛАСТ»	Е. Н. Марчук
Директор ООО «УНИГРАН» – управляющей компании ООО «Торговый центр Пассаж»	В. В. Матюк

УНП 600422579

ИЗВЕЩЕНИЕ о проведении повторного аукциона

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» *(организатор аукциона)* по поручению **ОАО «Борисовская швейная фабрика»** (продавец) проводит открытый аукцион по продаже:

Лот № 1. Производственный цех, общ. пл. 1462,1 кв. м, инв. № 610/D-61785, по адресу: **г. Борисов, ул. Рубена Ибаррури, 9/2-3,** имущество согласно перечню *(с перечнем можно ознакомиться у организатора торгов)*.

Начальная цена с НДС – 92 328,42 бел. руб. *Стоимость снижена на 75 %.* Задаток 10 % (9 232,00 бел. руб.).

Лот № 2. Изолированное помещение общ. пл. 3 992,4 кв. м, инв. № 610/D-65612 по адресу: **г. Борисов, ул. Рубена Ибаррури, 9/1-3.**

Начальная цена с НДС (20 %) – 235 027,20 бел. руб. *Стоимость снижена на 60 %.* Задаток 10 % (23 502,00 бел. руб.).

Задатки в размере 10 % от начальной цены предмета аукциона, перечисляются на р/с № BY55BPSB30121082600169330000, в ЦБУ № 701 ОАО «БПС-Сбербанк», БИК BPSBBY2X, г. Минск, УНП 690324015, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации».

Порядок проведения аукциона регламентирован Положением о порядке продажи имущества ликвидируемого юридического лица с публичных торгов, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.01.2013 № 16. Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата объекта производится в течение 30 (тридцати) календарных дней после подписания договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи. Затраты на организацию и проведение аукциона возмещает победитель торгов (покупатель). Предыдущее извещение опубликовано в газете «Звязда» от 16.01.2018. Аукцион состоится **28.02.2018 в 15.00** по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **27.02.2018 до 16.00** по указанному адресу. **Тел.: (8017) 207-71-34, (8029) 102-21-17**

ИЗВЕЩЕНИЕ об аукционе по продаже крана козлового ККС -12,5-32 с подкрановыми путями ОАО «Стройтрест №3 Ордена Октябрьской революции»

Кран козловой ККС -12,5-32 с подкрановыми путями	Кран козловой ККС-12,5-32; 1986 года выпуска; заводской номер 175; инвентарный номер № 3863; грузоподъемность – 12,5 тонн; высота подъема – 9 м; ширина пролета – 32 м; скорость подъема 12 м/мин; номинальная мощность двигателя 22 кВт. Эксплуатационные характеристики: габаритные размеры, мм: длина – 32 000 мм.; ширина – 10 000 мм; высота – 11 000 мм; масса – 41 500 кг. Подкрановые пути в составе – рельсы КР-70 для подкрановых путей козлового крана; шпалы и комплектующие для монтажа к шпалам, входящие в состав объекта основных средств – 100 метров
Местонахождение объекта	г. Солигорск, Любанское шоссе,14
Начальная цена продажи	63 840,0 (шестьдесят три тысячи восемьсот сорок) рублей с учетом НДС
Сумма задатка	6384,0 (шесть тысяч триста восемьдесят четыре) рублей
Продавец	ОАО «Стройтрест №3 Ордена Октябрьской революции»
Организатор торгов	ОАО «Стройтрест №3 Ордена Октябрьской революции», 223710, г. Солигорск, ул. Козлова, 37
Условие оплаты	100% предоплата
Срок заключения договора купли-продажи	В течение 10 (десяти) банковских дней со дня подписания протокола о результатах аукциона
Номер р/с для перечисления задатка	BY75PJCB30121000011010000933 в ОАО «Приорбанк» ЦБУ 104 г. Солигорск, ул. Богомолова, 16а, ВИК PJCBBY2X УНП 600122771

Шаг аукциона – 10 %

Аукцион состоится 19 марта 2018 года в 11.00 по адресу: г. Солигорск, ул. Козлова, 37, 3-й этаж

Участниками аукциона могут быть юридические лица и индивидуальные предприниматели Республики Беларусь, а также иностранные юридические лица и индивидуальные предприниматели, граждане Республики Беларусь, иностранные граждане, лица без гражданства.

Лица, желающие участвовать в аукционе, обязаны подать организатору аукциона в указанный в извещении срок заявление на участие в аукционе (по форме, установленной Организатором аукциона), к которому прилагаются:

документ, подтверждающий внесение суммы задатка (задатков) на текущий (расчетный) банковский счет, указанный в извещении, с отметкой банка;

юридическим лицом или индивидуальным предпринимателем Республики Беларусь – копия документа, подтверждающего государственную регистрацию этого юридического лица или индивидуального предпринимателя, без нотариального засвидетельствования;

иностранным юридическим лицом – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны учреждения (выписка должна быть произведена не ранее шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны учреждения с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык;

иностранным индивидуальным предпринимателем – легализованный в установленном порядке документ, подтверждающий статус, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык;

представителем юридического лица Республики Беларусь – доверенность, выданная в установленном законодательством порядке (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель);

представителем гражданина или индивидуального предпринимателя Республики Беларусь – нотариально удостоверенная доверенность;

представителем иностранного юридического лица, иностранного физического лица или индивидуального предпринимателя – доверенность, легализованная в установленном законодательством порядке, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык.

При подаче документов заявитель (его представитель) предъявляет документ, удостоверяющий личность, а руководитель юридического лица – также документ, подтверждающий его полномочия (приказ о назначении на должность руководителя, или заверенная выписка из решения общего собрания, правления либо иного органа управления юридического лица в соответствии с учредительными документами, или трудовой договор (контракт), или соответствующий гражданско-правовой договор, или иные документы в соответствии с законодательством).

Подача документов по почте не допускается. Сведения об участниках аукциона не подлежат разглашению.

Участник торгов имеет право до начала торгов письменно отозвать свое заявление на участие в них. В случае письменного отзыва данного заявления либо неявки участника торгов на торги сумма внесенного им задатка возвращается организатором торгов в течение пяти рабочих дней со дня их проведения.

Задаток, уплаченный участником аукциона, ставшим Победителем, будет засчитан в счет окончательной стоимости Объекта. Задаток, уплаченный участниками аукциона, не ставшими Победителем аукциона, Организатор аукциона возвращает безналичным платежом на их счет в течение 5 (пяти) банковских дней со дня проведения аукциона (назначенной даты его проведения в случае признания аукциона несостоявшимся).

Заявление на участие и необходимые документы принимаются в рабочие дни до 13.00 16 марта 2018 года включительно с 8.30 до 17.30 по адресу: г. Солигорск, ул. Козлова, 37, 3-й этаж, юридическая служба.

Регистрация участников аукциона 16 марта 2018 года с 9.00 до 10.00 по месту проведения аукциона.

Все желающие могут предварительно ознакомиться с Объектом аукциона.

Контактное лицо: Кононович Анатолий Николаевич, тел. 8 (0174) 22 55 34.

Контактное лицо для осмотра Объекта: Дайнеко Константин Александрович, тел. 8 (029) 118 54 04.

Дополнительную информацию можно получить на сайте www.str3.by

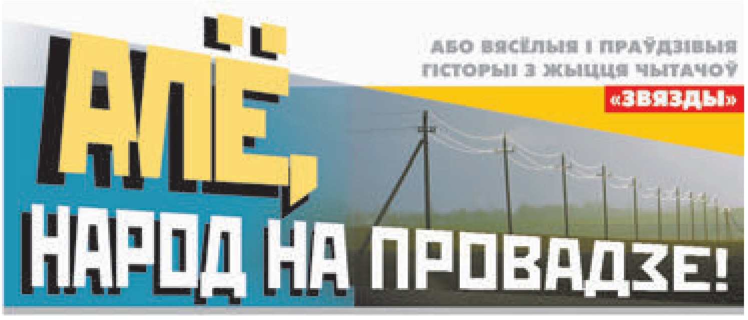

ДЗЕЛЯ КУЧЫ ЖАЛЕЗА

Праславіў Някрасаў рускую жанчыну, на вякі праславіў! Яна, маўляў, і ў палаючую хату ўвойдзе, і каня на скаку спыніць...

Нашы сучасніцы-беларускі таксама варты паэм — і не менш узнёслых! Узяць вось хоць бы Анжэлу: ніколі не думала, што на такое здатная! Аднак... Супраць факта не папрэш: здавалася б, адна недарэчнасць, а перавярнула ці не ўсё жыццё.

...Мужа яна знайшла сабе ў інстытуце, у час вучобы. У хуткім часе распісаліся, у сям'і з'явіўся сынок.

Жылі як усе: працавалі, гадавалі малога, пакрысе абжываліся. Паступова ў мужа з'явілася свая фірма, і ён, што называецца, «раскруціўся» — стаў зарабляць неблагія грошы. Адпаведна, жонцы не мела больш сэнсу — як ён казаў — працаваць на чужога дзядзьку, а тым больш за капейкі... Ды і час яе стаў патрэбен на іншае. Рэч у тым, што для сям'і паспяховага бізнесмена стала цеснай гарадская кватэра. Ды і суседзі, шчыра кажучы, ужо былі «не тыя», не крутыя, не роўня ім.

У пошуках роўні вырашылі пабудаваць дом у прыгарадзе, у адным з так званых царскіх сёл. І не абы-які, а нічым не горшы, чым у новых суседзяў-начальнікаў.

Вось дзеля гэтага Анжэле і прыйшлося «памяняць спецыяльнасць»: засесці за праекты-чарцяжы, паралельна — выбіраць участак, потым — адпаведныя матэрыялы ды іх пастаўшчыкоў, арганізоўваць куплю і дастаўку, наймаць рабочых, сачыць за якасцю, аплачваць рахункі... Бо справа пайшла, прычым усе, з кім даводзілася кантактаваць, хутка зразумелі, што Анджэла — чалавек грунтоўны і «падкаваны» на ўсе сто, што яна можа арганізаваць і забяспечыць любыя работы...

Мужа яны, можна сказаць, не цікавілі, ён умацоўваў свой імідж па-іншаму: час ад часу мяняў машыны — добрыя на лепшыя. А нарэшце «Лексус» займеў — дарагая такая цацка!.. На ёй і жонка ў горад аднойчы з'ездзіла — справы былі ды і сяброўка хацела зірнуць на новую «тачку».

Дамоў, на аб'ект, тады з мокрай спінай вярталася — па-першае, з непрывычкі, а па-другое, баялася, каб хто не зачапіў хаця, каб не стукнуў...

Дзякаваць богу, даехала, цэлая... Захацела адкрыць падземны гараж, выйшла з машыны, а тая вазьмі ды... пакацілася...

Анжэла стрымгалоў наперад: лягла перад ёй на спіну, ботамі ўперлася ў бампер — трымае!

— Кінь!.. Дурная! — крычыць адзін з рабочых. — Задавіць жа!..

Другі тым часам куляй уляцеў у салон: у апошняе імгненне, здаецца, паставіў машыну на ручны тормаз.

...Потым тыя ж рабацягі паднялі Анжэлу з зямлі, ледзь жывую адпаілі валяр'янкай.

Калі адышла, яна ўжо сама патэлефанавала мужу — расказала, **што** давялося перажыць.

Думала, ён пашкадуе — будзе пытацца, ці не спужалася, ці не баліць што. Альбо нават насварыцца, бо дурніца ж! Так рызыкаваць — здароўем, нават жыццём... Дзеля чаго? Дзеля кучы жалеза?..

Аднак мужа зацікавіла іншае. Першае, што спытаў:

— Рашотку нагамі не пагнула? Фары не пабіла? Я ўсё праверу! Праўду кажы!

Анжэла маўчала: ёй патрэбен быў час, каб убачыць, што дом яна збудавала, а вось ці будзе з кім жыць? Пытанне.

Любоў Чыгрынава,
г. Мінск.

НЕ ТАКІ СТРАШНЫ ЧОРТ...

— Алё, матуля? Павіншуй мяне, — крычаў Андрэй у тэлефонную трубку, — я дыплом атрымаў!

— Дзякуй богу, сынок! Віншую, — сказала маці, змахнуўшы гарачую слязу.

— Сёння дамоў прыеду, — бадзёра працягваў хлопец, а потым крыху цішэй дадаў, — і нават не адзін...

Што значыць «не адзін», маці тлумачыць не трэба было: кінулася падбіраць нешта ў хаце, думаць, што паставіць на стол, бо з Мінска да іх дарога недалёкая.

І вось госці ўжо на падворку, на парозе.

Першым яго пераступіў Андрэй, следам нясмела зайшла Насця. Матуля абодвух абняла, прывеціла, запрасіла ў залу, дзе на бялюткім абрусе ўжо стаялі талеркі з пачастункамі.

— Мыйце рукі і за стол, — загадала яна ды раптам спахапілася, — ой, сынок, а ў нас жа хлеба — толькі акрайчык. Збегай у краму, га?

Андрэй — ад слова: тут жа знік за дзвярыма.

— А ты, Настачка, — распараджалася далей маці, — вазьмі вось халацік злажы.

Гэта, здавалася б, прасцей простага, але госця не на жарт разгубілася. Яна бачыла, што халат толькі што дасталі з шафы, што ён ляжаў там — зложаны. «Значыць, тут нейкая «засада», — падумала дзяўчына, — нейкае выпрабаванне. І па тым, як я спраўлюся, як злажу гэту адзежыну, стане відно, буду я гаспадыняй ці не, прымуць мяне ў сям'ю альбо...

Яна вельмі любіла Андрэя і хацела замуж, а таму ну вельмі старалася!

Тым часам у залу зноў зайшла гаспадыня.

— А чаму ж ты халат не злажыла? — спытала яна ў госці. — Не саромейся, злажы.

Насця нічога не разумела. «Як гэта я «не злажыла»?! — думала яна. — Ляжыць жа... На канапе... Зложаны... Значыць, неяк не так? А як трэба?.. І ў Андрэя не папытаешся — ён мабільнік дома пакінуў».

Дзяўчына зноў узяла халат, страсянула, разгладзіла рукамі, яшчэ раз акуратненька, роўненька, па швах, рукаўцо да рукаўца злажыла... Нават пасачак — у некалькі столак... «Ну цяпер жа ўсё як трэба!» — вырашыла яна.

Але ж не! Гаспадыня, яшчэ раз завітаўшы ў пакой, ва ўсе вочы глядзела на кандыдатку ў нявесткі: халат па-ранейшаму быў не зложаны. Але чаму? Новенькі... Чысценькі... Мусіць, не спадабаўся? Грэбуе, значыць, нявестка, носам нечага круціць, гонар паказвае...

На шчасце, услед за маці ў пакой забег і Андрэй. Яму ўсяго некалькіх фраз хапіла, каб зразумець, што тут адбываецца, і растлумачыць сваім любімым, што ніякіх «засад» ды выпрабаванняў тут няма (як і залішняга гонару): маці прапанавала госці проста пераадзецца — дома, у дамашняе... І не больш за тое.

Ну і смеху ж было, калі гэта высветлілася, калі дзяўчына з беларускага Паазер'я даведалася, што на Нясвіжчыне слова «злажы» з'яўляецца сінонімам да слова «надзень».

...З таго дня ўжо прайшлі гады. У Андрэя і Насці падрастаюць двое сыночкаў: Косцік і Росцік. Маладая сям'я часцяком наведваецца да матулі, да бабулі ў вёску. І тады, прыехаўшы ды «складаючы» халат ці нешта іншае, нявестка заўсёды ўспамінае, колькі страху перажыла, калі рабіла гэта першы раз.

Таццяна Халопіца,
в. Затур'я,
Нясвіжскі раён.

Рубрыку вядзе
Валянціна ДОЎНАР.

АД ЯЕ Ж. Працягваем прадстаўляць пераможцаў леташняга конкурсу на найлепшую «вясёлую і праўдзівую гісторыю».

«Марыла быць мастачкай альбо геолагам, — стала бухгалтарам — прызнаецца **старшыня вялікага чытацкага журы спадарыня Соф'я Кусянкова з вёскі Лучын, што на Рагачоўшчыне.** *— Па жыцці ўвесь час з фотаапаратам: фатаграфія больш, чым захапленне!*

З любімых пісьменнікаў — Леў Талстой, з любімых мастакоў — Іван Шышкін, з музычных інструментаў — скрыпка і гармонік (гітара — калі са скрыпкай).

З песеннага мастацтва найвышэй і на ўсё жыццё — хор Пятніцкага, а наогул — дыяпазон ад Моцарта да «Муркі». Не люблю цяжкі рок і тое, што сапраўды «па псу».

Кіну любою справу дзеля гумарыстычнага канцэрта. Куміры — Міхаіл Задорнаў і Фаіна Ранеўская.

Да розных нечаканых сітуацый стаўлюся з гумарам. Люблю пасмяяцца. Хоць пры тым асоба кансерватыўная, нават нудная. Але самакрытычная і самаіранічная.

З навук — гісторыя, філасофія і псіхалогія. Не прызнаю гвалту ні ў якіх праявах. Не люблю палітыку і ідэалогію — як свайго роду праявы ціску.

Дамаседка. Цяжкая на пад'ём, хоць раней і хацела, і любіла вандраваць. Не лідар. Не люблю публічных мерапрыемстваў і быць навідавоку. Але ў «Звяздзе» адчуваю сябе добра, тут я смелая (бо ніхто не бачыць!).

Займаюся краязнаўствам, тапанімікай, мовай, культурай, вераваннямі славян дахрысціянскага перыяду.

«Звязду» пачала выпісваць у 1989 годзе, што называецца «з прынцыпу» — каб хоць так заступіцца за родную мову. Цяпер, — прызнаецца спадарыня Соф'я, — *без газеты не ўяўляю жыцця. Мне яна — як хор Пятніцкага. Параўнала, дарэчы, і тут жа склаўся тэкст — на матыў любімай песні «Степь да степь кругом»:*

Ранкам будных дзён
Справу я знайду:
Снеданне зрабіць,
Прачытаць «Звязду».
Святы — не люблю:
Мне тады не рай:
Як няма «Звязды» —
Хоць ты памірай.

І гэта — не перабольшанне, бо святы я сапраўды не люблю, — паведамляе пра сябе Соф'я Парфір'еўна. — *Яшчэ і таму, што не прыходзіць газета.*

Першую «казку» на «Провад», — працягвае яна, — *адправіла ў 2002 годзе. А ўсяго напісала іх сотні са дзве (шкада, што не ўсе друкуюцца). Але ўсе яны — пра жыццё пэўнай людской супольнасці».*

Вось такія яны, нашы аўтары, нашы пераможцы.

Пра спадарыню Валянціну Паліканіну чытайце ў наступным выпуску рубрыкі.

■ Неасабісты суб'ектыў

НЕПАЗБІРАНЫЯ КАМЯНІ

Малая радзіма — гэта не толькі «чырвоная груша над дзедаўскім домам»

ГОД малой радзімы, які аб'явіў 2018-ы на мінулым тыдні кіраўнік краіны, напэўна, стане самым шчырым з усіх, што былі да яго. У выніку, думаю, атрымаецца шмат цікавых, вельмі добрых спраў, бо тое, што робіцца з душой, заўсёды атрымліваецца так, як задумана. Да месца, дзе нарадзіўся, дзе стаяў (а калі пашанцавала, стаіць і сёння) бацькоўскі дом, усё жыццё адчуваеш цеплыню і любоў, дзе б ты ні жыў, у якія б вялікія людзі ні выбіўся. А яшчэ, асабліва калі малая радзіма — невялікая вёска, якая ціха памірае сваёй смерцю, цвеліць душу непазбыўнае пачуццё віны, што ты яе, выправіўшыся аднойчы шукаць лепшай долі, ужо тады, калі яшчэ звінела вуліца галасамі, сядзелі бабулі на лаўках і вяртаўся надвячоркам з поля вялікі вясковы статак, пакінуў з гэтай смерцю сам-насам.

Цяпер якраз добры час, каб аб'явіць такі год. Людзі, для якіх малая радзіма не пусты гук, якія адчуваюць тыя самыя любоў, цеплыню і віну, якія маюць магчымасці, сілы і сродкі для свайго роднага кута штосьці зрабіць, сёння ў самым росквіце. (Пра такіх людзей вельмі пераканаўча напісала ва ўчарашнім нумары мая калега Святлана Яскевіч.) Гэта пакаленне, якое ў 70-х, 80-х, пачатку 90-х масава з'язджала з вёсак, пакідаючы сваю малую радзіму фактычна без будучыні, без працягу. І цяпер яны... Зрэшты, чаму «яны»? І цяпер мы, каб самім сабе і іншым давесці, што мы сваёй радзіме не здрадзілі, спрабуем зрабіць для яе хоць штосьці карыснае (пасадзіць ля хаты малады сад, напрыклад). Так што мерапрыемствы аб'яўленага года пройдуць, думаю, паспяхова. Хтосьці на малой радзіме падправіць разбураны плот каля бацькоўскай сядзібы, а хтосьці плот паставіць па ўсёй вёсцы за ўласныя сродкі.

АД гэтага ўпэўненага прадчування хораша на душы, але скрабе па ёй адно таксама ўпэўненае веданне. Калі б мы аб'явілі Год малой радзімы ў 2038-м, напрыклад, спадзявацца на людскі ўздым і натхнёнасць ужо б не давадзілася. Бо вырасла цэлае пакаленне правінцыялаў, якія да месца, дзе нарадзіліся, ставяцца калі не з пагардай, дык дакладна абыякава: у сямнаццаць гадоў абтрэслі родны пыл з ног — і дзякуй богу. І няма чаго асабліва ўспамінаць і шкадаваць. Пачуццё віны — пра што вы кажаце? Перад чым і перад кім хто вінаваты? Спытайцеся ў сённяшніх 25-гадовых, што прыехалі з перыферыі і прыжыліся ў вялікім горадзе, як часта яны бываюць у родных мясцінах, у бацькоў, якія яшчэ маладыя, жывыя і здаровыя. Адказ у большасці будзе — «Нячаста, хіба што на святы. Што там рабіць? Самота, правінцыя...»

Што атрымалася менавіта так, а не інакш, не вінаваты, бадай, ніхто. Час цяпер такі, па ўсім свеце дзеці адрываюць ад сябе карані, якія перашкаджаюць крочыць да пастаўленай мэты. Але, магчыма, Год малой радзімы — добрая нагода паразважаць аб тым, што можна зрабіць, каб у недалёкай будучыні не мець грамадства абыякавых і беспамятлівых.

Любіць, а тым больш паважаць, можна толькі тое, што добра ведаеш. Да малой радзімы гэта адносіцца нават больш, чым да іншых паняццяў. Бо малая радзіма — гэта не толькі «чырвоная груша над дзедаўскім домам». Гэта яшчэ і веданне гісторыі менавіта гэтага кавалка зямлі, яго паданняў, паходжання яго назваў, смешных і павучальных выпадкаў з удзелам тваіх землякоў, лёсаў гэтых людзей. З такога ведання нараджаецца гонар — яшчэ адзін надзвычай важны складнік любові да роднай зямлі. Але ж гэта веданне менавіта пра сваю радзіму (калі гэта не вялікі горад з багатым мінулым) не знойдзеш ні ў падручніку гісторыі, ні нават ва ўсюдыіснай «Вікіпедыі».

Тры гады назад у рэдакцыі «Звязды» мы праводзілі круглы стол, падчас якога гаварылі аб значнасці развіцця практычнага краязнаўства непасрэдна на месцах, аб тым, што яно можа стаць стрыжнем патрыятызму ў нашай маладой дзяржаве. Удзельнікі дыскусіі казалі пра тое, як важна далучаць да гэтай работы вучняў, ладзіць невялікія, лакальнага маштабу даследчыя экспедыцыі, размаўляць са старымі людзьмі, якія былі сведкамі значных для гэтай мясцовасці падзей. Выказвалася вялікая занепакоенасць лёсам музеяў вясковых школ. «Бо ні ў адной іншай краіне на прасторах былога Саюза няма такой колькасці музеяў, дзе захоўваюцца ўнікальныя дакументальныя матэрыялы. У іх працуюць проста апантаныя сваёй справай людзі. Многія з гэтых музеяў знаходзяцца на базе школ, у тым ліку вясковых. Цяпер школы ўзбуйняюцца, аб'ядноўваюцца з іншымі, і гэтыя музеі знаходзяцца пад пагрозай знікнення разам з матэрыяламі. І гэта праблема патрабуе вырашэння, інакш мы можам беззваротна страціць вялізны пласт нашай гісторыі», — эмацыянальна гаварыў тады адзін з самых, бадай, нераўнадушных да тэмы краязнаўства людзей доктар гістарычных навук Аляксандр Каваленя.

Добрая падказка для тых, хто мае магчымасці і сродкі зрабіць штосьці значнае для сваёй малой радзімы, але не ведае, што менавіта. Пазбірайце раскіданыя камяні, якія могуць стаць добрым падмуркам для наступных пакаленняў. Басейны, тэнісныя корты, новыя храмы — усё гэта, канешне, вельмі добра, проста выдатна. Але калі мы не паклапоцімся пра дасведчанасць адносна гісторыі родных мясцін, пра павагу да яе тых, хто, прыцягнуты ўсімі дабротамі цывілізацыі, застанецца жыць у правінцыі, пра адраджэнне гэтых самых мясцін можна будзе гаварыць вельмі нават умоўна.

БО галоўны — духоўны — складнік адраджэння ніхто не адмяняў.

Алена ЛЯЎКОВІЧ

■ Весела!

А фізрук стаў... Ваенгай!

«Адзін у адзін» па-лёзненску — гэта праект, дзякуючы якому людзі, вельмі далёкія ад мастацтва, становяцца «зоркамі» пародыі

ПЕРШЫЯ выпрабаванні правялі пазалетась, і з кожным годам праект становіцца ўсё больш цікавым. На прадстаўленне не сорамна запрасіць нават вядомых артыстаў, каб яны ўбачылі сваіх двайнікоў. Зусім, як можа паказацца скептыкам, не местачковы праект, а цікавае шоу адбылося днямі. Там пабываў і наш карэспандэнт.

Усе білеты коштам 4 рублі на прадстаўленне ў раённы Дом культуры былі прададзеныя за пару дзён, што пацвярджае папулярнасць шоу ў раёне. Канчыта Вурст, Маргарыта Церахава, Алена Ваенга, Людміла Гурчанка — гэтых і многіх іншых зорак можна было ўбачыць на сцэне. Самадзейныя артысты працуюць у розных арганізацыях, на прадпрыемствах. Раней большасць з іх ніколі не выходзіла на сцэну, але яны вельмі пастараліся ўвайсці ў вобразы. Ды так, што многіх нават тутэйшыя не адразу пазнавалі.

Напрыклад, настаўнік фізкультуры стаў... Аленай Ваенгай. А грузчык хлебнай базы з жонкай цудоўна прадставілі вобразы гатаў з серыяла «Сваты». Пара, дарэчы, атрымала найвышэйшы бал — «пяцёрку».

Аляксандр ПУКШАНСКІ.
Лёзненскі раён

■

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск —	8.27	18.20	9.53
Віцебск —	8.20	18.07	9.47
Магілёў —	8.17	18.10	9.53
Гомель —	8.10	18.11	10.01
Гродна —	8.42	18.36	9.54
Брэст —	8.49	18.40	9.51

Месяц

Маладзік у 0.05.
Месяц у сузор'і Рыб.

Імяніны

Пр. *Ганны, Івана, Мікалая, Рамана, Сямёна, Уладзіміра, Уласа, Цімафея.*
К. *Дануты, Даніэля, Юльяна.*

Фота Марыны БЕГУНКОВАЙ.

ЗАЎТРА

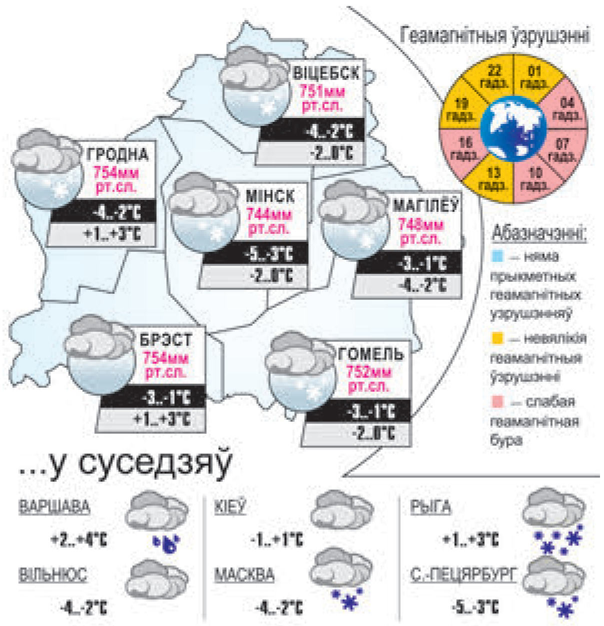

Даты | Падзеі | Людзі

16 ЛЮТАГА

1758 год — нарадзіўся (в. Скокі, цяпер у Брэсцкім раёне) Юльян Нямцэвіч, пісьменнік, гісторык, палітычны дзеяч. Падчас паўстання 1794 года — ад'ютант і сакратар Т. Касцюшкі. Быў паранены, зняволены ў Петрапаўлаўскую крэпасць у Санкт-Пецярбургу. У 1796-м разам з Касцюшкам выехаў у ЗША, дзе пражыў дзесяць гадоў. Вярнуўшыся на радзіму, распачаў некалькі падарожжаў па Беларусі з мэтай апісання гістарычных помнікаў. Адзін з найбольш выдатных пісьменнікаў свайго часу, аўтар драматычных і паэтычных твораў, раманаў, аповесцяў, дарожных нататак. Апісанні Брэста, Гродна, Слоніма, Навагрудка, жыцця беларускіх сялян утрымліваюцца ў яго кнізе «Гістарычныя падарожжы...» Памёр у 1841 годзе.

1925 год — нарадзіўся (г. Васілевічы Рэчыцкага раёна) Іван Навуменка, беларускі пісьменнік і літаратуразнавец, акадэмік НАН Беларусі, заслужаны дзеяч навукі Беларусі, народны пісьменнік Беларусі. У 1973—1982 гадах дырэктар Інстытута літаратуры АН Беларусі, у 1982—1992-м — віцэ-прэзідэнт АН Беларусі, з 2002-га — галоўны навуковы супрацоўнік Інстытута літаратуры НАН Беларусі. Апублікаваў больш за 200 навуковых прац, больш за 80 выдадзеных асобнымі кнігамі мастацкіх твораў. Аўтар раманаў «Сасна пры дарозе», «Вецер у соснах», «Асеннія мелодыі», «Сорак трэці» і інш. Лаўрэат прэміі Ленінскага камсамола, Дзяржаўнай прэміі Беларусі. У 2000 годзе ўзнагароджаны ордэнам Айчыны III ступені. Памёр у 2006 годзе.

1568 год — Іспанская інквізіцыя вынесла смяротны прысуд усім жыхарам Нідэрландаў. Яшчэ ў 1523 годзе ў Антверпене на вогнішчы спалілі двух першых пратэстанцкіх пакутнікаў. Для барацьбы з пратэстантамі прымаліся самыя суровыя меры. А некаторыя з рашэнняў інквізіцыі — такія як смяротны прысуд усім жыхарам Нідэрландаў (вядома ж, не прыведзены ў выкананне) — засталіся як своеасаблівыя кур'ёзы гісторыі. Увядзенне інквізіцыі ў Іспанскіх Нідэрландах стала адной з прычын Нідэрландскай рэвалюцыі 1566—1609 гадоў, у выніку чаго Нідэрланды распаліся на дзяржаву пратэстантаў і дзяржаву католікаў.

1893 год — нарадзіўся (маёнтак Аляксандраўскае Дарагабужскага павета Смаленскай губерні) Міхаіл Тухачэўскі, вядомы савецкі военачальнік, маршал Савецкага Саюза. Ён адыграў немалую ролю ў змене арганізацыйнай структуры Чырвонай Арміі, яе падрыхтоўцы і тэхнічным пераўзбраенні, у стварэнні новых родаў войск — авіяцыі, механізаваных часцей, ВМС, паветрана-дэсантных войскаў. Ён быў ініцыятарам стварэння шэрагу самастойных ваенных акадэмій, напрыклад механізацыі і матарызацыі і інш. Тухачэўскі — аўтар шматлікіх кніг, артыкулаў і дакладаў, якія змяшчаюць сістэму стратэгічных поглядаў на сучасную вайну, дзе ён, у прыватнасці, падкрэсліваў неабходнасць падрыхтоўкі арміі да доўгай зацяжной вайны, што ішло ўразрэз з тагачаснай савецкай ваеннай дактрынай. Працы Тухачэўскага аказалі значны ўплыў на развіццё савецкай ваеннай навукі і практыку ваеннага будаўніцтва. Рэпрэсаваны ў чэрвені 1937 года.

УСМІХНЕМСЯ

Зараз бачыў жанчыну-кошку.
Яна доўга стукалася ў дзверы аўтобуса, а калі кіроўца ёй адкрыў, не стала ўваходзіць.

— Тата, а як звалі цешчу Адама?
— У яго не было цешчы, сынок. Ён жыў у раі.

Учора вывучаў радавод майго сабакі за 300 гадоў.
Добра, што ён не ўмее чытаць, а то мне прыйшлося б раніцай яму газету, каву і тапкі прыносіць.

Жонка пайшла на аўтамабільныя курсы. Першы занятак па ваджэнні. Прыходзіць з яго і заяўляе:
— Гараж купляць не буду, я ў яго заехаць не змагла!

Работніца аўтазапраўкі збірала сына ў паход з разліку 7 бутэрбродаў на 100 кіламетраў.

Фразы, якія небяспечна прамаўляць:
«Ты памыляешся» — на адрас жонкі.
«Я не хачу есці» — на адрас бабулі.
«Зрабіце на свой густ» — на адрас цырульніцы.

caricatura.ru

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч.
РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: Н. ДРЫНДРОЖЫК, Н. КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. ЛЯЎКОВІЧ (першы намеснік дырэктара), М. ЛІТВІНАЎ (намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧУК, Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК.
Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».
НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.
ТЭЛЕФОНЫ Ў МІНСКУ: прыёмнай – 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 287 18 64, маркетынгу — 337 44 04, бухгалтэрыі: 287 18 81.
Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Передрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

http://www.zviazda.by;
e-mail: info@zviazda.by,
(для зваротаў): zvarot@zviazda.by

ПРЫЁМ РЭКЛАМЫ тэл./факс: 287 17 79, e-mail: reklama@zviazda.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004.
220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень.
Тыраж 20.008. Індэкс 63850. Зак. № 701.
Нумар падпісаны ў 19.30 15 лютага 2018 года.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

МЯСЦОВАЕ САМАКІРАВАННЕ
ГАЗЕТА ДЛЯ ВЫБАРШЧЫКАЎ І ДЭПУТАТАЎ МЯСЦОВЫХ САВЕТАЎ
Штотыднёвы дадатак газеты ЗВЯЗДА
16 лютага 2018 г. № 7 (440)

стар. 3

Падстаў для засмучэння пакуль няма

стар. 15

Што можа дэпутат?

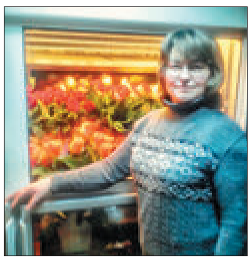

стар. 16

Паспрабуйце пачаць... з нуля

ДАТЭРМІНОВА!

ВЯЛІКІЯ МЭТЫ ПАЧЫНАЮЦЦА З МАЛЫХ

Фота Сяргея НІКАНОВІЧА.

БЕЛАРУСКІ нацыянальны тэхнічны ўніверсітэт па праве лічыцца адным з найлепшых у краіне. Адначасова тут атрымліваюць веды больш за 35 тысяч чалавек. Многія са студэнтаў — іншагароднія, таму замацаваны за ўчасткамі, да якіх тэрытарыяльна адносяцца інтэрнаты. Усяго ў БНТУ арганізавана тры ўчасткі для галасавання.
Мы пабывалі на адным з іх, размешчаным у корпусе аўтатрактарнага факультэта, і паназіралі за ходам датэрміновага галасавання.

Галоўная прычына, чаму студэнты лічаць за лепшае галасаваць загадзя, вельмі простая: большасць з іх прывыклі ездзіць дамоў да бацькоў практычна кожныя выхадныя. Ды і наогул — прымусіць сябе лішні раз наведаць храм ведаў у законны выхадны могуць далёка не ўсе. Так што аўдыторыю, прызначаную для галасавання, нават у першай палове дня нельга назваць пустуючай.

стар. 13

З ВЕДАННЕМ СПРАВЫ

Аляксандр ПАПКОЎ:

АДЫСЦІ АД АБЫЯКАВАСЦІ І ПАДЫСЦІ ДА ПРАБЛЕМЫ ТВОРЧА

Напярэдадні выбараў у мясцовыя Саветы дэпутатаў старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні Аляксандр Папкоў даў інтэрв'ю газеце «Мясцовае самакіраванне».

— Аляксандр Андрэевіч, выбарчая кампанія завяршаецца, 18 лютага адбудуцца выбары ў мясцовыя Саветы дэпутатаў. Вы як старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні заўсёды знаходзіцеся ў эпіцэнтры актуальных праблем насельніцтва ва ўсіх рэгіёнах нашай краіны. Што чакаеце ад новага складу дэпутацкага корпуса?

— Кампетэнцыя і паўнамоцтвы Саветаў дэпутатаў дакладна вызначаныя Канстытуцыяй нашай краіны і Законам «Аб мясцовым кіраванні і самакіраванні ў Рэспубліцы Беларусь», а артыкул 121 Канстытуцыі вызначае выключную кампетэнцыю мясцовых Саветаў дэпутатаў, у тым ліку ў частцы зацвярджэння праграм эканамічнага і сацыяльнага развіцця, мясцовых бюджэтаў і справаздач аб іх выкананні, устанаўлення ў адпаведнасці з законам мясцовых падаткаў і збораў, вызначэння парадку кіравання і распараджэння камунальнай уласнасцю.

> Калі ў поўнай меры выкарыстоўваць дадзеныя заканадаўствам магчымасці, то мясцовыя Саветы дэпутатаў маюць усе паўнамоцтвы для актыўнай работы па сацыяльна-эканамічным развіцці свайго пасёлка або раёна.

Ад новага складу дэпутацкага корпуса выбаршчыкі чакаюць канкрэтнай работы.

На жаль, аналіз грамадскай думкі паказвае, што дэпутатам мясцовага ўзроўню часта не хапае ініцыятывы. Відавочна, што наспела неабходнасць стварэння дакладнай сістэмы ўзаемадзеяння выканаўчай улады з дэпутатамі, якая будзе накіравана на развіццё эканомікі канкрэтнага рэгіёна. Ад гэтага залежыць і вырашэнне пытанняў жыццезабеспячэння насельніцтва. Дэпутаты ўсіх узроўняў разам з органамі ўлады і жыхарамі сваёй выбарчай акругі павінны зрабіць усё, каб у кожным населеным пункце (незалежна ад таго, Мінск гэта ці невялікая вёска) былі створаны належныя ўмовы жыцця, каб кожны чалавек адчуваў сябе абароненым, упэўненым у заўтрашнім дні.

стар. 4, 13

ЧЫРВОНААРМЕЙСКАЯ, 9

ПРАБЛЕМА — У АДСУТНАСЦІ РАШЭННЯЎ

Міхаіл Мясніковіч пра саюзныя праграмы і развіццё інтэграцыі

Адбылося пашыранае пасяджэнне Прэзідыума Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Беларусі пад кіраўніцтвам спікера верхняй палаты парламента Міхаіла МЯСНІКОВІЧА. Адной з галоўных тэм яго стала справаздача Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па эканоміцы, бюджэце і фінансах аб дзейнасці ў мінулым годзе і задачах на 2018-ы. Пра вынікі і планы паведаміў старшыня камісіі Уладзімір Панцюхоў.

Падводзячы вынікі мерапрыемства, Міхаіл Мясніковіч звярнуў увагу на важнасць захавання ў заканатворчай дзейнасці пакетнага прынцыпу, правядзення навуковай экспертызы, прагназавання наступстваў прыняцця нарматыўных прававых актаў. Асобна ён падкрэсліў ролю праграм Саюзнай дзяржавы ў інтэграцыйных працэсах: «Гэта сувязнае для нас звяно — саюзныя праграмы, агульныя праекты, прадпрыемствы і вытворчасці».

У той жа час не заўсёды саюзныя праграмы распрацоўваюцца і рэалізуюцца эфектыўна. «На распрацоўку і прыняцце праграм ідуць гады. Ідзі з цягам часу старэюць, — канстатаваў ён. — Бо самая вялікая праблема — гэта адсутнасць прававых актаў. Лепш паправіць, чым гадамі не прымаць». У сувязі з гэтым неабходна ўдасканаліць механізм адбору, узгаднення і прыняцця саюзных праграм. «За імі не толькі эканамічная выгада, але і наша інтэграцыя», — рэзюмаваў Міхаіл Мясніковіч.

СОНЦА І ДЛЯ БЕЛАРУСІ ЎЗЫХОДЗІЦЬ

Сенатар Сяргей Рахманаў наведаў Японію

Старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу па міжнародных справах і нацыянальнай бяспецы правёў серыю сустрэч з прадстаўнікамі парламента Японіі, а таксама дзелавымі коламі гэтай краіны.

У прыватнасці, адбылася сустрэча з парламенцкай групай дружбы Японіі і Беларусі на чале са старшынёй камісіі парламента Японіі па рэгіянальным развіцці Хірамішы Ватанабэ. У час перагавораў абмеркаваны пытанні двухбаковага супрацоўніцтва і міжпарламенцкага ўзаемадзеяння Беларусі і Японіі.

Таксама Сяргей Рахманаў сустрэўся з намеснікам кіраўніка Генеральнага савета па грамадскай бяспецы кіруючай ліберальна-дэмакратычнай партыі Японіі, былым дзяржаўным міністрам па сацыяльных пытаннях Масака Моры. Падчас сустрэчы разгледжаны магчымасці прымянення тэхналогій беларускай кампаніі «Гейм Стрым» для рэабілітацыі тэрыторый, што пацярпелі ад аварыі на АЭС «Фукусіма-1».

Акрамя таго, Сяргей Рахманаў правёў сустрэчу з прэзідэнтам японскай федэрацыі біятлона. Разгледжаны пытанні супрацоўніцтва ў галіне спорту, у тым ліку на ўзроўні алімпійскіх камітэтаў.

НЕ ПАПЯРОВЫ, А ДЗЕЙСНЫ САЮЗ

У Саюзе Беларусі і Расіі абмеркавалі правы грамадзян

Пытанні гарманізацыі заканадаўства па забеспячэнні роўных правоў грамадзян Беларусі і Расіі абмеркаваны ў ходзе пасяджэння Камісіі Парламенцкага сходу па заканадаўстве і рэгламенце, якое прайшло ў Гомелі.

«У выглядзе рэкамендацый падрыхтаваны выніковы дакумент, дзе пазначаныя прыярытэтныя кірункі развіцця Саюзнай дзяржавы на 2018—2020 гады. У ліку першачарговых мер варта адзначыць пытанні гарманізацыі і ўніфікацыі заканадаўства ў галіне забеспячэння роўных правоў грамадзян і суб'ектаў гаспадарання Беларусі і Расіі», — паведаміла намеснік старшыні Камісіі Парламенцкага сходу, **старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу па заканадаўстве і дзяржаўным будаўніцтве Ала БОДАК.**

Вераніка ПУСТАВІТ.

ПЫТАННЕ З НАГОДЫ

ХТО ЁН — АБРАННІК НАРОДА?

18 лютага адбудуцца выбары ў мясцовыя Саветы дэпутатаў. Мы пацікавіліся ў нашых чытачоў, якімі якасцямі, на іх думку, павінен валодаць дэпутат мясцовых Саветаў і якія праблемы яму неабходна вырашаць?

Генадзь МАГІЛЬНІЦКІ, кіроўца Гарадоцкага раённага Дома культуры:

— Упэўнены, што дэпутатам можа быць чалавек з добрай рэпутацыяй, шчыры і блізкі да народа, гатовы, нягледзячы на занятасць, народныя інтарэсы абараняць. Пасля перамогі на выбарах дэпутат абавязаны арганізоўваць сходы з выбаршчыкамі, наведваць іх па месцы жыхарства.

Якія пытанні патрабуюць першачарговага вырашэння? Ну вось, напрыклад, жывём у краіне, багатай на лясы, а з дровамі часам проста бяда. Яны мне патрэбны, каб цёпла было на дачы ў вёсцы Насачы, дзе часта бываю. У лясніцтве, напрыклад, заказаць дровы — праблема. Ды і чарга, каб іх купіць... А самім нарыхтоўваць нельга, як калісьці. Звяртаўся ў сельвыканкам, але, напэўна, пытанне трэба вырашаць на больш высокім узроўні.

А яшчэ хацелася б, каб улады лепш клапаціліся пра падсыпку ў снежную пару года дарог да вёсак, дзе жыхароў можна на пальцах пералічыць... Ды і асартымент крам на колах нядрэнна было б пашырыць, каб людзі ў вёсках не адчувалі сябе «закінутымі».

Марыя ЛЕШКА, жыхарка вёскі Аксакаўшчына Мінскага раёна:

— На маю думку, дэпутат павінен валодаць такой рысай характару, як настойлівасць, або, як кажуць у народзе, настырнасць. Не баяцца адстойваць інтарэсы сваіх выбаршчыкаў у кабінетах чыноўнікаў самага высокага ўзроўню. Па прынцыпе: стукайце — і вам адчыняць.

Сёлета мы ўсім домам пойдзем галасаваць за нашу Марыю Іванаўну, баявую, нераўнадушную жанчыну, якая жыве ў маім пад'ездзе і заўсёды зробіць тое, што задумала. Менавіта яна шмат зрабіла для жыхароў населенага пункта, хоць і не была дэпутатам. Дзякуючы ёй уладкавалі, агарадзілі дзіцячую футбольную пляцоўку, паклалі асфальт у дварах. Вядома, давялося нялёгка, але яна ездзіла, цярабіла, так бы мовіць, начальства, пакуль не дасягнула станоўчага выніку. Неяк сустракаю сваю суседку, кажу: «Марыя Іванаўна, не лішне было б дах перакрыць — дом жа стары, будаваўся недзе ў 70-х гадах мінулага стагоддзя». «Добра, буду дабівацца, каб пытанне вырашылі. А заадно і ўцяплілі вуглавыя кватэры», — адказвае. І людзі ўпэўнены: яна гэта зробіць, бо неаднаразова ва канкрэтнымі справамі даказвала, што слоў на вецер не кідае.

Ігар КАВАЛЁЎ, дырэктар Слаўгарадскай сярэдняй школы № 1:

— Дэпутат павінен быць адказны, працавіты, сумленны, прыстойны і кваліфікаваны. Павінен ведаць, што ён робіць і навошта. Ад дэпутата мясцовага Савета перш за ўсё патрабуецца, каб ён актыўна займаўся праблемамі сваіх выбаршчыкаў, быў кампетэнтны ва ўсіх пытаннях, лабіраваў інтарэсы грамадзян перад нейкімі службамі. Мне асабіста да дэпутатаў ніколі не прыходзілася звяртацца, бо ведаю сам, як і дзе можна вырашыць свае пытанні. Але, пры неабходнасці звязацца з дэпутатам не праблема. У нас, напрыклад, у школе штомесячна праводзяцца Дні інфармавання, на якіх прысутнічаюць у тым ліку і дэпутаты, праўда, у якасці прадстаўнікоў тых ці іншых службаў. Але не забараняе звярнуцца да іх як да дэпутатаў. Народны абраннік павінен заўсёды помніць пра сваю місію, не дапускаць амаральных учынкаў. Гэта недаравальна для любога чалавека, а пры такой пасадзе тым больш. Народны абраннік павінен быць прыкладам для іншых.

Дар'я ШАРАМЕТ, харэограф, г. Мінск:

— На дэпутата ўскладзена шмат функцый — часта не ўсе пытанні могуць «дабрацца» да яго. Таму важнымі якасцямі можна лічыць мабільнасць і арганізаванасць. Значэнне таксама мае адданасць выбранай дзейнасці. Калі дэпутат усё выконвае з душой, з разуменнем уласнай справы і адказнасцю, то павышаецца і ўзровень даверу насельніцтва да чыноўнікаў, і якасць жыцця.

Што да праблем, якія можна «адрасаваць» дэпутату, то для мяне адна з галоўных — гэта паркавачныя месцы. Добра жывём, калі машыны няма куды ставіць! Хвалюе і ўладкаванне лесапаркавай зоны. Побач з маім домам ёсць лес, дзе маладыя матулі гуляюць з немаўлятамі, гаспадары выгульваюць сабак, аматары спорту бегаюць. Добра, калі б для камфорту жыхароў там з'явіліся ліхтары, лаўкі ды сметніцы.

(Працяг тэмы на стар. 3, 13)

ШТО КАЖУЦЬ...

ПРАДСТАЎНІКІ ГРАМАДСКІХ АРГАНІЗАЦЫЙ ПРА ВЫБАРЫ

Канцэрты, мабільныя праграмы і тысячы акрэдытаваных назіральнікаў. Мы запыталі ў прадстаўнікоў грамадскіх аб'яднанняў, якім чынам яны бяруць удзел у выбарчай кампаніі?

Эліна БРАГА, другі сакратар ЦК ГА «Беларускі рэспубліканскі саюз моладзі»:

— На першай выбарчай кампаніі Беларускі рэспубліканскі саюз моладзі паставіў перад сабой некалькі задач. Па-першае, стартавалі мерапрыемствы па павышэнні электаральнай актыўнасці маладых людзей. Па ўсёй краіне ідзе акцыя «Моладзь вырашае!». У пунктах пікетаў стаяць скрыні, дзе выбаршчыкі могуць пакінуць свае наказы, прапановы будучаму дэпутату пэўнай акругі. Нашы сябры акумулююць гэтыя звароты. Пасля пажаданні выбаршчыкаў будуць перададзены новым дэпутатам. Таксама мы распаўсюджваем улёткі, публікуем інфармацыю пра выбары, вытрымкі з Выбарчага кодэкса. БДУІР і Мінская гарадская арганізацыя БРСМ распрацавалі для сталіцы мабільную праграму «Галасую!». З яе дапамогай можна атрымаць інфармацыю аб кандыдатах, даведацца, дзе размешчаны пэўны ўчастак для галасавання. Магу сказаць, што наша моладзь актыўна ўключана ў выбарчую кампанію. БРСМ прыкладае намаганні, каб малады чалавек прыйшоў на ўчастак і зрабіў свой асэнсаваны выбар.

Яшчэ адна наша задача, каб моладзь праявіла сябе ў якасці членаў участковых камісій і назіральнікаў. Сёння БРСМ займае адно з вядучых месцаў сярод грамадскіх аб'яднанняў па актыўнасці маніторынгу выбараў. Таксама мы займаемся і навучаннем будучых назіральнікаў. Каб якасна працаваць, яны павінны ведаць Выбарчы кодэкс і свае абавязкі.

Акрамя таго, у выбарчай кампаніі задзейнічаны валанцёрскі рух. Добраахвотнікі дапамогуць і ў час датэрміновага галасавання, і ў дзень выбараў маламабільным грамадзянам, людзям пажылога ўзросту, маладым мамам з калясками. Гэта вельмі важная місія. Усе беларусы павінны мець магчымасць зрабіць свой выбар.

Аляксандр ШАЦЬКО, намеснік старшыні Рэспубліканскага савета РГА «Белая Русь»:

— Я лічу, што выбарчая кампанія праходзіць вельмі плённа. Актыўныя сілы — гэта прафесійныя саюзы, «Белая Русь», БРСМ і іншыя грамадскія аб'яднанні. Старанна праводзіцца работа з сацыяльнымі сеткамі, рознымі сайтамі. Радуе і якасць агітацыйных матэрыялаў. Наладжаная работа ідзе на пунктах пікетаў. Спрыяюць засяроджванню ўвагі выбаршчыкаў і канцэртныя праграмы. Сапраўдны фестываль пікетаў адбыўся каля Камароўскага рынку. Ён быў ініцыяваны ў тым ліку і нашай арганізацыяй.

У выбарчай кампаніі ўдзельнічаюць вельмі дастойныя кандыдаты. Дарэчы, тэндэнцыяй гэтага года стала тое, што мы актывізавалі стасункі кандыдатаў з грамадскімі аб'яднаннямі. Калі раней многія ішлі на выбары як самавылучэнцы, то цяпер яны прадстаўляюць пэўнае аб'яднанне. Напрыклад, сярод кандыдатаў у мясцовыя Саветы дэпутатаў больш за 9000 членаў арганізацыі «Белая Русь».

Максім МІСЬКО, старшыня праўлення ГА «Беларускі фонд міру»:

— На сёння каля трох тысяч членаў Беларускага фонду міру ўключаны ў выбарчыя камісіі рознага ўзроўню — участковыя, акруговыя, тэрытарыяльныя. Прыкладна 1400 чалавек зарэгістраваны назіральнікамі. Лічу, што гэта паказчык актыўнага ўдзелу грамадскага аб'яднання ў выбарчай кампаніі. Акрамя таго, больш за 70 чалавек, членаў нашай арганізацыі, з'яўляюцца кандыдатамі ў мясцовыя Саветы дэпутатаў па ўсёй краіне. У Мінску ад Фонду міру прадстаўлены тры кандыдаты. Яны балатуюцца ў Заводскім, Цэнтральным і Фрунзенскім раёнах. Мы на ўсіх узроўнях удзельнічаем у выбарчай кампаніі. Увогуле, выбары — гэта важны працэс дэмакратычнага грамадства, які з'яўляецца неад'емнай часткай яго жыцця.

Марыя ДАДАЛКА.

Лідзія ЯРМОШЫНА:

«ПАДСТАЎ ДЛЯ ЗАСМУЧЭННЯ ПАКУЛЬ НЯМА»

У інтэрв'ю тэлеканалу АНТ намеснік старшыні Парламенцкай асамблеі АБСЕ, спецпрадстаўнік па Усходняй Еўропе Кент Харстэд сказаў, што многія пажаданні яго арганізацыі падчас выбараў у мясцовыя Саветы дэпутатаў не былі ўлічаны. Наш карэспандэнт пагутарыў са старшынёй Цэнтральнай камісіі Рэспублікі Беларусь па выбарах і правядзенні рэспубліканскіх рэферэндумаў Лідзіяй ЯРМОШЫНАЙ і высветліў, як будзе мяняцца выбарчая сістэма, чым нашы дэпутаты адрозніваюцца ад калег з Расіі, а таксама хто можа стаць яе пераемнікам.

Фота БЕЛТА.

— Якія рэкамендацыі Бюро па дэмакратычных інстытутах і правах чалавека АБСЕ могуць стаць штуршком для змен у выбарчым заканадаўстве? Наколькі яны неабходныя?

— Выбарчае заканадаўства ўдасканальваецца пастаянна, проста яно павінна быць зыхлым і зразумелым. Я заўсёды выходжу з таго, што выбарчы закон выконваюць не прафесійныя юрысты, а звычайныя грамадзяне. Яны павінны адчуваць сябе ў гэтым працэсе лёгка, яны не павінны запамінаць і зазубрываць нормы. Тут трэба кіравацца чалавечай логікай і здаровым сэнсам.

Таму мы, вядома, будзем удасканальваць заканадаўства, але пры гэтым па-ранейшаму рабіць усё, каб яно было простым. У адрозненне ад многіх іншых дзяржаў, у тым ліку СНД, у нас няма нейкіх вызваленых арганізатараў выбараў, няма нейкіх вызваленых тэрытарыяльных камісій, якія павінны працаваць і паказваць насельніцтву, чым яны займаюцца. У нас жа робяць усё грамадскія дзеячы, а самі выбары ў краіне арганізоўваюць толькі дзевяць чалавек — гэта Цэнтральная выбарчая камісія.

Я не магу сказаць, што мы рэвалюцыйна зменім заканадаўства, — яно можа змяніцца радыкальна толькі пры зменах у Канстытуцыі. Калі нешта змяняць у гэтым дакуменце, то з улікам яго нормаў будзе мяняцца і выбарчы працэс. І тут не трэба цалкам абапірацца на пазіцыю АБСЕ. У нас дастаткова ўласных кваліфікаваных юрыстаў, ёсць парламент, які мае права сам вызначаць, што добра, а што дрэнна для Беларусі.

Кожныя выбары павінны забяспечваць стабільнасць і зразумеласць. Мне расказваў мой кіеўскі калега, як у адной выбарчай акрузе, умоўна кажучы, у Днепрапятроўску, у выбарах удзельнічала 63 кандыдаты. Скажыце, гэта нармальна? Выбарчы бюлетэнь не можа быць даўжэйшы за адзін метр, усе даныя аб удзельніках напісаны дробным-дробным шрыфтам. Усё гэта вельмі дэмакратычна, але ці з'яўляецца ў такім выпадку выбар выбаршчыка ўсвядомленым?

Мы будзем карыстацца тымі рэкамендацыямі АБСЕ, якія спрашчаюць працэдуру выбараў перш за ўсё для кандыдатаў. Прынамсі, на гэта буду працаваць я. Каб было прасцей вылучыцца, каб не было пакаранняў за дробныя памылкі ў дэкларацыях, каб паменшылася колькасць подпісаў для вылучэння.

— Ці былі на вашай памяці выбары, пасля якіх вы зразумелі, што выбарчая сістэма мае патрэбу ў зменах?

— Сістэма — не, а нормы — так. Я магу сказаць, што пасля парламенцкіх выбараў 2012 года я сама звярнулася перш за ўсё да кіраўніка дзяржавы з прапанадамі па змяненні выбарчага заканадаўства. Чаму? Таму што ў нас вельмі шырокія нормы ў законе, яны ўсе скіраваны на добраахвотнае выкананне, таму нядобрасумленныя людзі заўсёды могуць знайсці пэўныя шчыліны.

Менавіта таму Цэнтральная камісія звярнулася з прапановамі, і ўжо да 2013 года былі ўнесены змены ў закон, якія закранулі, напрыклад, парадак інфармавання насельніцтва. У нас жа як было: на выраб ліставак кандыдатам выдавалася невялікія сумы. У выніку атрымлівалася так, што ні кандыдаты, ні камісіі гэтага не рабілі. Потым мне сталі пісаць грамадзяне з цалкам абгрунтаванымі прэтэнзіямі: яны панікуюць не маюць, хто ў нас балатуецца.

Усе кажуць: хадзіце на сустрэчы з выбаршчыкамі. Але ж не ходзяць! Такім чынам, хоць інфармацыйныя матэрыялы павінны быць. Тады мы забралі грошы ў кандыдатаў — гэта была мая прапанова — і перадалі ў выбарчыя камісіі. І зараз ёсць абавязковае патрабаванне, каб камісіі вырабілі інфармацыйныя матэрыялы і ўклалі ў паштовыя скрыні. Прынамсі, цяпер да паходу на ўчастак грамадзянін бачыць, хто балатуецца па яго акрузе...

Не хочацца усё цалкам зарэгуляваць, паколькі гэта будуць вельмі тоўстыя законы, якія немагчыма будзе вывучыць. З іншага боку, свабодныя нормы дазваляюць рабіць любыя манеўры. Усе яны законныя, калі няма забароны, але яны не павінны супярэчыць духу заканадаўства.

Так што нормы змяняюцца ўвесь час. Мяняць выбарчую сістэму? Любая сістэма досыць добрая, але я ў пэўным плане лічу, што нам трэба глядзець у бок партый. Яны ў нас не развіваюцца, і гэта ненармальна. Як бы мы ні казалі пра прадстаўнікоў насельніцтва, усюды ў свеце прыналежнасць да партый дазваляе фарміраваць нейкае палітычнае асяроддзе. Так што, напэўна, у будучыні нам трэба адаптаваць выбарчую сістэму пад патрэбы партый. Гэта значыць перайсці да прапарцыйнай або змешанай сістэмы, даваць магчымасць партыям мець нейкія квоты, калі яны збяруць неабходную колькасць галасоў.

— У параўнанні з некаторымі прадстаўнікамі дэпутацкага корпуса Расіі беларускіх дэпутатаў можна назваць узорам спакою. Чаму ў Беларусі і Расіі яны так адрозніваюцца, ці патрэбныя нашай краіне яркія дэпутаты?

— Я абсалютна за яркіх і медыйных дэпутатаў. Я лічу, што ў нас іх мала на экране, таму нішу даводзіцца запаўняць мне, што таксама няправільна. За мяне ніхто не галасуе, таму мне ўсё роўна, я магу знаходзіцца ў цішы кабінета.

З іншага боку, у нас жа іншая выбарчая сістэма — па-першае, яна мажарытарная. У Расіі яна змешаная: ёсць партыі, якія падбіраюць яркіх, эпатажных персон, каб адну партыю адрозніваў ад іншай. Я думаю, што, калі мы пяройдзем да падобнай сістэмы — змешанай або прапарцыйнай, — у нас такія фігуры з'явяцца самі сабой. Яны ёсць і цяпер, проста іх не відаць на тэлеэкране. Што да самога парламента, у нас туды праходзяць прадстаўнікі наменклатуры. Гэта салідныя людзі, якіх немагчыма ўявіць публічнымі клоўнамі.

Я думаю, што неадназначныя паводзіны — гэта добра толькі для таго, каб пра дадзены орган казалі. Гаварыць пра тое, што такі дэпутат лепшы і разумнейшы, мы не можам, гэта толькі спосаб паводзін.

— Вы расказвалі, што ЦВК можа накіраваць сваіх назіральнікаў на выбары прэзідэнта Расіі. Якія аспекты расійскай кампаніі можна пераняць нам напярэдадні выбараў Прэзідэнта Беларусі?

— На мой погляд, у нас усяго дастаткова для таго, каб праводзіць выбары Прэзідэнта. Больш за тое, я магу сказаць, што, калі ствараўся выбарчы кодэкс, многія яго нормы былі запазычаны з законаў Расійскай Федэрацыі. Гэта зараз яны адышлі ад нас далёка ў сувязі са зменай парламенцкай выбарчай сістэмы, партыйнымі спісамі і гэтак далей. Што ж датычыцца выбараў Прэзідэнта, то і ў нас, і ў іх — гэта цалкам мажарытарная сістэма. Трэба, каб за кандыдата прагаласавала абсалютная большасць насельніцтва. І ў іх вылучаюць грамадзян шляхам збору подпісаў, і ў нас.

У Расіі могуць быць нейкія асаблівасці, але яны звязаны з тым, што там выбарчая сістэма забяспечваецца чыноўнікамі — людзьмі, якія робяць гэта на прафесійнай аснове. Там іншае фінансаванне і зусім іншыя маштабы дзяржавы.

Што датычыцца саміх працэдур галасавання, то ў Расіі ёсць прасунутая тэхніка па падліку бюлетэняў. Адмысловыя прылады сцытваюць інфармацыю — і на працягу дзвюх хвілін падводзяцца вынікі выбараў. Усё гэта справа будучыні, па меры развіцця тэхналогій гэта паступова з'явіцца і ў нас.

— У адным са сваіх інтэрв'ю вы казалі, што вам заўсёды хочацца пакінуць пасаду старшыні Цэнтрвыбаркама падчас перадвыбарчай кампаніі, а пасля — працаваць далей. Што вы адчуваеце з гэтай нагоды зараз? Ці бачыце вы для сябе годную змену?

— Пакуль пра гэта казаць рана: мой тэрмін паўнамоцтваў дзейнічае да 2021 года. Нягледзячы на тое, што я дасягнула гранічнага ўзросту знаходжання на дзяржаўнай службе, распараджэннем кіраўніка дзяржавы мне дазволена працаваць да заканчэння тэрміну маіх паўнамоцтваў на гэтай пасадзе.

Адразу магу сказаць, што ў ЦВК прымаюцца меры для выхавання годнай змены. Гэта была мая ініцыятыва, каб пры вылучэнні новых членаў камісіі кожны рэгіён прадставіў кандыдатуру ў склад у рангу начальніка альбо намесніка начальніка ўпраўлення юстыцыі канкрэтнай вобласці. І Мінск, і ўсе вобласці — акрамя Віцебскай — прадставілі такіх людзей. Што можа быць лепш? Гэта маладыя кваліфікаваныя юрысты, якія ўвайшлі ў палітычнае асяроддзе, ездзяць на канферэнцыі і выбары, маюць зносіны з калегамі. Гэта будучыя кандыдатуры на пасаду старшыні Цэнтрвыбаркама.

У нас новы сакратар Цэнтральнай камісіі, якая таксама прыйшла з упраўлення юстыцыі. Я думаю, што яна таксама зможа замяніць мяне, калі прывыкне да ўвагі прэсы.

Я лічу, што заўсёды павінна быць замена, хоць на гэта месца, як правіла, трапляюць цалкам выпадковыя людзі. У асноўным — з іншага асяроддзя: напрыклад, былы дэпутат, чалавек з навукі, былы суддзя.

Галоўнае, што ёсць апарат, здольны працаваць на любога старшыню. Неабходна яго не разбурыць: у нас творчая атмасфера, наш самы малады супрацоўнік 24 гадоў можа лёгка зайсці да мяне ў кабінет і на роўных абмяркоўваць любое пытанне. Гэта і ёсць тое асяроддзе, у якім нараджаецца ісціна.

Ці хачу я зараз сысці? Ведаеце, пакуль у мяне не было падстаў для засмучэння ў гэтай выбарчай кампаніі. Спадзяюся, што яны і не з'явяцца.

Уладзіслаў ЛУКАШЭВІЧ.

Фота Марыны БЕГУНКОВАЙ.

Хто ён — абраннік народа?

Вячаслаў БАРАДУН, работнік жыллёва-камунальнай гаспадаркі, в. Бараўляны, Мінскі раён:

— На мой погляд, сапраўднаму дэпутату неабходна мець рашучы характар. У яго павінна быць шчырае жаданне дапамагаць людзям, працаваць на карысць роднай краіны. Дэпутат — гэта абраннік народа. Ён павінен быць бліжэй да простых грамадзян, бачыць праблемы, клопаты насельніцтва і дапамагаць іх вырашыць.

Што датычыцца майго месца жыхарства, вядома, тут людзям неабходныя новыя школы і дзіцячыя садкі. З-за вялікай колькасці жыхароў заўсёды чарга ў адзіны банк. Таксама вельмі хацелася б упарадкаваць транспартныя зносіны раёна з горадам і суседнімі населенымі пунктамі. Актуальныя сёння і пытанні жыллёва-камунальнай гаспадаркі, напрыклад, вельмі важна пабудаваць сучасныя станцыі хімічнай ачысткі вады.

Ганна МІНЕЕВА, пенсіянерка, былая настаўніца, Маладзечанскі раён:

— На маю думку, дэпутат павінен быць прыстойным чалавекам. Ведаць сваіх выбаршчыкаў і іх праблемы, часцей сустракацца з імі. Акрамя таго, ён павінен умець працаваць з выканаўчай уладай. Не ўступаць з ёй у канфлікт, а аргументавана і спакойна даводзіць сваё меркаванне.

Як правіла, пажаданні і наказы выбаршчыкаў свайму дэпутату ў асноўным падобныя. Хочацца нам, каб павышалася якасць медыцынскага абслугоўвання, жыллёва-камунальных паслуг, каб уладкоўваліся дарогі, развівалася сацыяльная сфера, у кватэрах былі цяпло і вада... Але прэтэндэнты на дэпутацкі мандат не павінны даваць пустых абяцанняў. Навошта такі дэпутат, які «клапоціцца» пра людзей толькі падчас выбараў. Вядома, ён не можа дабіцца ўсяго, што ўскладзена на яго выбаршчыкамі. Але няхай вызначае для сябе галоўныя напрамкі, пункты і настойліва па іх працуе.

Лілія КУЗЬМІЧ, аграгарадок Парэчча Гродзенскага раёна:

— Мы часта ківаем у бок дэпутата, маўляў, ён дрэнна працуе з выбаршчыкамі. Але гэта лягчэй за ўсё — крытыкаваць, казаць, што нічога не вырашаецца. Часам мы многа хочам ад дэпутата, але ён не можа ўсё зрабіць на мясцовым узроўні.

І ўсё ж нашы невялічкія запыты вырашаць ён павінен. Асабліва гэта датычыцца вуліц у населеных пунктах. Такія праблемы ёсць паўсюдна. Зразумела, што добраўпарадкаванне вуліц патрабуе фінансавых затрат, але дэпутат павінен дабівацца гэтага, і тады яго работа будзе відаць і людзі будуць удзячныя яму.

А ўвогуле трэба вылучаць у дэпутаты простых людзей, што называецца, з народа, якія на сваёй скуры зведалі патрэбы грамадства. Ну і, вядома, дэпутату трэба часцей сустракацца з народам, ісці, як кажуць, «у масы», каб людзі ведалі яго ў твар.

АДЫСЦІ АД АБЫЯКАВАСЦІ...

(Працяг. Пачатак на 1-й стар. «МС».)

Так што задачы перад дэпутатамі мясцовых Саветаў будуць пастаўлены вялікія. За намі — толькі людзі. І ні дэпутаты мясцовых Саветаў, ні дэпутаты парламента не маюць ніякага маральнага права заставацца ўбаку ад праблем сваіх выбаршчыкаў і чатыры гады проста адседжвацца. Мяркую, што выбаршчыкі таксама адказна і прынцыпова падыдуць да тых, за каго аддадуць свой голас. Бо хто, калі не яны, жыхары канкрэтнага пасёлка або невялікага горадка, лепш за іншых ведаюць сваіх землякоў? Спадзяюся, што ў мясцовыя Саветы будуць абраныя далёка не выпадковыя людзі.

— З улікам патрабаванняў Прэзідэнта аб неабходнасці развіцця сельскіх тэрыторый якія падыходы ў рабоце мясцовых органаў улады неабходна ўдасканаліць? Якія праблемы, на ваш погляд, патрабуюць першачарговага вырашэння?

— Самая вялікая і набалелая праблема малых гарадоў і пасёлкаў — працаўладкаванне мясцовага насельніцтва. Стварэнне новых працоўных месцаў дасць штуршок да далейшага развіцця сельскіх тэрыторый. Бо невыпадкова праблему адраджэння «малой радзімы» неаднаразова ўздымаў Прэзідэнт нашай краіны. Зусім нядаўна на рэспубліканскай нарадзе з працаўнікамі аграпрамысловага комплексу Аляксандр Рыгоравіч Лукашэнка прапанаваў абвясціць 2018 год у Беларусі Годам малой радзімы. Кіраўнік дзяржавы адзначыў, што на прыняцце такога рашэння паўплывалі развазанні пра важнасць малой радзімы ў лёсе кожнага чалавека. Нельга забываць свае вытокі, кім бы ты ні стаў. І Прэзідэнт нам паказвае асабісты прыклад у гэтым.

> Галоўнае, не заставацца ўбаку ад праблемы працаўладкавання і не спадзявацца, што зверху дадуць каманду, выдзеляць сродкі і прыедуць арганізаваць вам працоўныя месцы.

У мясцовых Саветаў дэпутатаў вельмі шмат магчымасцяў праявіць тут ініцыятыву. Трэба толькі адысці ад абыякавасці і падысці да праблемы творча. Пастаянная камісія Савета Рэспублікі па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні неаднаразова прапаноўвала звярнуць пільную ўвагу на аб'екты нявыкарыстанай маёмасці. Дэкрэтам Прэзідэнта № 7 прадугледжваюцца вялікія магчымасці па развіцці прадпрымальніцтва ў сельскай мясцовасці. Чаму б дэпутатам мясцовага ўзроўню не ўзяць ініцыятыву ў свае рукі: правесці растлумачальную работу сярод насельніцтва, арганізаваць кансультацыі юрыдычнага, эканамічнага кірункаў для тых, хто зацікаўлены ў праблеме працаўладкавання? Арганізаваць конкурс на найлепшы бізнес-план па стварэнні той ці іншай вытворчасці, нарэшце? Галоўнае, не заставацца ўбаку ад праблемы працаўладкавання і не спадзявацца, што зверху дадуць каманду, выдзеляць сродкі і прыедуць арганізаваць вам працоўныя месцы.

Дарэчы, у рамках падрыхтоўкі V Форуму рэгіёнаў Расіі і Беларусі адно з мерапрыемстваў секцыі «Аграрная палітыка Саюзнай дзяржавы: вопыт, праблемы, перспектывы» плануем правесці на базе ААТ «Александрыйскае» Шклоўскага раёна. Прааналізуем вопыт развіцця сельскіх тэрыторый на прыкладзе стварэння і развіцця ўсім вядомага ў нашай краіне аграгарадка. Гэта будзе сумеснае пасяджэнне Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па мясцовым самакіраванні і Камітэта Савета Федэрацыі па федэратыўным устройстве, рэгіянальнай палітыцы, мясцовым самакіраванні і справах Поўначы. Назва мерапрыемства гаворыць сама за сябе: «Устойлівае развіццё сельскіх тэрыторый як найважнейшы

Падчас выязнога пасяджэння Савета па ўзаемадзеянні органаў мясцовага самакіравання ў Дзяржынскім раёне.

фактар забеспячэння эканамічнай бяспекі рэгіёнаў Беларусі і Расіі ў рамках Саюзнай дзяржавы».

— Аляксандр Андрэевіч, у чым заключаецца праблема павышэння аўтарытэту мясцовых Саветаў дэпутатаў у насельніцтва? Чаго ім не хапае сёння? Магчыма, прыйшоў час удасканаліць адпаведнае заканадаўства?

— Ніякага глабальнага ўдасканалення заканадаўства не патрабуецца. Заканадаўчая база дастатковая для таго, каб мясцовыя Саветы дэпутатаў разам з выканкамамі вырашалі галоўныя праблемы жыццезабеспячэння насельніцтва. Трэба толькі перамясціць прыярытэты з пазіцыі спажывальніцтва на пазіцыі стварэння. І, як я ўжо сказаў, у поўнай меры выкарыстаць свае правы, прадугледжаныя Законам «Аб мясцовым кіраванні і самакіраванні ў Рэспубліцы Беларусь».

Іншае пытанне, што ёсць некаторая нерашучасць з боку дэпутацкага корпуса, любыя дзеянні ажыццяўляюцца з аглядкай на выканаўчыя органы ўлады. Такія падыходы трэба мяняць. Я б нават сказаў, няверʼе ва ўласныя сілы, а часам і нежаданне быць на «перадавой». Бо хто, як не дэпутат, можа падняць і абʼектыўна данесці праблемы сваёй акругі, запатрабаваць ад службовых асоб выканання сваіх абавязкаў?

Прыкладаў актыўнай работы дэпутатаў мясцовых Саветаў нямала. На жаль, тыя народныя абраннікі, хто не на словах, а на справе пацвярджае ганаровае званне дэпутата, асабліва не афішуюць сваю работу, з чым я ў корані не згодзен.

Зараз на мясцовыя органы ўлады ўскладаецца асаблівая адказнасць за развіццё рэгіёнаў, і трэба быць да яе гатовымі.

Вялікую ролю ў рабоце з насельніцтвам іграюць і сродкі масавай інфармацыі. Хачу са станоўчага боку адзначыць вашае выданне, абноўлены дадатак да газеты «Звязда» «Мясцовае самакіраванне». Газета паступова становіцца пляцоўкай для выступленняў і дыскусій, на якой таксама публікуюцца і пазіцыі дэпутатаў усіх узроўняў: ад мясцовых Саветаў да членаў Савета Рэспублікі.

— Як, на ваш погляд, павінна будавацца работа мясцовых органаў улады з органамі тэрытарыяльнага грамадскага самакіравання?

— Усяго ў нашай краіне створана амаль 37 тысяч органаў тэрытарыяльнага грамадскага самакіравання колькасцю больш за 55,5 тысячы чалавек. У тым ліку больш за сем тысяч чалавек, якія ўваходзяць у калегіяльныя органы, — гэта сельскія, вулічныя, дамавыя камітэты, і амаль 30 тысяч аднаасобных — старасты, старэйшыны і інш.

> Па сваёй сутнасці, органы тэрытарыяльнага грамадскага самакіравання — велізарная сіла. Гэта людзі, якія могуць стаць не толькі сувязным звяном паміж органамі ўлады і насельніцтвам, але і рэальнымі памочнікамі ў вырашэнні многіх праблем.

І тут дэпутаты ўсіх узроўняў — і мясцовых Саветаў, і абедзвюх палат парламента — проста павінны дапамагчы людзям у арганізацыі такой ініцыятывы. Растлумачыць, як правільна наладзіць работу, прыняць удзел у грамадска карыснай працы. Мы павінны стварыць эфектыўную схему канструктыўнага супрацоўніцтва з грамадскімі аб'яднаннямі для вырашэння задач, якія не патрабуюць дадатковых выдаткаў і бюджэтнага фінансавання. Напрыклад, у частцы прывядзення ў парадак месцаў адпачынку, акультурвання прыдамавых тэрыторый і г. д. Мяркую, менавіта гэты кірунак узаемадзеяння з насельніцтвам можа стаць адным з крытэрыяў ацэнкі работы дэпутата.

— Вернемся да праблемы стварэння новых працоўных месцаў у невялікіх гарадах і сельскай мясцовасці. Якую ролю ў яе вырашэнні можа адыграць супрацоўніцтва з рэгіёнамі Расійскай Федэрацыі?

— На цяперашні момант на ўзроўні абласцей Беларусь супрацоўнічае больш чым з 60 рэгіёнамі Расійскай Федэрацыі. Расійскі рынак па-ранейшаму застаецца прыярытэтным для нашага экспарту. На рэгіянальным узроўні актыўна развіваецца ўзаемавыгадны гандаль, ствараюцца сумесныя вытворчасці. Мы бачым вялікі патэнцыял аб'яднання намаганняў у аграрнай галіне. На наш погляд, першачарговай задачай супрацоўніцтва Беларусі і Расіі на гэтым этапе з'яўляецца фарміраванне адзінай аграрнай палітыкі Саюзнай дзяржавы, якая мае на ўвазе стварэнне агульнага рынку, забеспячэнне харчовай бяспекі і стварэнне міждзяржаўных кааперацыйна-інтэграцыйных структур у АПК.

> Ёсць некаторая нерашучасць з боку дэпутацкага корпуса, любыя дзеянні ажыццяўляюцца з аглядкай на выканаўчыя органы ўлады. Такія падыходы трэба мяняць.

Умацаваць сувязі, якія ўжо ёсць, і стварыць новыя перспектывы супрацоўніцтва — галоўная мэта правядзення штогадовых Форумаў рэгіёнаў Беларусі і Расіі. У рамках падрыхтоўкі і правядзення IV Форуму рэгіёнаў Беларусі і Расіі, які адбыўся ў Маскве летам мінулага года, падпісана 77 дакументаў аб супрацоўніцтве (пагадненні, планы мерапрыемстваў, мемарандумы) паміж урадам Рэспублікі Беларусь і ўрадамі рэгіёнаў Расіі, паміж рэгіёнамі дзвюх краін. У мэтах выканання даручэння Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь наладжаны канструктыўны дыялог паміж прадстаўнічымі органамі ўлады. Так, падпісана 34 пагадненні паміж органамі мясцовага самакіравання (Саветамі дэпутатаў Беларусі і заканадаўчымі сходамі, абласнымі думамі, прадстаўнічымі сходамі, Саветамі дэпутатаў Расіі). Супрацоўніцтва рэгіёнаў нашых краін развіваецца не толькі паміж абласцямі, але і на базавым узроўні: пры падрыхтоўцы да Форуму падпісаны 41 дакумент аб супрацоўніцтве паміж раёнамі і гарадамі Беларусі і муніцыпальнымі ўтварэннямі Расіі, у тым ліку і мясцовымі Саветамі дэпутатаў.

Пэўныя надзеі мы ўскладаем і на V Форум рэгіёнаў Беларусі і Расіі, які павінен адбыцца гэтым разам у нас у Беларусі, Магілёўскай вобласці. Тэматычныя секцыі гэтага маштабнага мерапрыемства пройдуць на пляцоўках вядучых прадпрыемстваў Магілёва і Шклова, а таксама Беларускай сельскагаспадарчай акадэміі ў Горках.

Вядома ж, ад Форуму мы чакаем аддачы. Спадзяёмся, што вынікам яго стануць сумесныя міждзяржаўныя праекты, рэалізацыя якіх дазволіць прыцягнуць дадатковыя працоўныя рэсурсы і стварыць новыя працоўныя месцы ў рэгіёнах нашай краіны.

— Савет па ўзаемадзеянні органаў мясцовага самакіравання пры Савеце Рэспублікі заклікаяны стварыць адзіны ланцужок супрацоўніцтва ўсіх прадстаўнічых органаў улады: ад Сельскага савета да Нацыянальнага сходу. Што ў гэтай рабоце, на вашу думку, стала найбольш значным вынікам?

— На пасяджэннях Савета па ўзаемадзеянні органаў мясцовага самакіравання абмяркоўваем усе актуальныя праблемы жыцця нашага грамадства, якія найбольш хвалююць людзей. Пасяджэнні праходзяць, як правіла, у фармаце выязной нарады. На прыкладзе работы канкрэтных прадпрыемстваў і арганізацый мы абмяркоўваем самыя вострыя пытанні і намячаем шляхі выхаду са складаных сітуацый. Ролю і месца мясцовых органаў улады ў вырашэнні праблем фінансавай заможнасці і павышэння эфектыўнасці работы прадпрыемстваў АПК, жыллёва-камунальнай гаспадаркі, удасканаленне заканадаўства па пітным водазабеспячэнні — гэта не поўны пералік праблем, якія абмяркоўваюцца падчас правядзення такіх выязных мерапрыемстваў. Мы даём магчымасць выслухаць пазіцыю органаў мясцовага самакіравання і данесці яе да рэспубліканскага ўзроўню, абмеркаваць усе пытанні за круглым сталом, дзе кожны мае права выказаць свой пункт гледжання і аргументаваць сваю прапанову.

Заўважу, што па кожным разгляданым пытанні былі распрацаваны прапановы і накіраваны ўраду для далейшага разгляду.

Так, па выніках сумеснага пасяджэння Савета па ўзаемадзеянні органаў мясцовага самакіравання і Прэзідыума Савета Рэспублікі «Аб удасканаленні прававых, арганізацыйных і эканамічных асноў развіцця жыллёва-камунальнай гаспадаркі Рэспублікі Беларусь па стварэнні спрыяльных умоў жыццезабеспячэння насельніцтва» выпрацаваныя намі прапановы ўвайшлі ў аснову Канцэпцыі ўдасканалення і развіцця жыллёва-камунальнай гаспадаркі Рэспублікі Беларусь. Як вы ведаеце, гэта канцэпцыя ўжо зацверджана пастановай Саўміна ад 29 снежня 2017 года № 1037.

На пасяджэнні Савета па ўзаемадзеянні ў Лідскім раёне мы разгледзелі пытанне «Аб рабоце органаў мясцовага самакіравання па выкананні Закона «Аб мясцовым кіраванні і самакіраванні ў Рэспубліцы Беларусь» у святле рэалізацыі выніковых дакументаў пятага Усебеларускага народнага сходу». Па выніках пасяджэння выпрацаваны рэкамендацыі па далейшай рабоце мясцовых Саветаў дэпутатаў і вызначаны асноўныя кірункі сумеснай дзейнасці органаў мясцовага кіравання і самакіравання па рэалізацыі асноўных напрамкаў развіцця краіны на пяцігодку — **інвестыцыі, занятасць, экспарт, інфарматызацыя і моладзь.**

(Заканчэнне на 13-й стар. «МС».)

■ У кадры

ХТО ЛЯЦІЦЬ У ЛІСАБОН?

Сённяшні вечар пакажа, ці дарэмна беларускія артысты баяліся ўкраінца Аляксеева

На фінішную прамую гала-канцэрта, які пачнецца ўвечары ў самай вялікай студыі Белтэлерадыёкампаніі, выйшлі 10 удзельнікаў. Нагадаем, расійская вучаніца Пятра Ялфімава Сафія Лапіна, якая была ў гэтым спісе 11-й, зняла сваю заяўку (і неўзабаве падалася на адбор у Польшчу, але не прайшла). Астатнія ўлічылі заўвагі арганізатараў і працягнулі падрыхтоўку. Так, ужо тыдзень таму былі адзнятыя візітоўкі для кожнага артыста — сёлета гэта 30-секундныя ўключэнні са снежна-белага «пакоя ўспамінаў», — адбыліся папярэднія рэпетыцыі і агульны прагон, і ўсяго праз некалькі гадзін прамы эфір расставіць кропкі над «і».

Памятаеце, з кага сёлета прафесійнаму журы і нам, гледачам, давядзецца выбіраць музычнага дэлегата? Каб зняць багаж вастрыню пытання «хто гэтыя людзі», «Звязда» прадстаўляе ўсіх кандыдатаў — у парадку выхаду на сцэну.

1. ADAGIO, «ТЫ І Я».

Кампазітар і прадзюсар Яўген Алейнік напаўжартам, напаўсур'ёзна сцвярджае, што гэты праект з усіх бакоў патрыятычны, бо ад пачатку да канца зроблены беларусамі. Словы і музыка — сямейнага і творчага дуэта Яўгена Алейніка і Юліі Быкавай, выканаўцы — ураджэнцы розных беларускіх гарадоў (Кобрына, Слуцка, Гомеля і Светлагорска). І вішанька на торце: песня на беларускай мове — адна з дзвюх, што прайшлі ў фінал адбору.

У салістаў на чацвярых — пара дзясяткаў Гран-пры і дыпломаў міжнародных вакальных конкурсаў у творчым багажы, абсалютна розныя манеры выканання, і пры ўсім тым такая «спетасць», нібыта хлопцы працуюць разам шмат гадоў, а не некалькі месяцаў. «Незалежна ад «Еўрабачання», мы вырашылі, што гурт Adagio працягне працаваць», — запэўніваюць артысты. Яны ўжо праехалі з прэс-турам па беларускіх гарадах, падрабязна расказваючы пра сябе, і... дэманстратыўна выклалі ў інтэрнэце ролік з пажаданнем удачы ўсім паймення сапернікам.

2. ALEKSEEV, «FOREVER»

Ураджэнец Кіева Мікіта Аляксееў з'явіўся на вялікай сцэне толькі ў 2014-м, калі ўзяў удзел у тэлешоу «Голас краіны». Але фурор ён выклікаў праз год з песняй «П'янае сонца», якая імгненна стала хітом і ўзнесла выканаўцу на вяршыні чартаў і хіт-парадаў адначасова ў Расіі, Украіне і Беларусі.

Ад удзелу ва ўкраінскім адборы на «Еўрабачанне» малады артыст адмовіўся і нават спыніў супрацоўніцтва са сваім прадзюсарам Русланам Квінтам — цалкам магчыма, таму, што апошні сёлета ўзначальвае ўкраінскі адбор. Падавацца ў Расію таксама не было сэнсу — аб тым, што на конкурс едзе спявачка Юлія Самойлава, вядома яшчэ з 2017-га. Таму спроба заваяваць пуцёўку ад Беларусі цалкам лагічная. Праўда, і тут не ўсё адназначна. Хоць у конкурснай песні «Forever» была часткова зменена мелодыя, яна ўсё яшчэ нагадвае рускамоўную «Навсегда», якая гучала на канцэртах яшчэ летась... Так што частка беларускіх артыстаў загадзя апалчылася на «легіянера», і адбор атрымаўся нервовым.

3. SHUMA, «ХМАРКІ»

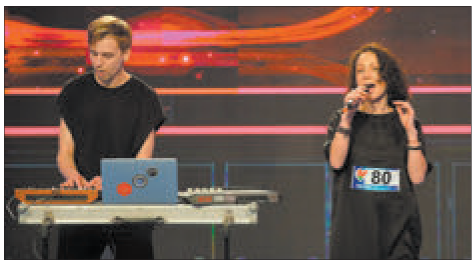

Электра-фолк-гурт Shuma — бадай, самая свежая і прыемная неспадзяванка сёлетняга адбору. Лідар праекта Руся Шукюрава вядомая як збіральніца калекцыі сімвалаў беларускага арнаменту, «голас» беларускай чыгункі, прафесійны дублёр кіно і трэнер па кіраванні галасам, але перадусім як даследчыца архаічных беларускіх спеваў.

«Мы не тое каб даспелі да конкурсу альбо так ужо натхніліся леташнім прыкладам Naviband, — растлумачыла Руся, чаму замахнулася на еўравізійную сцэну, — проста разумеем, што «Еўрабачанне» — выдатная медыяплатформа, і праз такія конкурсы можна як мага большай аўдыторыі расказаць пра наш, беларускі, культурны прадукт». Песня, якую прадставіў гурт, — сплаў сучаснай моднай электроннай музыкі і народнага тэксту. Праўда, словы па рэкамендацыі арганізатараў адбору давялося перапрацаваць, каб не парушаць правілы «Еўрабачання». І ўсё ж гіпнатычны трэк Shuma абяцае стаць адной з самых яркіх частак фіналу.

4. NAPOLI, «CHASING RUSHES»

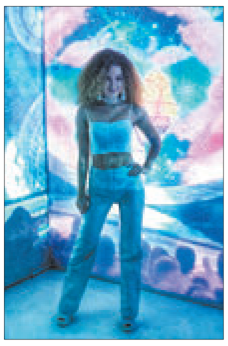

Вольга Шыманская апошнім часам жыве і працуе на Кіпры, але мары прадставіць Беларусь на еўравізійнай сцэне не пакідае. Вось ужо пяць гадоў запар спявачка ўдзельнічае ў беларускім адборы — і штораз, заўважым, даходзіць да фіналу.

Гэтым разам Вольга зрабіла стаўку на еўрапейскі матэрыял: у яе конкурснай песні — брытанскія аўтары і празрыстасць змест пра вечнае памкненне чалавечай душы да шчасця. Як прызнаецца артыстка, летась на эмоцыях яна паабяцала сабе больш ніколі не звязвацца з «Еўрабачаннем», але дасланая аўтарамі песня здалася ёй настолькі блізкай і асабістай, што вырашыла: гэтым абавязкова трэба падзяліцца са слухачамі.

5. АНАСТАСІЯ МАЛАШКЕВІЧ, «WORLD ON FIRE»

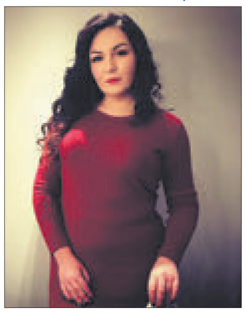

Спявачка, педагог па вакале, артыстка Вялікага тэатра оперы і балета, удзельніца тэлепраектаў «Голас краіны», чэмпіёнка краіны па караоке, двойчы фіналістка беларускага адбору на «Еўрабачанне» — вось толькі сціслая вытрымка з творчага рэзюмэ Анастасіі.

Сёлета ў актыве артысткі — не толькі магутны «оперны» вакал, але і песня ад пладавітых і даволі папулярных у еўравізійных колах аўтараў, шведак-сясцёр Ілвы і Лінды Персан (толькі сёлета пяць іх кампазіцый увайшлі ў фіналы нацыянальных адбораў у розных краінах!).

6. ГЮНЕШ, «I WON'T CRY»

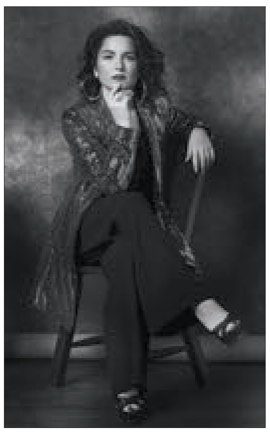

Адметны голас, сцэнічны вопыт, упартасць у дасягненні мэты — тыя якасці, з якімі Гюнеш скарыла не адзін музычны конкурс. На альтэрнатыўным «Еўрабачанню» конкурсе Turkvision пяць гадоў таму беларуска заняла другое месца, але гэтага ёй відавочна мала.

Сёлета 7-разовая ўдзельніца нацыянальнага адбору паспытае шчасця з кампазіцыяй ад прызнаных профі — удзельнікаў культавага шведскага гурта Secret Service Ціма Норэла і Улы Хакансана, а таксама заснавальніка гурта Army of Lovers Аляксандра Барда. Над гэтай кампазіцыяй артыстка працавала ў Стакгольме, і можна не сумнявацца, што ў ёй выверана кожная нотка.

7. РАДЫЁХВАЛЯ, «SUBWAY LINES»

Раней музычная суполка была кавер-бэндам і перапявала чужыя хіты, аднак паступова назапасіла сцэнічны вопыт і ўласны рэпертуар. Вакаліст Улад Чыжыкаў мае ў актыве перамогу на тэлепраекце «Акадэмія талентаў» і дыпломы шэрагу міжнародных і нацыянальных конкурсаў. З іншых цікавых фактаў пра гурт вядома, што агульны ўзрост яго ўдзельнікаў складае 118 гадоў, а сумарны музычны стаж перавышае паўстагоддзя.

Дарэчы, у 2016-м калектыў ужо даходзіў да фіналу беларускага адбору на «Еўрабачанне», але тады для больш ці менш сур'ёзнага выніку чагосьці не хапала. Сёлета ж — калі ласка, немалое фанацкае кола, стапрацэнтная лірычная балада і прадстаўлены тыдзень таму дэбютны альбом у яе падтрымку.

8. ALEN HIT, «I DON'T CARE»

Алег Шчуцкі адлічвае сцэнічную кар'еру з 2011 года, калі паспрабаваў сілы ў адборы на «Новую хвалю». Потым юнак — на хвілінечку, веб-дызайнер па адукацыі — атрымаў Нацыянальную музычную прэмію як «Адкрыццё года», засвяціўся ў розных краінах у тэлепраектах «Акадэмія талентаў», «Голас», «Х-фактар» і канчаткова зрабіў выбар на карысць музыкі.

«Еўрабачанне» ён штурмуе ўжо трэці раз, сёлета з песняй у стылі фанк. «Я жыву з такой палітыкай, што сам для сябе галоўны канкурэнт, мне трэба выступіць лепш, чым раней, увайсці ў пяцёрку найлепшых — гэта галоўная мэта. А ўжо якое месца займу, няхай вырашаюць гледачы і журы», — спакойна разважае артыст, абяцаючы ўразіць гледачоў танцамі і эфектным нумарам.

9. LEXY WEAVER, «AIN'T YOU»

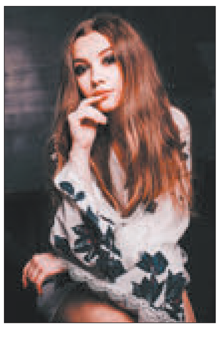

17-гадовая мінчанка Аляксандра Ткач — самая юная фіналістка нацыянальнага адбору, якая гучна заявіла аб сабе яшчэ летась. Вакалам дзяўчына займаецца менш як пяць гадоў, затое сама піша словы і музыку да сваіх песень і ўжо мае за плячыма некалькі перамог у творчых спаборніцтвах.

Можна, зразумела, пакпіць, што не вельмі складана быць спявачкай, калі ў цябе тата — прадзюсар. А можна прыглядзецца і прыслухацца да Аляксандры і ацаніць яе ўласны талент і манеру выканання, якія асобна адзначыў нават старшыня прафесійнага журы беларускага адбору Валерый Дайнека.

10. КІРЫЛ ГУД, «DEJA VU»

Яшчэ дзесяць гадоў таму Кірыл Ермакоў упершыню (а потым яшчэ двойчы) удзельнічаў у адборы на дзіцячае «Еўрабачанне». Быў вядучым хіт-парада «Сто песень для Беларусі», спрабаваў сілы ў тэлепраектах «Акадэмія талентаў» і «Голас», таксама як у адборы ўжо на дарослае «Еўрабачанне».

Сёння Кірыл працуе ў Маскве, паспяхова піша і аранжыруе модныя песні для сябе і іншых выканаўцаў — у тым ліку, напрыклад, расійскай спявачкі Валерыі. Сваю ж конкурсную песню спявак напісаў у тандэме з вядомым на беларускай эстрадзе аўтарам слоў Раманам Калодкам.

...Хто з дзясяткі фіналістаў выйграе шчаслівы білецік у Лісабон? Вырашаць у тым ліку вам, шаноўная публіка.

Вікторыя ЦЕЛЯШУК.
Фота прэс-службы БТРК і з сацыяльных сетак

■

Тым часам

Пакуль інтрыга вакол дарослага «Еўрабачання-2018» толькі закручваецца, падрыхтоўка да дзіцячага конкурсу, які сёлета другі раз прымае Беларусь, праходзіць у штатным рэжыме. Днямі Мінск наведалі прадстаўнікі назіральнай рады «Еўрабачання» з Расіі, Грузіі, Італіі, Мальты і Нідэрландаў. Госці абмеркавалі з кіраўніцтвам Белтэлерадыёкампаніі арганізацыйныя пытанні, а таксама ацанілі «Мінск-Арэну» як адну з магчымых пляцовак для правядзення шоу, выставачны цэнтр «БелЭкспа», які прапануецца ў якасці месца ўрачыстага адкрыцця форуму, і гасцінічны комплекс «Прэзідэнт-Атэль», дзе ўжо ў лістападзе пачне дзейнічаць Еўраклуб і будуць жыць дэлегацыі ўдзельнікаў.

ШМАТСЕРЫЙНЫЯ ЛЁСЫ

«ХРОСНЫ»
«Беларусь 1», 20—23 лютага

...Што лічыць больш вартым для мужчыны: змагацца і перамагаць альбо абараняць і берагчы? Герой 8-серыйнай драмы Алёхін — акушэр ад Бога, таму падчас міратворчай кампаніі ў Косаве перад ім не стаяла пытання, патрэбная яго дапамога найперш сербскім ці албанскім жанчынам. Прымаючы роды ў гушчары баявых дзеянняў, ён з аднолькавым клопатам і спагадай ставіўся да парадзіх усіх нацыянальнасцяў і стаў «хросным» для соцень дзяцей.

У мірны час Алёхін з лёгкасцю ўладкаваўся працаваць у радзільню пры адной з бальніц. Але тут у пававе зусім іншыя прынцыпы. Некалькі амбіцыйных калег, спадзеючыся атрымаць Нобелеўскую прэмію па медыцыне, распачыналі рызыкоўны эксперымент: дапамагчы з'явіцца на свет дзіцяці невядомай жанчыны, якая ляжыць у коме, і пры гэтым выратаваць маці. Алёхін прыгаджаецца стаць да аперацыйнага стала, але зусім не ў пагоні за славай, а каб насамрэч дапамагчы маленькаму чалавечку з'явіцца на свет, а маці — убачыць сваё дзіця...

«ШУЛЕР»
МІР, 24—25 лютага

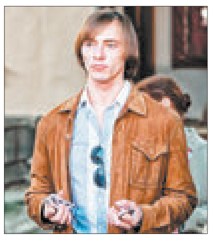

1980-я. Галоўны герой 10-серыйнай крымінальнай драмы Косцік Валошын марыць з'ехаць за мяжу, каб не браць добраахвотна-прымусовага ўдзелу ў будаўніцтве сацыялізму. Дзеля здзяйснення свайго жадання Косцік вымушаны весці двайстае жыццё: на першы погляд, ён сціплы навуковы супрацоўнік у НДІ, а насамрэч — прафесійны і даволі ўдачлівы шулер.

Але на змену белай паласе аднойчы прыходзіць чорная. Хаваючыся ад расправы карцёжніка, у якога ён выйграў буйную суму грошай, Косця едзе ў свой родны горад Адэсу. А тут, пад прыкрыццём роднага дзядзькі Балабана, які «крышуе» ўвесь горад, малады махляр круціць усё новыя камбінацыі, каб хутка «зарабіць» на ад'езд за кардон.

«МАНЕКЕНШЧЫЦА»
АНТ, 25 лютага

У 1978 годзе ў Маскву з невялікага гарадка прыязджае выпускніца дзіцячага дома, 18-гадовая Саша. Дзякуючы прыроднаму характару і абаянню, у сталіцы яна будуе кар'еру ад прыбіральшчыцы ў Доме мадэляў да вядучай манекеншчыцы.

На жыццёвым шляху Сашы сустракаюцца адразу некалькі мужчын, якія з аднолькавым імпэтам прэтэндуюць на сэрца прыгажуні. Нацэлены на Захад вядомы мастак-авангардыст Іван, малады фарцоўшчык з добрай маскоўскай сям'і Вадзім і стальнога характару куратар ад КДБ маёр Кім Алегавіч — каго з іх у выніку абярэ дзяўчына, з кім пераадолее мноства перашкод і выпрабаванняў, нават, паспрабуе збегчы з Савецкага Саюза, каб зберагчы права на асабістае шчасце?

Панядзелак, 19 лютага

Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 «Добрай раніцы, Беларусь!»
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), **9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 1.15** Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 18.15, 0.55 «Зона Х» (16+).
8.50 Слова Мітрапаліта Паўла на пачатак Вялікага посту.
9.10 «Галоўны эфір».
10.20, 12.10, 18.35, 19.20 Серыял «Двайная суцэльная». Заключныя серыі (16+).
12.40, 14.30, 15.25 Меладрама «Дрэнная дачка» (16+).
15.15, 18.00 Навіны рэгіёна.
17.05 «Беларуская часінка».
21.00 «Панарама».
21.50 Алімпійскі дзённік. Пхёнчхан-2018.
22.15 «Армія Беларусі. Летапіс стагоддзя». Дак. фільм. 1-я серыя.
23.10 Серыял «След» (16+).
0.40 «Арэна».
1.35 «Дзень спорту».

Беларусь 2

7.00 «Тэлераніца». (12+).
9.00, 18.30 «Тэлебарометр».
9.30, 20.00 Серыял «Зразумець. Дараваць». (16+).
10.30 «Капейка ў капейку». (12+).
11.00 «Камень, нажніцы, папера». (16+).
11.30 «Спатканне з будучыняй». (16+).
12.25 «Свет навыварат». (16+).
13.15 «Ікона стылю». (16+).
14.10 М/с «Качыныя гісторыі». (0+).
15.25 Анімацыйны фільм «Не бі капытом». (0+).
16.40 Баявік «Іп Ман». (16+).
19.15 «Суперлата».
20.55 «Спатканне з будучыняй». (16+).
22.00 «КЕНО».
22.05 «ЛавЛавСаг». (16+).
23.00 «Ідзі сюды і танцуй».
23.05 Серыял «Каварныя пакаёўкі». (16+).

23.55 «Сыграй мяне, калі зможаш». (12+).

Беларусь 3

7.00 «Дабранак».
7.35 «Беларуская кухня».Варэнікі з чарніцамі на казіным малацэ.
8.05, 12.00, 20.00 «Калейдаскоп». Навіны культуры.
8.20, 12.15 «Гэты дзень».
8.25 «Нацыянальны хіт-парад».
9.20, 17.45 «Карані эпізоду». Готліб Ранінсон (12+).
10.20 «Дзяўчынка шукае бацьку». Маст. фільм (6+).
11.30 «Навукаманія» (6+).
12.20, 23.25 «Легенды музыкі». Алег Міцяеў (12+).
12.45 «Залаты шлягер-1999». Юрый Антонаў.
14.00 «Наперад у мінулае».
14.30, 22.40 «Вызваліцелі. Разведчыкі». Дак. серыял (12+).
15.20, 21.05 «Вызваленне». Драма. «Вогненная дуга» (12+).
16.50 «Майстры і куміры». Народны артыст Беларусі, народны артыст СССР Генадзь Аўсяннікаў.
18.30 «Рассеяны». Маст. фільм (12+).
20.10 «Тэатр у дэталях». Спектакль Рэспубліканскага тэатра беларускай драматургіі «Бетон».
20.40 «Калыханка» (0+).
23.50 «Апошні дзень». Аляксандр Дзям'яненка (12+).

Беларусь 5

7.30, 18.40, 0.25 Пхёнчхан-2018. Вынікі дня.
7.50 Пхёнчхан-2018. Дзённік.
8.15 Пхёнчхан-2018. Фрыстайл. Акрабатыка. Мужчыны. Фінал.
9.35 Пхёнчхан-2018. Біятлон. Масстарт. Жанчыны.
10.30 Пхёнчхан-2018. Біятлон. Масстарт. Мужчыны.
11.25 Пхёнчхан-2018. Фігурнае катанне. Танцавальныя пары. Кароткая праграма.
14.00 Пхёнчхан-2018. Канькабежны спорт. Каманднае праследаванне. Кваліфікацыя. Жанчыны. 500 м. Мужчыны. Фінал.
16.00 Пхёнчхан-2018. Скачкі з трампліна. Камандны турнір.
17.15 Тэніс. Турнір WTA. Дубай.
19.00 Хакей. Чэмпіянат Беларусі. ХК «Гомель» — «Юнацтва-Мінск». (У перапынках — Спорт-цэнтр.)
21.20 Змешаныя адзінаборствы. UFC.
23.25 Футбол. Ліга Еўропы УЕФА. 1/16 фіналу. Першыя матчы. Агляд тура.

АНТ

6.00, 6.30, 7.00 (з субцітрамі), **7.30, 8.00** (з субцітрамі), **8.30, 9.00** (з субцітрамі), **11.00, 13.00, 16.00, 18.00** (з субцітрамі), **20.30** Нашы навіны.
6.10, 7.10, 8.10 «Наша раніца».
9.10 «Контуры».
10.00 «Жыць здарова!» (12+).
11.10 «Модны прыгавор» (12+).
12.20, 13.10 «Геніі і ліхадзеі» (12+).
13.55 «Давай пажэнімся!» (16+).
14.55 «Мужчынскае/Жаночае» (16+).
16.20 «Адваротны адлік». «Гульні нязддзейсненых надзей» (12+).
16.55 «На самай справе» (16+).
18.20 «Удача ў прыдачу! з «Еўраопт».
19.05 «Няхай гавораць» (16+).
20.00 «Час».
21.10 «Наша жыццё».
22.15 «Спартклуб» (12+).
22.45 Серыял «Медсястра» (12+).
0.35 «Начныя навіны».

СТБ

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».
6.10, 17.25 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою» (6+).
7.40, 20.10, 23.00 «СТБ-спорт».
8.30 «Тыдзень».
9.25 «Вялікае снеданне» (12+).
10.00 «Тыдзень спорту».
10.40 Маст. фільм «Захавальнік часу». (12+).
12.40 «Самая карысная праграма» (16+).
13.50 Камедыя «Як скрасці брыльянт». (12+).
15.20 «Далёкія сваякі» (16+).
15.40 «Легенды СССР» (16+).
16.50 «Вялікі горад» (16+).
17.35 «Вадзіць па-руску» (16+).

17.50 «Важняк. Гульня навылет». Серыял (16+).
20.00 «Сталічныя падрабязнасці».
20.15 «Самыя шакіруючыя гіпотэзы» (16+).
21.05 «Загадкі чалавецтва» (16+).
21.55 «Глядзець усім!» (16+).
23.05 «Баец». Серыял (16+).
0.35 «Медыкі». Серыял (16+).
1.55 Індархакей. Кубак клубных каманд Еўропы. Мужчыны.

МІР

6.00 «Добрай раніцы, свет!» (16+).
7.00 Серыял «АСА» (16+).
7.50, 13.15 Серыял «Мая». (16+).
13.00, 16.00, 19.00 Навіны (бягучы радок).
14.00 «Справы сямейныя. Бітва за будучыню» (16+).
15.00 «Справы сямейныя. Новыя гісторыі» (16+).
16.15 Серыял «Вяртанне Мухтара» (16+).
19.20 Серыял «Участак». (12+).
22.25, 0.10 Маст. фільм «Каханне з першага ўздыху» (16+).
0.00 Навіны апоўначы (бягучы радок).
0.35 Маст. фільм «Прыгоды прынца Фларызеля» (6+).
4.20 Серыял «Хатняя прыслужніца» (16+).

РТР—Беларусь

7.00 «Раніца Расіі».
10.55 Надвор'е на тыдзень.
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.40 «Пакой смеху». (16+).
12.30 Ток-шоу «Што адбываецца».
13.35 «Наша справа». (16+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
14.35 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу. (12+).
15.45 «60 хвілін». Ток-шоу.
17.35 «Лёс чалавека». (12+).
18.45 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір». (16+).
20.40 Серыял «Сямейны дэтэктыў». (12+).
22.10, 23.10 Серыял «Крывавая пані».

0.15 «Вечар з Уладзімірам Салаўёвым».

НТБ—Беларусь

5.55 «Астрапрагноз».
6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
6.10, 7.10 «Дзелавая раніца НТБ». (12+).
7.50, 8.10 Серыял «Мухтар. Новы след». (16+).
8.50 Серыял «Сужэнцы». (16+).
9.45 «За гранню». (16+).
10.30 Серыял «Вуліцы разбітых ліхтароў». (16+).
12.00 «Чакай мяне». (12+).
13.25, 18.25 Агляд. Надзвычайнае здарэнне.
14.00 «Паедзем, паядзім!» (0+).
14.20 Серыял «Хвост». (16+).
16.35, 19.40 Серыял «Куба». (16+).
21.20 Серыял «Неўскі. Праверка на трываласць». (16+).
23.05 «НЗ.by».
23.25 «Вынікі дня».
23.55 Серыял «Бальзакаўскі ўзрост, або Усе мужыкі — сво...» (16+).

8 канал

7.00, 15.55, 19.55, 21.00, 23.55 «Надвор'е».
7.05 «Сябры дзядулі Марка» (0+).
7.25, 23.00 Серыял «Камісар Рэкс» (12+).
8.15 Серыял «Дама пад вуаллю» (16+).
9.10, 20.00 Серыял «Дэтэктыўнае агенцтва «Месяцавае святло» (16+).
10.00 «Спорт на восьмым».
11.00 Баявік «Спецыяліст» (16+).
13.00 Серыял «Палюбоўнікі пустыні» (16+).
14.30 Вестэрн «Сыны Вялікай Мядзведзіцы» (12+).
16.00 Для дзяцей «Адказваайка» (0+).
16.05 «Клубік рэдактара».
16.10 «Мультпарад» (0+).
16.30 «Ёсць мерккаванне».
17.30 Серыял «Горад прышэльцаў» (16+).
19.00 Серыял «Абаронца» (16+).
20.50 «Вечарніца».
21.05 Драма «Ю-571» (16+).

ВТБ

6.00, 15.15 Серыял «Вароніны». (12+).
7.20, 4.05 М/ф «Ліга Watchcar». (0+)
7.50, 4.30 М/ф «Смяшарыкі». (0+)
8.10, 4.50 М/ф «Джынглікі». (0+)
8.30 «Галерэя прыгажосці». (16+).
9.05 «Вакол свету падчас дэкрэту». (12+).
9.40 Баявік «Паркер». (16+).
12.00 «Паспець за 24 гадзіны». (16+).
13.00, 20.00 «Супермамачка». (16+).
14.10, 2.30 Серыял «Зборлыя сваякі». (16+).
16.20, 23.20 «Уральскія пельмені». (16+).
18.10 «Узважаныя і шчаслівыя людзі». (16+).
21.10 Баявік «Місія невыканальная». (12+).
0.00 Серыял «Карабель». (16+).
0.50 Серыял «Бязмоўны сведка». (16+).
1.40 Серыял «Метад Лаўровай». (16+).
3.20 «Ералаш». (6+).
5.10 Скетч-шоу «Мільёны ў сетцы». (16+).

Культура

6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 10.00, 15.00, 19.30, 23.40 Навіны культуры.
6.35 «Легенды сусветнага кіно». Іван Пыр'еў.
7.05 «Карамзін. Праверка часам». Дак. серыял.
7.35 «Архіўныя тайны». Дак. серыял.
8.10, 22.20 «Ціхі Дон». Серыял.
8.55, 18.40 «Гісторыя Праабражэнскага палка, або Жалезная сцяна». Дак. фільм.
9.40, 1.25 Сусветныя скарбы.
10.15, 17.45 «Назіральнік».
11.10, 0.25 XX стагоддзе. «Пара вялікага навасельля». Дак. фільм.
12.10 Дзённік XI Зімовага фестывалю мастацтваў Ю. Башмета.

12.30 «Мы — грамацеі!»
13.10 «Белая студыя».
13.50 «Чорныя дзіркі. Белыя плямы».
14.30 «Біблейскі сюжэт».
15.10, 1.40 Майстар-класы членаў журы конкурсу «Шчаўкунок». Захар Брон.
16.10 «На гэтым тыдні... 100 гадоў таму. Нефрантавыя нататкі».
16.40 «Агора». Ток-шоу.
20.30 «Добрай ночы, малыя!»
20.45 «Нараджэнне з гліны. Кітайскі фарфор». Дак. фільм.
21.40 «Сацыі. Нясунная класіка...»
23.10 «Рэгтайм, або Разарваны час». «У кірунку да сван».
0.00 «Магістр гульні».
2.40 «Колер часу». Караваджа.

Настальгія

6.00 «У гасцях у М. Магамаева». Фрэнк Сінатра. 1992 год (16+).
6.45, 2.15 «Вакол смеху». 1980 год. (12+).
7.30, 11.05, 11.45, 17.25, 20.40, 21.40, 3.40, 5.00 Музычная настальгія (12+).
7.55 Фільм-канцэрт «Рыкі Э Поверы». 1986 год (12+).
9.00 «Быў час». 2009 год (16+).
10.00 Маст. фільм «Дробязі жыцця». (16+).
11.30 Маст. фільм «Субота і нядзеля...» (16+).
12.00 «Зямля—Паветра». «Начныя снайперы». 2002 год (16+).
13.20 Дак. фільм «Перакрыжаванне рока». (12+).
13.50 «Мы вас любім!» Канцэрт гурта «Воскресение». 1994 год (16+).
15.00 Маст. фільм «Позняе каханне». (16+).
17.35 Маст. фільм «Стракаціныя крылы». (16+).
18.00 Фільм-спектакль «Дзядзька Ваня». (16+).
21.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
22.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
23.00 Праграма «Рытмы планеты». 1985 год (12+).
0.00 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1974. 2-я частка. 2011 год (16+).

1.05 Маст. фільм «Жыў-быў наладчык». (12+).
4.00 «Колба часу» (16+).
5.30 Серыял «33 квадратныя метры. Дачныя гісторыі». (16+).

EuroSport 1

3.00, 17.30, 22.00 Пхёнчхан-2018. «Алімпійскія гульні»-экстра.
3.30, 5.20, 12.00 Пхёнчхан-2018. Сноўборд.
4.15, 7.45, 11.05, 23.30 Пхёнчхан-2018. Фрыстайл.
6.30 Пхёнчхан-2018. Фігурнае катанне.
8.00 Пхёнчхан-2018. Кёрлінг.
11.00, 12.45 Пхёнчхан-2018. Алімпійскія навіны.
13.00 Пхёнчхан-2018. Біятлон.
15.00, 18.30, 0.00 Пхёнчхан-2018. Канькабежны спорт.
15.45, 19.00, 22.40 Пхёнчхан-2018. Скачкі на лыжах з трампліна.
20.00, 1.00 Пхёнчхан-2018. Экстрым.
20.30, 1.30 Пхёнчхан-2018. Хакей.
21.00, 2.00 Пхёнчхан-2018. Лыжныя віды.
21.30, 2.30 Пхёнчхан-2018. Горныя лыжы.

Кінакамедыя

0.50 Камедыя «Няўдачлівыя». (16+).
2.40 Камедыя «Ягуар». (16+).
4.35 Камедыя «Разбіраючы Гары». (16+).
6.25 Камедыя «Гэты нямёкі момант». (16+).
8.25 Камедыя «Бамбіза Салмон». (16+).
10.20 Камедыя «Паслявяселльны разгром». (18+).
12.00 Камедыя «Галоўнае — не баяцца». (16+).
14.00 Камедыя «Каханне ў вялікім горадзе». (16+).
15.40 Камедыя «Піпец». (18+).
17.50 Камедыя «Як скрасці брыльянт». (16+).
19.30 Камедыя «Эйс Вентура: вышук хатніх жывёл». (12+).
21.10 Камедыя «Эйс Вентура-2: калі кліча прырода». (12+).

22.50 Камедыя «Закахацца і абяскодзіць». (12+).

ТБ3

6.00 М/ф (6+).
7.45 «10 самых» (16+).
8.15 «Доктар І...» (16+).
8.45, 19.00, 2.00 «Асколкі». Серыял (16+).
10.30, 3.35 «Судовыя страсці». Дак. серыял (16+).
12.10 «Асцярожна, махляры!» (16+).
12.40 «Без падману» (16+).
13.30 «Тры дні ў Адэсе». Дэтэктыў (12+).
15.30 «Нераскрытыя тайны» (16+).
16.25 «Мой герой» (12+).
17.15 «Развітанне» (16+).
18.05 «Інтэрв'ю з вампірам». Дак. фільм (16+).
20.55 «Украдзенае вяселле». Серыял (12+).
21.55 «Пагоня за смакам» (16+).
22.55 «Уся праўда» (16+).
23.30 «Нябёсы, якія абрынуліся». Серыял (16+).
0.15 «Замуж на два дні». Камедыя (12+).
5.05 «Часова даступны» (12+).

ТБ1000

6.10 Не ў сабе (16+).
8.30 Тры метры над узроўнем неба (16+).
10.55 Тры метры над узроўнем неба: я цябе хачу (16+).
13.20 Пакуль не зглуеў у скрыню (12+).
15.20 Немаўля на $30 000 000 (16+).
17.50, 4.05 Ціхая гавань (12+).
20.10 Хоць раз у жыцці (16+).
22.10 Пераправа-2 (16+).
0.35 Станцыя «Фрутвейл» (18+).
2.10 Капітан Фантастык (18 +).

ТБ1000 Рускае кіно

6.20 Палюбоўнік (16+).
8.25 Цёмны свет (16+).
10.30 Анёлы рэвалюцыі (16+).
12.40 Крымінальны квартэт (12+).

14.30 Развод па ўласным жаданні (16+).
16.20, 4.20 Як выйсці замуж за мільянера. Частка 1 (12+).
18.15 Першы пасля бога (16+).
20.20 Русалка (16+).
22.25 Пра што гавораць мужчыны (16+).
0.20 Краіна глухіх (12+).
2.40 Нябесны суд (16+).

National Geographic

6.00 Навуковыя недарэчнасці. (12+).
6.25, 13.20 Займальная навука. (12+).
7.10, 10.15 Цуды інжынерыі. (12+).
7.55, 11.50 Сапраўдны суперкар. (12+).
8.40, 17.10, 20.25 Аўта-SOS. (12+).
9.30 Панарама 360. Аб'ект сусветнай спадчыны. (12+).
11.05 Шаша праз пекла. (12+).
12.35 Невераґодныя машыны. (12+).
14.05 Навука будучыні. (12+).
14.55, 18.00, 22.00, 1.10, 5.10 Сакрэты Стражжытнага свету. (12+).
15.40 Астана: горад будучыні (12+).
16.25, 19.40, 0.20, 3.30 Расследаванні авіякатастроф. (16+).
22.45 Эвакуацыя Зямлі. (12+).
23.35 Паранармальнае. (16+).
2.00 Кітайскія мега-грабніца (12+).

Discovery

8.00, 17.00, 22.00, 4.40 Махінатары.
9.00, 15.00, 21.00, 6.20 Як гэта ўстроена?
10.00, 16.00, 23.00, 3.50 Паляўнічыя на склады.
11.00 Востраў.
14.00, 7.10 Выжыць любой цаной.
18.00 Вулічныя гонкі.
19.00, 5.30 У пагоні за класікай.
20.00, 1.00 Залатая ліхаманка.
0.00 Тэсла: рассакрэчаныя архівы.
2.00 Апошнія жыхары Аляскі.
2.55 Маланкавыя катастрофы.

Аўторак, 20 лютага

Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 «Добрай раніцы, Беларусь!»
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), **9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 1.15** Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 18.15, 0.55 «Зона Х» (16+).
9.10, 23.10 Серыял «След» (16+).
10.55, 12.10, 18.35, 19.20 Серыял «Хросны» (16+).
13.10 «Дзіцячы доктар».
13.45 «Дзень у вялікім горадзе».
14.45, 15.25 Серыял «Паміж намі, дзяўчынкамі» (12+).
15.15, 18.00 Навіны рэгіёна.
17.05 «Беларуская часінка».
21.00 «Панарама».
21.50 Алімпійскі дзённік. Пхёнчхан-2018.
22.15 «Армія Беларусі. Летапіс стагоддзя». Дак. фільм.
0.40 «Сфера інтарэсаў».
1.35 «Дзень спорту».

Беларусь 2

7.00 «Тэлераніца». (12+).
9.00, 19.25 «Тэлебарометр».
9.05, 19.30 Серыял «Сляпая». (16+).
10.20, 17.35 Серыял «Ганна-дэтэктыў». (16+).
12.25, 21.30, 22.05 «Арол і рэшка. Юбілейны». (16+).
13.20, 20.35 «Паненка-сялянка». (16+).
14.20 «Бітва салонаў». (16+).
15.20 Серыял «Каварныя пакаёўкі». (16+).
16.15, 0.50 «Нічога сабе ньюз». (12+).
16.20 «Пін_код». Інтэрактыўны маладзёжны праект.
17.05 «Багіня шопінгу». (16+).
22.00 «Спортлато 6 з 49», «КЕНО».
22.40 Футбол. Ліга чэмпіёнаў УЕФА.1/8 фіналу. Першы матч. «Баварыя» (Германія) — «Бешыкташ» (Турцыя).

Беларусь 3

7.00 «Дабраранак».
7.35, 20.15 «Беларуская кухня». Крупнік і гамолкі.
8.05, 12.00, 20.00 «Калейдаскоп». Навіны культуры.
8.20, 12.15 «Гэты дзень».
8.25, 18.35 «Ганна Герман». Маст. фільм (12+).
9.20, 18.00 «Каралі эпізоду». Тамара Носава (12+).
10.00 «Камертон». Галоўны хормайстар Нацыянальнага акадэмічнага Вялікага тэатра оперы і балета Рэспублікі Беларусь народная артыстка Беларусі Ніна Ламановіч.
10.25, 16.20 «Вуліца малодшага сына». Маст. фільм (12+).
12.20, 23.25 «Легенды музыкі». Клаўдзія Шульжэнка (12+).
12.45 «Славянскі базар у Віцебску — 2010».
13.40 «Наперад у мінулае».
14.10, 22.35 «Вызваліцелі. Артылерысты». Дак. серыял (12+).
14.50, 21.05 «Вызваленне». Драма. «Прарыў» (12+).
19.30 «Ваша лато», «Пяцёрачка».
20.40 «Калыханка» (0+).
23.45 «Святло далёкай зоркі». Памяці пісьменніцы Таісы Бондар.

Беларусь 5

6.05, 10.40, 15.45, 17.30 Пхёнчхан-2018. Хакей. Мужчыны. Плэй-оф.
8.30 Пхёнчхан-2018. Фігурнае катанне. Танцавальныя пары. Адвольная праграма.
13.05 Пхёнчхан-2018. Фрыстайл. Хафпайп. Жанчыны. Фінал.
14.10, 20.10 Пхёнчхан-2018. Біятлон. Змешаная эстафета.
19.20, 0.40 Пхёнчхан-2018. Вынікі дня.
19.40 Спорт-кадр.
21.45 Пхёнчхан-2018. Фігурнае катанне. Танцавальныя пары.
22.30 Футбол. Ліга чэмпіёнаў УЕФА. 1/8 фіналу. 1-ы матч. «Чэлсі» (Англія) — «Барселона» (Іспанія). (У перапынку — Спорт-цэнтр.)

АНТ

6.00, 6.30, 7.00 (з субцітрамі), **7.30, 8.00** (з субцітрамі), **8.30, 9.00** (з субцітрамі), **11.00, 13.00, 16.00, 18.00** (з субцітрамі), **20.30** Нашы навіны.
6.10, 7.10, 8.10 «Наша раніца».
9.10 «Наша жыццё».
10.00 «Жыць здорава!» (12+).
11.10 «Модны прыгавор» (12+).
12.20, 13.10, 19.00 «Няхай гавораць» (16+).
13.55 «Давай пажэнімся!» (16+).
14.55 «Мужчынскае/Жаночае» (16+).
16.20 «Спартклуб» (12+).
16.55 «На самай справе» (16+).
18.20 «Кантрольная закупка» (12+).
18.55 «Удача ў прыдачу!» Дзённік (12+).
20.00 «Час».
21.10 Серыял «Вольная грамата». (16+).
23.10 Серыял «Медсястра» (12+).
0.10 «Начныя навіны».

СТБ

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».
6.10, 17.25 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою» (6+).
7.40, 20.10, 23.00 «СТБ-спорт».
8.30, 17.35 «Вадзіць па-руску» (16+).
8.50, 21.05 «Загадкі чалавецтва» (16+).
10.40, 20.15 «Самыя шакіруючыя гіпотэзы» (16+).
11.30, 21.55 «Глядзець усім!» (16+).
11.50, 17.50 «Важняк. Гульня навылет». Серыял (16+).
13.50, 23.25 «Баец». Серыял (16+).
15.20 «Далёкія сваякі» (16+).
15.40 «Легенды СССР» (16+).
16.50 «Цэнтральны рэгіён».
20.00 «Сталічныя падрабязнасці».
23.05 «Аўтапанарама» (12+).
0.55 «Медыкі». Серыял (16+).
2.25 Індархакей. Кубак клубных каманд Еўропы. Мужчыны.

МІР

6.00 «Добрай раніцы, свет!» (16+).
7.00 Серыял «АСА» (16+).
7.50, 13.15 Серыял «Мая». (16+).
13.00, 16.00, 19.00 Навіны (бягучы радок).
14.00 «Справы сямейныя. Бітва за будучыню» (16+).
15.00, 2.30 «Справы сямейныя. Новыя гісторыі» (16+).
16.15 Серыял «Вяртанне Мухтара» (16+).
19.20 Серыял «Участак». (12+).
22.25, 0.10 Маст. фільм «Фокуснік» (16+).
0.00 Навіны апоўначы (бягучы радок).
0.30 Маст. фільм «Каханне з першага ўздыху» (16+).
3.25 Серыял «Хатняя прыслужніца» (16+).

РТР—Беларусь

7.00 «Раніца Расіі».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.25, 22.30, 23.10 Серыял «Крывавая пані». (16+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
14.35 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу. (12+).
15.45 «60 хвілін». Ток-шоу.
17.35 «Лёс чалавека». (12+).
18.45 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір». (16+).
20.40 Серыял «Сямейны дэтэктыў». (12+).
22.10 «Простыя пытанні» з Ягорам Хрусталёвым. (12+).
0.35 «Вечар з Уладзімірам Салаўёвым».

НТБ—Беларусь

5.55 «Астрапрагноз».
6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
6.10, 7.10 «Дзелавая раніца НТБ». (12+).
7.50, 8.10 Серыял «Мухтар. Новы след». (16+).
8.50 Серыял «Сужэнцы». (16+).
9.40, 23.05 «НЗ.by».
10.30 Серыял «Вуліцы разбітых ліхтароў». (16+).
12.00 «Суд прысяжных». (16+).
13.25, 18.25 Агляд. Надзвычайнае здарэнне.
14.00 «Паедзем, паядзім!» (0+).
14.20 Серыял «Хвост». (16+).
16.35, 19.40 Серыял «Куба». (16+).
21.20 Серыял «Неўскі. Праверка на трываласць». (16+).
23.25 «Вынікі дня».
23.55 Серыял «Бальзакаўскі ўзрост, або Усе мужыкі — сво...» (16+).

8 канал

7.00, 15.55, 19.55, 21.00, 23.55 «Надвор'е».
7.05 «Сябры дзядулі Марка» (0+).
7.15, 23.10 Серыял «Камісар Рэкс» (12+).
8.05 Серыял «Дама пад вуаллю» (16+).
9.00, 20.00 Серыял «Дэтэктыўнае агенцтва «Месяцавае святло» (16+).
9.45 «Ёсць меркаванне».
10.30 «Мой любімы гадаванец» (0+).
11.00 Драма «Ю-571» (16+).
13.00 Серыял «Палюбоўнікі пустыні» (16+).
14.30 Вестэрн «Чынгачгук Вялікі Змей» (12+).
16.00 Для дзяцей «Адказвайка» (0+).
16.05 «Мультпарад».
16.30 «Сад і агарод».
17.30 Серыял «Горад прывідаў» (16+).
19.00 Серыял «Абаронца» (16+).
20.50 «Вечарніца».
21.05 «Даведнік па краінах і кантынентах» (0+).
21.15 Драма «Ахоўнік для дачкі» (16+).

ВТБ

6.00, 15.15 Серыял «Вароніны». (12+).
7.20, 4.05 М/ф «Ліга Watchcar». (0+)
7.50, 4.30 М/ф «Смяшарыкі». (0+)
8.10, 4.50 М/ф «Джынглікі». (0+)
8.30, 3.20 «Ералаш». (6+)
9.20 Серыял «Гэта каханне». (12+).
10.20 Баявік «Місія невыканальная». (12+).
12.30 Скетч-шоу «Студэнты». (16+).
13.00, 20.00 «Супермамачка». (16+).
14.10, 2.30 Серыял «Збеглыя сваякі». (16+).
16.50, 5.10 Серыял «Ранеткі». (12+).
17.50, 23.30 «Уральскія пельмені». (16+).
19.00 Серыял «Каманда Б». (16+).
21.10 Баявік «Місія невыканальная-2». (12+).
0.00 Серыял «Карабель». (16+).
0.50 Серыял «Бязмоўны сведка». (16+).
1.40 Серыял «Метад Лаўровай». (16+).

Культура

6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 10.00, 15.00, 19.30, 23.40 Навіны культуры.
6.35 «Легенды сусветнага кіно». Вів'ен Лі.
7.05 «Пешшу...» Масква тэхнічная.
7.35, 20.05 «Правілы жыцця».
8.10, 22.20 «Ціхі Дон». Серыял.
8.55 «Гісторыя Сямёнаўскага палка, або Небывалае бывае». Дак. фільм.
9.40, 19.45 «Галоўная роля».
10.15, 17.45 «Назіральнік».
11.10, 0.40 XX стагоддзе. «Армянія: сем дзён пекла...»
12.05 Дзённік XI Зімовага міжнароднага фестывалю мастацтваў Юрыя Башмета.
12.30 «Геній».
13.05, 2.40 Сусветныя скарбы.
13.20 «Сацi. Нясумная класіка...»
14.05 «Расшыфраваныя лініі Наска». Дак. фільм.
15.10, 1.35 Майстар-класы членаў журы конкурсу «Шчаўкунок». Міхаіл Дзямідзенка.
15.50 «Эрнэст Рэзерфорд». Дак. фільм.
16.00 «Эрмітаж».
16.25 «2 Вернік 2».
17.15 «Германія. Замак Разенштайн». Дак. фільм.
18.40 «Гісторыя Сямёнаўскага палка, або Небывалае бывае». Дак. фільм.
20.30 «Добрай ночы, малыя!»
20.45 Ступені цывілізацыі. «Расшыфраваныя лініі Наска». Дак. фільм.
21.40 «Штучны адбор».
23.10 «Рэгтайм, або Разарваны час». «Жыццё са звонам». Іван Андрэевіч Духін».
0.00 «Тым часам».
2.15 «Справа №... Сіяцельны анархіст Пётр Крапоткін». Дак. серыял.

Настальгія

6.00 «Зямля—Паветра». «Начныя снайперы». 2002 год (16+).
7.20 Дак. фільм «Перакрыжаванне рока». (12+).
7.50 «Мы Вас любім!» Канцэрт гурта «Воскресение». 1994 год (16+).
9.00 Маст. фільм «Познее каханне». (16+).
11.25, 14.45, 15.40, 19.10, 20.40, 21.40, 23.00, 1.30, 5.00, 5.45 Музычная настальгія (12+).
11.35 Маст. фільм «Страказіныя крылы». (16+).
12.00 Фільм-спектакль «Дзядзька Ваня». (16+).
14.50 М/ф «Пластылінавая варона». (0+).
15.00, 21.00 «Мінулы час» (12+).
16.00, 22.00 «Народжаны ў СССР» (12+).
17.00 Праграма «Рытмы планеты». 1985 год (12+).
18.05 «Быў час» з Аляксандрам Палітком: «Злачынцы: да і пасля перабудовы». 2006 год (16+).
19.30 Маст. фільм «Будзь здароў, дарагі!» (16+).
0.00 «У сагах у М. Магамаева». Фрэнк Сінатра. 1992 год (16+).
0.45 «Вакол смеху». 1980 год. 2-я частка (12+).
1.55 Фільм-канцэрт «Рыкі Э Поверы». 1986 год (12+).
3.00 «Быў час». 2009 год (16+).
4.00 Маст. фільм «Дробязі жыцця». (16+).
5.30 Маст. фільм «Субота і нядзеля...» (16+).

EuroSport 1

3.00, 17.30, 22.00, 2.45 Пхёнчхан-2018. «Алімпійская гульні»-экстра.
3.40 Пхёнчхан-2018. Бабслей.
4.00, 7.30, 11.15, 23.15, 2.30 Пхёнчхан-2018. Фрыстайл.
5.45, 0.00 Пхёнчхан-2018. Фігурнае катанне.
8.45 Пхёнчхан-2018. Кёрлінг.
11.00, 12.30 Пхёнчхан-2018. Алімпійскія навіны.
11.45, 12.45, 18.00 Пхёнчхан-2018. Лыжнае дваяборства.
14.00, 19.00, 22.40 Пхёнчхан-2018. Біятлон.
16.30, 20.30, 1.30 Пхёнчхан-2018. Хакей.
20.00, 1.00 Пхёнчхан-2018. Экстрым.
21.00, 2.00 Пхёнчхан-2018. Лыжныя віды.
21.30 Пхёнчхан-2018. Горныя лыжы.

Кінакамедыя

1.00 Камедыя «Паліцэйская гісторыя». (12+).
3.05 Камедыя «Каханне ў вялікім горадзе-3». (16+).
4.40 Камедыя «Шалёныя суседзі». (16+).
6.25 Камедыя «8 першых спатканняў». (16+).
8.05 Камедыя «Ягуар». (16+).
10.00 Камедыя «Піпец». (18+).
12.15 Камедыя «Як скрасці брыльянт». (16+).
14.10 Камедыя «Каханне ў вялікім горадзе-2». (16+).
15.55 Камедыя «Эйс Вентура: вышук хатніх жывёл». (12+).
17.30 Камедыя «Дзядуля лёгкіх паводзінаў». (18+).
19.30 Камедыя «Вялікі салдат». (16+).
21.15 Камедыя «Новыя прыгоды Аладзіна». (6+).
23.15 Меладрама «Нерэальнае каханне». (16+).

ТБ3

6.00 М/ф (6+).
8.35 «Доктар І...» (16+).
9.05, 19.00, 2.20 «Асколкі». Серыял (16+).
10.40, 3.45 «Судовыя страсці». Дак. серыял (16+).
12.15, 18.00 «Сакрэты экстрасэнсаў» (16+).
13.05, 16.55 «Варажбітка» (12+).
14.05 «Паралельны свет» (12+).
15.00 «Паляўнічыя на прывідаў» (16+).
15.35 «Простыя складанасці» (12+).
16.05 «Натуральны адбор» (12+).
20.50 «Укрэдзеная вяселле». Серыял (12+).
21.50, 5.15 «Нераскрытыя тайны» (12+).
22.50 «Гісторыі выратавання» (16+).
23.25 «Нябёсы, які абрынуліся». Серыял (16+).
0.10 «Стартап». Серыял (16+).

ТБ1000

6.10, 18.05 Дарагі Джон (16+).
8.20 Пераправа-2 (16+).
10.50 Немаўля на $30 000 000 (16+).
13.20 Хоць раз у жыцці (16+).
15.30 Госця (12+).
20.10 Воблачны атлас (16+).
23.25 Вострай прыкметы (16+).
2.10 Штучны інтэлект. Доступ неабмежаваны (16+).
3.50 Дварэцкі (16+).

ТБ1000 Рускае кіно

6.20 Пра што гавораць мужчыны (16+).
8.15 Русалка (16+).
10.15 Краіна глухіх (12+).
12.35 Завяшчанне прафесара Доўэля (6+).
14.25 Нябесны суд (16+).
16.20, 4.20 Як выйсці замуж за мільянера. Частка 2 (12+).
18.15 Чэмпіёны (12+).
20.20 Ёлкі новыя (6+).
22.20 Пра што яшчэ гавораць мужчыны (16+).
0.20 На краі стаю (16+).
2.20 Іронія кахання (16+).

National Geographic

6.00, 18.00, 22.00, 1.05, 4.20 Навуковыя недарэчнасці. (12+).
6.45, 13.20 Займальная навука. (12+).
7.10, 10.15 Цуды інжынерыі. (12+).
7.55, 11.50 Сапраўдны суперкар. (12+).
8.40, 17.10, 20.25 Аўта-SOS. (12+).
9.25 Сакрэты Стражажытнага свету (12+).
11.05 Шаша праз пекла. (12+).
12.35 Неверагодныя машыны. (12+).
14.05 Навука будучыні. (12+).
14.55, 18.5, 1.55 Эвакуацыя Зямлі. (12+).
15.40 Суперзбудаванні. (12+).
16.25, 19.35, 0.15, 2.40 Расследаванні авіякатастроф. (16+).
22.45 Зона 51: сакрэтныя файлы ЦРУ (16+).
23.30 Паранармальнае. (16+).
5.10 Сакрэтныя матэрыялы старажытнасці. (16+).

Discovery

8.00, 17.00, 22.00, 4.40 Махінатары.
9.00, 15.00, 21.00, 6.20 Як гэта ўстроена?
10.00, 16.00, 23.00, 3.50 Паляўнічыя на склады.
11.00 Мяцежны гараж.
14.00, 7.10 Выжыць любой цаной.
18.00 Тэсла: рассакрэчаныя архівы.
19.00, 5.30 У пагоні за класікай.
20.00, 1.00 Залатая ліхаманка.
0.00 Каралі грузавікоў.
2.55 Маланкавыя катастрофы.

Цяльпук шыдэлкам не падчэпіш,
у хціваГа сырызны не выпрасіш

Штотыдзень у эфіры тэлеканала «Беларусь 3» тэлевіктарына «Размаўляем па-беларуску». Для таго каб стаць яе ўдзельнікамі, неабходна зайсці на сайт tvrgomel.by або 3belarus.by і праз банер «Размаўляем па-беларуску» запоўніць заяўку на каманду з трох чалавек. Ну, а праверыць сваё веданне роднай мовы пасля таго, як праграма выйшла ў эфір, можна з дапамогай «Звязды». Ці ведалі вы, што:

шыдэ́лак — кручок для вязання;
цяльпу́к — кароткі тоўсты кавалак дрэва, калодка;
хці́вы — скупы, карыслівы;
рахма́ны — дабрадушны, лагодны;
цэлік — прыцэл на ствале зброі;
сыры́зна — недаспелая садавіна ці агародніна.
Як рэзаны — вельмі моцна, нястрымна, адчайна крычаць, плакаць. Беларусы яшчэ скажуць: *благім матам, на ўвесь свет*. Руския: *не своим голосом, во всю ивановскую*.
У руках быць — знаходзіцца ў поўнай залежнасці ад каго-небудзь. Беларускія адпаведнікі: *пад абцасам, пад ботам, пад пятой*. Руския: *под каблуком, под колпаком*.
Чарговыя выпускі тэлевіктарыны глядзіце ў эфіры «Беларусь 3» раніцай кожную суботу.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

Тэлесеткі

НАВІНЫ ПА-НАШАМУ

У Дзень роднай мовы, 21 лютага, усе выпускі навін і «Навін спорту» на тэлеканале АНТ выйдуць на беларускай мове, гэтаксама як і праграма «Наша раніца», вядучымі якой стануць Арцём Лук'яненка і Ксенія Жук з NaviBand.

«Гэта была наша ініцыятыва, прычым ідэя ўзнікла яшчэ летась у маі, Navi якраз толькі вярнуліся з «Еўрабачання», і мы загадзя дамовіліся: калі ў гурта будзе не надта насычаны гастрольны графік, зладзім з імі беларускамоўны эфір, — расказала «Звяздзе» кіраўнік дырэкцыі ранішняга вяшчання АНТ Таццяна Рудакоўская. — Яны вельмі арганічныя, жывыя і сапраўдныя, таму мусіць атрымацца цікава».

Летась канал ужо рабіў цалкам беларускамоўны выпуск «Нашай раніцы», і гледачы горача падтрымалі ідэю, тэлефанавалі з падзякамі і прасілі выходзіць на роднай мове часцей. Праўда, гавораць тэлевізійнікі, пакуль што здзейсніць гэта на рэгулярнай аснове праблематычна, бо для паўнавартаснай праграмы неабходна асобная брыгада журналістаў і рэдактараў. «Аднак беларускамоўныя сюжэты і рубрыкі ў «Нашай раніцы» былі і ёсць, — зазначыла Таццяна Рудакоўская. — Мы заўжды вітаем беларускамоўных гасцей, і сёлета, у Год малой радзімы, спадзяюся, такіх людзей у нашай студыі будзе больш».

Вікторыя ЦЕЛЯШУК

Серада, 21 лютага

Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 «Добрай раніцы, Беларусь!»
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), **9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 1.15** Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 18.15, 0.55 «Зона Х» (16+).
9.10, 23.10 Серыял «След» (16+).
10.55, 12.10, 18.35, 19.20 Серыял «Хросны» (16+).
13.10 «Дзіцячы доктар».
13.40 «Дзень у вялікім горадзе».
14.40, 15.25 Серыял «Паміж намі, дзяўчынкамі» (12+).
15.15, 18.00 Навіны рэгіёна.
17.05 «Беларуская часінка».
21.00 «Панарама».
21.50 Алімпійскі дзённік. Пхёнчхан-2018.
22.15 «Армія Беларусі. Летапіс стагоддзя». Дак. фільм.
0.40 «Сфера інтарэсаў».
1.35 «Дзень спорту».

Беларусь 2

7.00 «Тэлераніца». (12+).
9.00, 19.25 «Тэлебарометр».
9.05, 19.30 Серыял «Сляпая». (16+).
10.20, 17.35 Серыял «Ганна-дэтэктыў». (16+).
12.20, 21.30, 22.05 «Арол і рэшка. Юбілейны». (16+).
13.15, 20.30 «Паненка-сялянка». (16+).
14.15 «Бітва салонаў». (16+).
15.20 Серыял «Каварныя пакаёўкі». (16+).
16.15 «Нічога сабе ньюз». (12+).
16.20 «Пін_код». Інтэрактыўныя маладзёжны праект.
17.05 «Багіня шопінгу». (16+).
22.00 «Спортлато 5 з 36», «КЕНО».
22.40 Футбол. Ліга чэмпіёнаў УЕФА.1/8 фіналу. Першы матч. «Севілья» (Іспанія) — «Манчэстэр Юнайтэд» (Англія).
0.50 Футбол. Ліга чэмпіёнаў УЕФА. 1/8 фіналу. Першыя матчы. Агляд гульнявога дня.

Беларусь 3

7.00 «Дабраранак».
7.35, 20.15 «Беларуская кухня». Юшка і рыба на саломе.
8.05, 12.00, 20.00 «Калейдаскоп». Навіны культуры.
8.20, 12.15 «Гэты дзень».
8.25, 18.35 «Ганна Герман». Маст. фільм (12+).
9.20, 18.00 «Каралі эпізоду». Ірына Мурзаева (12+).
10.00 «Камертон». Дырыжор, народны артыст Беларусі Міхаіл Фінберг.
10.35, 16.30 «Экзамен на дырэктара». Маст. фільм (12+).
12.20, 0.00 «Легенды музыкі». «Брэменскія музыканты» (12+).
12.45 «Славянскі базар—2005». Міхаіл Фінберг і Дзяржаўны канцэртны аркестр Беларусі запрашаюць...
13.40, 23.15 «Вызваліцелі. Горныя стралкі». Дак. серыял (12+).
14.25, 21.05 «Вызваленне». Драма. «Напрамак галоўнага ўдару» (12+).
19.30 «Майстэрня. Гісторыя аднаго мастака». Уладзімір Крываблоцкі.
20.40 «Калыханка» (0+).

Беларусь 5

6.05, 10.40, 15.10, 17.30 Пхёнчхан-2018. Хакей. Мужчыны. 1/4 фіналу.
8.30 Пхёнчхан-2018. Фігурнае катанне. Жанчыны. Кароткая праграма.
13.00 Пхёнчхан-2018. Лыжны спорт. Камандны спрынт. Фіналы. Мужчыны. Жанчыны.
14.10 Пхёнчхан-2018. Гарналыжны спорт. Хуткасны спуск. Жанчыны.
19.10, 0.50 Пхёнчхан-2018. Вынікі дня.
19.30 Гандбол. Ліга чэмпіёнаў. Відэаачасопіс.
20.00 Футбол. Ліга Еўропы УЕФА. 1/16 фіналу. Матч у адказ. ЦСКА (Расія) — «Црвена Звезда» (Сербія). (У перапынку — Спорт-цэнтр.)
22.10 Слэм-данк.
22.40 Футбол. Ліга чэмпіёнаў УЕФА. 1/8 фіналу. 1-ы матч. «Шахцёр» (Украіна) — «Рома» (Італія). (У перапынку — Спорт-цэнтр.)

АНТ

6.00, 6.30, 7.00 (з субцітрамі), **7.30, 8.00** (з субцітрамі), **8.30, 9.00** (з субцітрамі), **11.00, 13.00, 16.00, 18.00** (з субцітрамі), **20.30** Нашы навіны.
6.10, 7.10, 8.10 «Наша раніца».
9.10 «Настасся Вярцінская. Бягучая па хвалях» (12+).
10.00 «Жыць здарова!» (12+).
11.10 «Модны прыгавор» (12+).
12.20, 13.10, 19.00 «Няхай гавораць» (16+).
13.55 «Давай пажэнімся!» (16+).
14.55 «Мужчынскае/Жаночае» (16+).
16.20 «Адваротны адлік». «Алімпіяда-40. Забароненыя гульні» (12+).
16.55 «На самай справе» (16+).
18.20 «Кантрольная закупка» (12+).
18.55 «Удача ў прыдачу!» Дзённік (12+).
20.00 «Час».
21.10 Серыял «Вольная грамата». (16+).
23.10 Серыял «Медсястра» (12+).
0.10 «Начныя навіны».

СТБ

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».
6.10, 17.25 «Меншына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою» (6+).
7.40, 20.10, 23.00 «СТБ-спорт».
8.30, 17.35 «Вадзіць па-руску» (16+).
8.50, 21.05 «Загадкі чалавецтва» (16+).
10.40, 20.15 «Самыя шакіруючыя гіпотэзы» (16+).
11.30, 21.55 «Глядзець усім!» (16+).
11.50 «Важняк. Гульня навылет». Серыял. Заключныя серыі (16+).
13.50, 23.05 «Баец». Серыял (16+).
15.25 «Легенды СССР» (16+).
16.10 «Аўтапанарама» (12+).

16.50 «Рамонт па-сумленнаму» (16+).
17.50 «Жорсткі бізнес». Серыял (16+).
20.00 «Сталічныя падрабязнасці».
0.35 «Медыкі». Серыял (16+).
2.00 Індархакей. Кубак клубных каманд Еўропы. Мужчыны.

МІР

6.00 «Добрай раніцы, свет!» (16+).
7.00 Серыял «АСА». (16+).
10.40, 13.15, 19.20 Серыял «Участак». (12+).
13.00, 16.00, 19.00 Навіны (бягучы радок).
14.00 «Справы сямейныя. Бітва за будучыню» (16+).
15.00, 2.15 «Справы сямейныя. Новыя гісторыі» (16+).
16.15 Серыял «Вяртанне Мухтара» (16+).
22.25, 0.10 Маст. фільм «Фокуснік-2» (16+).
0.00 Навіны апоўначы (бягучы радок).
0.30 Маст. фільм «Трактарысты» (6+).
3.15 Серыял «Хатняя прыслужніца» (16+).

РТР—Беларусь

7.00 «Раніца Расіі».
10.40 «Простыя пытанні» з Ягорам Хрусталёвым. (12+).
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.35, 22.10, 23.10 Серыял «Крывавая пані». (16+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
14.35 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу. (12+).
15.45 «60 хвілін». Ток-шоу.
17.35 «Лёс чалавека». (12+).
18.45 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір». (16+).
20.40 Серыял «Сямейны дэтэктыў». (12+).
0.15 «Вечар з Уладзімірам Салаўёвым».

НТБ—Беларусь

5.55 «Астрапрагноз».
6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
6.10, 7.10 «Дзелавая раніца НТБ». (12+).
7.50, 8.10 Серыял «Мухтар. Новы след». (16+).
8.50 Серыял «Сужэнцы». (16+).
9.40, 23.05 «НЗ.by».
10.30 Серыял «Вуліцы разбітых ліхтароў». (16+).
12.00 «Суд прысяжных». (16+).
13.25, 18.25 Агляд. Надзвычайнае здарэнне.
14.00 «Паедзем, паядзім!» (0+).
14.20 Серыял «Хвост». (16+).
16.35, 19.40 Серыял «Куба». (16+).
21.20 Серыял «Неўскі. Праверка на трываласць». (16+).
23.25 «Вынікі дня».
23.55 Серыял «Бальзакаўскі ўзрост, або Усе мужыкі — сво...» (16+).

8 канал

7.00, 15.55, 19.55, 21.00, 23.55 «Надвор'е».
7.05 «Сябры дзядулі Марка» (0+).
7.25, 23.10 Серыял «Камісар Рэкс» (12+).
8.15 Серыял «Дама пад вуаллю» (16+).
9.00, 20.00 Серыял «Дэтэктыўнае агенцтва «Месяцавае святло» (16+).
9.50 «Майстар-клас».
10.30 «Адшукваецца адпачынак» (0+).
11.00 Драма «Ахоўнік для дачкі» (16+).
12.50 Серыял «Палюбоўнікі пустыні» (16+).
14.20 Вестэрн «След Сокала» (12+).
16.00 Для дзяцей «Адказайка» (0+).
16.05 «Мультпарад».
16.30 «Кава з перцам».
17.10 Серыял «Горад прышэльцаў» (16+).
18.30 Серыял «Абаронца» (16+).
19.15 «Мой любімы гадаванец» (0+).
19.45 «Рэальны бізнес».
20.50 «Вечарніца» (0+).
21.05 Меладрама «Цудоўнае дзіця» (18+).

ВТВ

6.00, 15.15 Серыял «Вароніны». (12+).
7.20, 4.05 М/ф «Ліга Watchcar». (0+)
7.50, 4.30 М/ф «Смяшарыкі». (0+)
8.10, 4.50 М/ф «Джынглікі». (0+)
8.30, 3.20 «Ералаш». (6+)
9.20 Серыял «Гэта каханне». (12+).
10.20 Баявік «Місія невыканальная-2». (12+).
12.40 Скетч-шоу «Студэнты». (16+).
13.00, 20.00 «Супермамачка». (16+).
14.10, 2.30 Серыял «Збеглыя сваякі». (16+).
16.50, 5.10 Серыял «Ранеткі». (12+).
17.50, 23.30 «Уральскія пельмені». (16+).
19.00 Серыял «Каманда Б». (16+).
21.10 Баявік «Місія невыканальная-3». (12+).
0.00 Серыял «Карабель». (16+).
0.50 Серыял «Бязмоўны сведка». (16+).
1.40 Серыял «Метад Лаўровай». (16+).

Культура

6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 10.00, 15.00, 19.30, 23.40 Навіны культуры.
6.35 «Легенды сусветнага кіно». Андрэй Файт.
7.05 «Пешшу...» Масква фабрычная.
7.35, 20.05 «Правілы жыцця».
8.10, 22.20 «Ціхі Дон». Серыял.
8.55 «Чыстая перамога. Штурм Навараскійска».
9.40, 19.45 «Галоўная роля».
10.15, 17.45 «Назіральнік».
11.10, 0.55 ХХ стагоддзе. «Кар'ера». Ток-шоу. 1994 год.
12.00 Дзённік ХІ Зімовага міжнароднага фестывалю мастацтваў Юрыя Башмета.
12.20 «Гульня ў бісер». «Леў Талстой. «Айцец Сергій».
13.00 Сусветныя скарбы.
13.20 «Штучны адбор».
14.05, 20.45 «Нараджэнне цывілізацыі мая». Дак. фільм.
15.10, 1.45 Майстар-класы членаў журы конкурсу «Шчаўкунок». Еханэс Фішэр.
15.50 «Магістр гульні». «Ілья Мурамец і Ілья Ільіч Абломаў».
16.25 «Блізкае акружэнне Ірыны Багачовай».
17.15, 2.30 «Партугалія. Замак слёз». Дак. фільм.
18.45 «Чыстая перамога. Штурм Навараскійска».
20.30 «Добрай ночы, малыя!»
21.40 «Абсалютны слых».
23.10 «Рэгтайм, або Разарваны час». «Андрэй і Дуся». Іван Андрэевіч Духін».
0.00 Юбілей пісьменніка. «Сола для Людмілы Уліцкай». Дак. фільм.

Настальгія

6.00 Фільм-спектакль «Дзядзька Ваня». (16+).
8.40, 9.40, 13.10, 14.40, 15.40, 17.00, 20.40, 21.40, 23.00, 5.25 Музычная настальгія (12+).
8.50 М/ф «Пластылінавая варона». (0+).
9.00, 15.00, 21.00 «Мінулы час» (12+).
10.00, 16.00, 22.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
11.00 Праграма «Рытмы планеты». 1985 год (12+).
12.05 «Быў час» з Аляксандрам Паліткоўскім: «Злачыннасць: да і пасля перабудовы». 2006 год (16+).
13.30 Маст. фільм «Будзь здароў, дарагі!» (16+).
18.00 «Спяем, сябры!» з Наталляй Казлякоўай. 2005 год (12+).
19.15 Праграма «Вакол смеху». 1987 год (12+).
23.15 Фільм-канцэрт «Бенефіс Савелія Крамарава». 1974 год (12+).
0.00 «Зямля—Паветра». «Начныя снайперы». 2002 год (16+).
1.20 Дак. фільм «Перакрыжаванне рока». (12+).
1.50 «Мы вас любім!» Канцэрт гурта «Воскресение». 1994 год (16+).
3.00 Маст. фільм «Позняе каханне». (16+).

5.35 Маст. фільм «Страказіныя крылы». (16+).

EuroSport 1

3.15, 6.45 Пхёнчхан-2018. Сноўборд.
4.30, 19.15, 21.30, 22.40, 2.30 Пхёнчхан-2018. Горныя лыжы.
7.15, 18.00, 0.15 Пхёнчхан-2018. Фрыстайл.
8.45 Пхёнчхан-2018. Кёрлінг.
11.00, 13.00, 18.30, 23.15 Пхёнчхан-2018. Лыжныя гонкі.
12.45 Пхёнчхан-2018. Алімпійскія навіны.
14.00, 15.45, 23.45 Пхёнчхан-2018. Канькабежны спорт.
14.40, 16.25, 0.30 Пхёнчхан-2018. Бабслей.
15.25, 16.45, 20.30, 1.30 Пхёнчхан-2018. Хакей.
17.30, 22.00 Пхёнчхан-2018. «Алімпійскія гульні»-экстра.
20.00, 1.00 Пхёнчхан-2018. Экстрым.
21.00, 2.00 Пхёнчхан-2018. Лыжныя віды.

Кінакамедыя

0.50 Камедыя «Паліцэйская гісторыя-2». (12+).
3.15 Камедыя «Паслявясельны разгром». (18+).
4.55 Камедыя «Увесь гэты джэм». (12+).
6.35 Камедыя «Галоўнае — не баяцца». (16+).
8.25 Камедыя «Новыя прыгоды Аладзіна». (6+).
10.10 Камедыя «Гэты няёмкі момант». (16+).
12.10 Камедыя «Вялікі салдат». (16+).
14.00 Камедыя «Каханне ў вялікім горадзе-3». (16+).
15.35 Камедыя «Эйс Вентура-2: калі кліча прырода». (12+).
17.15 Камедыя «Закахаць і абясшкодзіць». (12+).
19.30 Камедыя «Superнянь». (16+).
21.10 Камедыя «Superнянь-2». (16+).

22.50 Камедыя «Як скрасці брыльянт». (16+).

ТБ3

6.00 М/ф (6+).
8.35 «Доктар І...» (16+).
9.05, 18.55, 2.20 «Асколкі». Серыял (16+).
10.40, 4.00 «Судовыя страсці». Дак. серыял (16+).
12.15, 17.55 «Сакрэты экстрасэнсаў» (16+).
13.05, 16.50 «Варажбітка» (12+).
14.05 «Паралельны свет» (12+).
15.00 «Паляўнічыя на прывідаў» (16+).
15.30 «Простыя складанасці» (12+).
16.00 «Натуральны адбор» (12+).
20.55 «Украдзенае вяселле». Серыял (12+).
21.55 «Звышнатуральны адбор» (16+).
22.55, 5.30 «Лінія абароны» (16+).
23.25 «Нябёсы, якія абрынуліся». Серыял (16+).
0.10 «Стартап». Серыял (16+).

ТБ1000

6.10, 18.05 Спяшайся кахаць (12+).
8.10 Вострау праклятых (16+).
10.50 Воблачны атлас (16+).
14.10 Моладзь (16+).
16.10 Штучны інтэлект. Доступ неабмежаваны (16+).
20.10 Чытальнік (16+).
22.30 Малавіта (16+).
0.40 Блакітная лагуна (16+).
2.35 Станцыя «Фрутвейл» (18+).
4.05 Тры метры над узроўнем неба (16+).

ТБ1000 Рускае кіно

6.20 Пра што яшчэ гавораць мужчыны (16+).
8.20 Ёлкі новыя (6+).
10.20 На краі стаю (16+).
12.20 Княжна Мэры (6+).
14.25 Іронія кахання (16+).
16.20, 4.20 Як выйсці замуж за мільянера-2. 1—2 серыі (12+).

18.15 Чэмпіёны: Найхутчэй. Найвышэй. Наймацней (6+).
20.20 Дурань (16+).
22.40 Няўлоўныя. Джэкпот (16+).
0.25 Даўн Хаус (16+).
2.10 Цёмны свет (16+).

National Geographic

6.00, 9.30 Навуковыя недарэчнасці. (12+).
6.50 Узлом Сістэмы. (16+).
7.10, 10.15 Цуды інжынерыі. (12+).
8.00, 11.50 Сапраўдны суперкар. (12+).
8.45, 17.10, 20.20 Аўта-SOS. (12+).
11.05 Шаша праз пекла. (12+).
12.35 Неверагодныя машыны. (12+).
13.20 Займальная навука. (12+).
14.05 Навука будучыні. (12+).
14.55, 18.45 Гібель вікінгаў (12+).
15.40 Bugatti Chiron: паляпшаючы дасканаласць (12+).
16.25, 19.35, 0.20, 2.45 Расследаванні авіякатастроф. (16+).
18.00, 22.00, 1.10, 4.20 Інстынкт выжывання (16+).
22.45 Тайны Гроба Гасподняга (16+).
23.35 Паранармальнае. (16+).
1.55 Зона 51: Сакрэтныя файлы ЦРУ (16+).
5.10 Сакрэтныя матэрыялы сапраўднасці. (16+).

Discovery

8.00, 17.00, 22.00, 4.40 Махінатары.
9.00, 15.00, 21.00, 6.20 Як гэта ўстроена?
10.00, 16.00, 23.00, 3.50 Паляўнічыя на склады.
11.00 Прапажы на продаж.
14.00, 17.10 Выжыць любой цаной.
18.00 Каралі грузавікоў.
19.00, 5.30 У пагоні за класікай.
20.00, 1.00 Залатая ліхаманка.
0.00 Металаломшчыкі.
2.00 Гаражны рамонт.
2.55 Маланкавыя катастрофы.

Усходні гараскоп на

АВЕН. Тыдзень патрабуе рашучых дзеянняў. Нельга застойвацца і доўга разважаць і ўзважваць, бо вы проста выпусціце свой шанц. Пачынайце актыўна змяняць сябе, шукаць новыя, неардынарныя шляхі ў асабістым жыцці. У панядзелак, аказаўшы паслугу начальству, вы тым самым дапаможаце яму вырашыць складаную сітуацыю, і яно абавязкова аддзячыць вам. Пятніца — выдатны дзень для сустрэч і сяброўскіх вечарынак.

ЦЯЛЕЦ. На гэтым тыдні, магчыма, выпадзе адзін з тых рэдкіх шанцаў, якія становяцца прычынай раптоўных кар'ерных узлётаў. Будзьце гатовыя крута памяняць сваё жыццё. У аўторак можаце доўга і беспаспяхова высвятляць адносіны на рабоце ці дома. Пастарайцеся зразумець блізкіх людзей, знайдзіце з імі агульную мову. У пятніцу неабходна кантраляваць не толькі свае дзеянні і словы, але і думкі. У нядзелю будзьце асабліва асцярожныя з новымі ідэямі.

БЛІЗНЯТЫ. У пачатку тыдня вас чакаюць цікавыя творчыя падзеі. Час будзе паспяховым у справах, звязаных з фінансамі. Можна разлічваць на дадатковы прыбытак, які дазволіць запланаваць падарожжа ў цёплыя краіны і зладзіць вельмі камфортны адпачынак. У сераду вашы энергія і напор стануць гарантам поспеху ў многіх справах, вас чакае рамантычнае спатканне. Пятніца можа стаць адным з самых удалых дзён тыдня, калі да вас будзе добразычлівая спадарыня Фартуна.

РАК. Выдатны тыдзень для творчасці і кар'еры. Ваша працаздольнасць здзівіць навакольных. Але давядзецца пазмагацца за свае ідэалы і магчымасць рухацца наперад. Старайцеся не чапляцца за мінулае, чымсьці ўсё роўна неабходна ахвяраваць. А вось асабістыя адносіны лепш не высвятляць, будзе цяжка прыйсці да агульнага меркавання. Нечаканая інфармацыя можа абудзіць цікавасць да іншых культур і звычаяў.

ЛЕЎ. Паспрабуйце не прыспешваць падзеі і прымаць людзей такімі, якія яны ёсць, стараючыся не вельмі пераналічваць карціну як руж овымі, так і чорнымі тонамі. Галоўнае — не мітусіцца, а спакойна вырашаць усе праблемы. Лепш не казаць нічога лішняга, каб не стаць ахвярай плётак. Дапамажыце калегам па рабоце, але не давайце нікому садзіцца сабе на шыю. У другой палове тыдня з'явіцца магчымасць набыць новых дзелавых партнёраў.

ДЗЕВА. На гэтым тыдні вы можаце здзейсніць амаль немагчымае, але варта падумаць, ці трэба гэта рабіць... Зрэшты, вынік роздуму вядомы загадзя — упартасці вам не пазычаць, і вы ўсё ж возьмецеся за справу хаця б са спартыўнай цікавасці. Не варта сумаваць, калі раптам апынецеся ў адзіноце. У выхадныя навакольныя людзі будуць выклікаць сімпатыю, дапамагаць і падтрымліваць вас.

наступны тыдзень

ШАЛІ. Усе робяць памылкі, і мудрасць жыцця заключаецца ў тым, каб іх не паўтараць, не хадзіць па замкнёным коле, а здабываць пазітыўны вопыт з жыццёвых цяжкасцяў. Ваша задача зводзіцца да назапашвання энергіі і чакання больш спрыяльных момантаў для дзеянняў. Вывучайце сітуацыю, але не спяшайцеся. Калі прыйдзе час дзейнічаць — вы гэта адразу зразумееце і адчуеце.

СКАРПІЁН. Творчая дзейнасць будзе станоўча ўплываць на ваш настрой і працаздольнасць. Калі давядзецца ў панядзелак адстойваць перад навакольнымі новыя ідэі, не хвалюйцеся, начальства прызнае вашу слушнасць. Каб не натыкацца на перашкоды, неабходна імкнуцца да таго, чаго ў вас яшчэ не было ў жыцці. У сераду і чацвер плануйце рашучыя дзеянні, пачатак новага праекта, не выпускайце свой шанц, выкарыстоўвайце спрыяльны момант. Але знайдзіце час і на рамантыку.

СТРАЛЕЦ. На гэтым тыдні шмат станоўчай дынамікі, усё адбываецца раптоўна і не па плане, але затое складваецца ўдала, можна нават сказаць, што найлепшым чынам. Фартуна будзе ўсміхацца. Варта задумацца пра будучы адпачынак, і калі ў вас ёсць магчымасць, то выбірайце тур у якую-небудзь экзатычную краіну. У пятніцу вас будуць спакушаць прывабнай дзелавой прапановай, ад якой будзе нялёгка адмовіцца.

КАЗЯРОГ. На гэтым тыдні з'явіцца жаданая свабода дзеянняў, але ёю неабходна разумна распарадзіцца. Час будзе звязаны са зносінамі, усталяваннем кантактаў і заключэннем здзелак. Не выключана і ўзнікненне спрэчных момантаў, што могуць спарадзіць рознагалоссі. У сераду анархічны настрой і нежаданне нікому падпарадкоўвацца можа прынесці расчараванне і непатрэбныя страты.

ВАДАЛІЎ. Нягледзячы на тое, што вы будзеце схільныя лунаць у аблоках і аддавацца рознага роду фантазіям, рэкамендуецца заняцца надзённымі справамі. Асабістае абаянне дазволіць наладзіць неабходныя партнёрскія адносіны ў дзелавой сферы. У сярэдзіне тыдня верагодны непрацяглыя паездкі. Пачынаючы з пятніцы, уладзяцца сямейныя праблемы, пачнецца перыяд поўнага паразумення. Неспрыяльны дзень — аўторак, калі занадта вялікая верагоднасць канфліктаў.

РЫБЫ. На гэтым тыдні вы адчуеце лёгкасць, сыдзе ў мінулае многае з таго, што вас раздражняла. Першая палова тыдня спрыяльная для актыўных зносін у нефармальным ключы. Залішняя строгасць можа адпудзіць каго заўгодна, паспрабуйце быць больш таварыскімі. У чацвер прыйдзецца праявіць цярпенне, каб пазбегнуць канфліктаў з начальствам. У пятніцу ёсць рызыка выдаткаваць занадта шмат часу або грошай, прычым марна. У выхадныя дні паслухайце ўнутраны голас, ён не падмане.

Чацвер, 22 лютага

Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 «Добрай раніцы, Беларусь!»
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), **9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 1.15** Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 18.15, 0.55 «Зона Х» (16+).
9.10, 23.10 Серыял «След» (16+).
10.50, 12.10, 18.35, 19.20 Серыял «Хросны» (16+).
13.10 «Дзіцячы доктар».

13.45 «Дзень у вялікім горадзе».
14.45, 15.25 Серыял «Паміж намі, дзяўчынкамі» (12+).
15.15, 18.00 Навіны рэгіёна.
17.05 «Беларуская часінка».
21.00 «Панарама».
21.50 Алімпійскі дзённік. Пхёнчхан-2018.
22.15 «Армія Беларусі. Летапіс стагоддзя». Дак. фільм.
0.40 «Сфера інтарэсаў».
1.35 «Дзень спорту».

Беларусь 2

7.00 «Тэлераніца». (12+).
9.00, 19.30 «Тэлебарометр».
9.05, 19.35 «Сляпая». Серыял. (16+).
10.20, 17.35 Серыял «Ганна-дэтэктыў». (16+).
12.25,21.30, 22.05 «Арол і рэшка. Юбілейны». (16+).
13.20, 20.35 «Паненка-сялянка». (16+).
14.20 «На нажах». (16+).
15.20, 22.35 Серыял «Каварныя пакаёўкі». (16+).
16.15, 0.15 «Нічога сабе ньюз». (12+).
16.20, 0.20 «Пін_код». Інтэрактыўны маладзёжны праект.
17.05 «Багіня шопінгу». (16+).
22.00 «Спортлато 6 з 49», «КЕНО».

Беларусь 3

7.00 «Дабраранак».
7.35, 20.15 «Беларуская кухня». Запечаны кавун.
8.05, 12.00, 20.00 «Калейдаскоп». Навіны культуры.
8.20, 12.15 «Гэты дзень».
8.25, 18.35 «Ганна Герман». Маст. фільм (12+).
9.20, 18.00 «Каралі эпізоду». Георгій Міляр (12+).
10.00 «Камертон». Народны артыст Беларусі Ігар Алоўнікаў.
10.25, 16.15 «Батанічны сад». Маст. фільм.
12.20, 23.15 «Легенды музыкі». Аляксей Рыбнікаў (12+).
12.45 «Славянскі базар у Віцебску — 2011».
13.40 «Наперад у мінулае».
14.05, 22.30 «Вызваліцелі. Пяхота». Дак. серыял (12+).
14.50, 21.05 «Вызваленне». Драма. «Бітва за Берлін» (12+).
19.30 «Майстэрня. Гісторыя аднаго мастака». Уладзімір Ганчарук.
20.40 «Калыханка» (0+).

Беларусь 5

7.10 Пхёнчхан-2018. Хакей. Фінал. Жанчыны.
10.00 Пхёнчхан-2018. Гарналыжны спорт. Слалам. Мужчыны. Шорт-трэк. Мужчыны. Жанчыны. Фіналы.
14.10, 19.20 Пхёнчхан-2018. Біятлон. Эстафета. Жанчыны.
15.45 Тэніс. Турнір WTA. Дубай.
18.00 Авертайм.
18.30 Свет англійскай прэм'ерлігі. Відэачасопіс.
19.00, 1.00 Пхёнчхан-2018. Вынікі дня.
20.55, 23.00 Футбол. Ліга Еўропы УЕФА. 1/16 фіналу. Матч у адказ. (У перапынку — Спортцэнтр.)

АНТ

6.00, 6.30, 7.00 (з субцітрамі), **7.30, 8.00** (з субцітрамі), **8.30, 9.00** (з субцітрамі), **11.00, 13.00, 16.00, 18.00** (з субцітрамі), **20.30** Нашы навіны.
6.10, 7.10, 8.10 «Наша раніца».
9.10 «Тэорыя змовы» (16+).
10.00 «Жыць здорава!» (12+).
11.10 «Модны прыгавор» (12+).
12.20, 13.10, 19.00 «Няхай гавораць» (16+).
13.55 «Давай пажэнімся!» (16+).
14.55 «Мужчынскае/Жаночае» (16+).
16.20 «Адваротны адлік». «Барселона-92. Апошняе золата» (12+).
16.55 «На самай справе» (16+).
18.20 «Кантрольная закупка» (12+).
18.55 «Удача ў прыдачу!» Дзённік (12+).
20.00 «Час».
21.10 «Удача ў прыдачу!» Дзённік. Спецвыпуск (12+).
21.15 Серыял «Вольная грамата». (16+).
23.15 Серыял «Медсястра» (12+).
1.05 «Начныя навіны».

СТБ

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».
6.10, 17.25 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою» (6+).
7.40, 20.10, 23.00 «СТБ-спорт».
8.30, 17.35 «Вадзіць па-руску» (16+).
8.50, 21.05 «Загадкі чалавецтва» (16+).
10.40, 20.15 «Самыя шакіруючыя гіпотэзы» (16+).
11.30, 21.55 «Глядзець усім!» (16+).
11.50, 17.50 «Жорсткі бізнес». Серыял (16+).
13.50, 23.25 «Баец». Серыял (16+).
15.20 «Далёкія сваякі» (16+).
15.40 «Легенды СССР» (16+).
16.50 «Мінск і мінчане».
20.00 «Сталічныя падрабязнасці».
23.05 «Аўтапанарама» (12+).
1.00 «Медыкі». Серыял (16+).

МІР

6.00 «Добрай раніцы, свет!» (16+).
7.00 Серыял «АСА» (16+).
10.40, 13.15 Серыял «Участак». (12+).
13.00, 16.00, 19.00 Навіны (бягучы радок).
14.00 «Справы сямейныя. Бітва за будучыню» (16+).
15.00 «Справы сямейныя. Новыя гісторыі» (16+).
16.15 «Сакрэтныя матэрыялы» (16+).
16.45, 2.40 Маст. фільм «Фокуснік» (16+).
19.20 Маст. фільм «Чалавек з бульвара Капуцынаў» (12+).
21.15 Канцэрт «Калі спяваюць мужчыны» (16+).
22.45, 0.10 Маст. фільм «Пра беднага гусара закіньце слова» (12+).
0.00 Навіны апоўначы (бягучы радок).
2.10 «Трымайся, шоубіз!» (16+).
4.35 «Наша кіно. Гісторыя вялікага кахання» (12+).

РТР—Беларусь

7.00 «Раніца Расіі».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.35, 22.30, 23.10 Серыял «Крывавая пані». (16+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
14.35 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу. (12+).
15.45 «60 хвілін». Ток-шоу.
17.35 «Лёс чалавека». (12+).
18.45 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір». (16+).
20.40 Маст. фільм «Камунальны дэтэктыў». (12+).
22.10 «Простыя пытанні» з Ягорам Хрусталёвым. (12+).
0.35 «Вечар з Уладзімірам Салаўёвым».

НТБ—Беларусь

5.55 «Астрапрагноз».
6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
6.10, 7.10 «Дзелавая раніца НТБ». (12+).
7.50, 8.10 Серыял «Мухтар. Новы след». (16+).
8.50 Серыял «Сужэнцы». (16+).
9.40, 23.05 «НЗ.by».
10.30 Серыял «Вуліцы разбітых ліхтароў». (16+).
12.00 «Суд прысяжных». (16+).
13.25, 18.25 Агляд. Надзвычайнае здарэнне.
14.00 «Паедзем, паядзім!» (0+).
14.20 Серыял «Хвост». (16+).
16.35, 19.40 Серыял «Куба». (16+).
21.20 Серыял «Неўскі. Праверка на трываласць». (16+).
23.25 Серыял «Бальзакаўскі ўзрост, або Усе мужыкі — сво...» (16+).

8 канал

7.00, 15.55, 19.45, 21.00, 23.55 «Надвор'е».
7.05 «Сябры дзядулі Марка» (0+).
7.25, 23.10 Серыял «Камісар Рэкс» (12+).
8.10 Серыял «Дама пад вуаллю» (16+).
9.05, 20.00 Серыял «Дэтэктыўнае агенцтва «Месяцавае святло» (16+).
10.00 «Кава з перцам».
11.00 Камедыя «За бортам» (12+).
13.00 Серыял «Палюбоўнікі пустыні» (16+).
14.20 Вестэрн «Апачы» (12+).
16.00 Для дзяцей «Адказвайка» (0+).
16.05 «Мультпарад».
16.30 «Мой любімы гадаванец» (0+).
17.00 Шок і шык.
17.20 Серыял «Горад прышэльцаў» (16+).
18.45 Серыял «Абаронца» (16+).
19.35 «Фэшн is my прафэшн».
20.50 «Вечарніца» (0+).
21.05 «Даведнік па краінах і кантынентах» (0+).
21.15 Меладрама «Апошні гарэм» (16+).

ВТБ

6.00, 15.15 Серыял «Вароніны». (12+).
7.20, 4.05 М/ф «Ліга Watchcar». (0+)
7.50, 4.30 М/ф «Смяшарыкі». (0+)
8.10, 4.50 М/ф «Джынглікі». (0+)
8.30, 3.20 «Ералаш». (6+)
9.20 Серыял «Гэта каханне». (12+).
10.20 Баявік «Місія невыканальная-3». (12+).
12.40 Скетч-шоу «Студэнты». (16+).
13.00, 20.00 «Супермамачка». (16+).
14.10, 2.30 Серыял «Збеглыя сваякі». (16+).
16.50, 5.10 Серыял «Ранеткі». (12+).
17.50, 23.45 «Уральскія пельмені». (16+).
19.00 Серыял «Каманда Б». (16+).
21.10 Баявік «Місія невыканальная: пратакол фантом». (12+).
0.50 Серыял «Бязмоўны сведка». (16+).
1.40 Серыял «Метад Лаўровай». (16+).

Культура

6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 10.00, 15.00, 19.30, 23.40 Навіны культуры.
6.35 «Легенды сусветнага кіно». Джульета Мазіна.
7.05 «Пешшу...» Масква сядзібная.
7.35, 20.05 «Правілы жыцця».
8.10, 22.20 «Ціхі Дон». Серыял, заключная серыя.
8.55, 18.40 «Чыстая перамога. Сталінград».
9.40, 19.45 «Галоўная роля».
10.15, 17.45 «Назіральнік».
11.10 ХХ стагоддзе. «Аляксандр Пакрышкін». Дак. фільм.
12.10 Дзённік XI Зімовага міжнароднага фестывалю мастацтваў Юрыя Башмета.
12.30 «Зорка Казакевіча». Дак. фільм.
13.10 «Герард Меркатар». Дак. фільм.
13.20 «Абсалютны слых».
14.05, 20.45 «Разгадка тайн Мачу-Пікчу». Дак. фільм.
15.10, 1.25 Майстар-класы членаў журы конкурсу «Шчаўкунок». Дзмітрый Башкіраў.
15.50 «Мая любоў — Расія!» «Хурэш — танец арла».
16.25 «Лінія жыцця». Таццяна Міхалкова.
17.15, 2.10 «Аўстрыя. Зальцбург. Палац Альтэнау». Дак. фільм.
20.30 «Добрай ночы, малыя!»
21.40 «Энігма. Дзмітрый Чарнякоў».
23.10 «Рэгтайм, або Разарваны час». «Борачка». Барыс Давыдавіч Літвак».
0.00 «Апошні рыцар імперыі. Іван Саланевіч». Дак. фільм.
2.40 «Іншы бок». «Вецер уздоўж берага». М/ф для дарослых.

Настальгія

6.00 «Быў час» з Аляксандрам Паліткоўскім: «Злачыннасць: да і пасля перабудовы». 2006 год (16+).
7.05, 8.40, 9.40, 11.00, 14.40, 15.40, 17.00, 19.05, 21.40, 23.45, 2.40, 3.40 Музычная настальгія (12+).
7.30 Маст. фільм «Будзь здароў, дарагі!» (16+).
9.00, 15.00, 21.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
10.00, 16.00, 22.00, 4.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
12.00 «Спяем, сябры!» з Наталляй Казялковай. 2005 год (12+).
13.15 Праграма «Вакол смеху». 1987 год (12+).
17.15 Фільм-канцэрт «Бенефіс Савелія Крамарава». 1974 год (12+).
18.00 «СевАлогія» з Севам Наўгародцавым: «Армейскія байкі». 2005 год (16+).
19.20 «Сустрэча ў канцэртнай студыі «Астанкіна» з Ваўкагонавым Дзмітрыем». 1990 год (16+).
23.05 Фільм-канцэрт «Зімовы вечар... у Лужніках!» 1989 год. 1-я частка (12+).
0.00 Фільм-спектакль «Дзядзька Ваня». (16+).
2.50 М/ф «Пластылінавая варона». (0+).
5.00 Праграма «Рытмы планеты». 1985 год (12+).

EuroSport 1

3.00, 17.30, 22.00, 2.45 Пхёнчхан-2018. «Алімпійскія гульні»-экстра.
3.40, 7.30, 9.30, 11.30, 19.30, 21.30, 0.00 Пхёнчхан-2018. Горныя лыжы.
5.30, 2.30 Пхёнчхан-2018. Фрыстайл.
6.45 Пхёнчхан-2018. Снаўборд.
8.45 20.30, 1.30 Пхёнчхан-2018. Хакей.
10.00, 12.15 Пхёнчхан-2018. Алімпійскія навіны.
10.15, 12.30, 18.00, 23.15 Пхёнчхан-2018. Лыжнае дваяборства.
14.15, 18.45, 22.40 Пхёнчхан-2018. Біятлон.
15.45 Пхёнчхан-2018. Кёрлінг.
17.00, 0.30 Пхёнчхан-2018. Шорт-трэк.
20.00, 1.00 Пхёнчхан-2018. Экстрым.
21.00, 2.00 Пхёнчхан-2018. Лыжныя віды.

Кінакамедыя

0.35 Камедыя «Праклён нефрытавага скарпіёна». (16+).
2.45 Камедыя «Бамбіза Салмон». (16+).
4.40 Камедыя «Джунглі клічуць! У пошуках Марсупіламі». (12+).
6.35 Камедыя «Дзядуля лёгкіх паводзінаў». (18+).
8.35 Камедыя «Закахаць і абясшкодзіць». (12+).
10.45 Камедыя «Эйс Вентура: вышук хатніх жывёл». (12+).
12.20 Камедыя «Superнянь». (16+).
14.00 Камедыя «Разбіраючы Гары». (16+).
15.45 Меладрама «Нерэальнае каханне». (16+).
17.20 Камедыя «Піпец». (18+).
19.30 Драма «Усё пуцём!» (16+).
21.20 Камедыя «Канікулы мары». (12+).
23.10 Камедыя «Галоўнае — не баяцца». (16+).

ТБ3

6.00 М/ф (6+).
8.20 «Доктар І...» (16+).
8.50, 19.00, 3.35 «Асколкі». Серыял (16+).
10.35 «Судовыя страсці». Дак. серыял (16+).
12.15, 18.00 «Сакрэты экстрасэнсаў» (16+).
13.05, 16.55 «Варажбітка» (12+).
14.05, 5.10 «Паралельны свет» (12+).
15.00 «Паляўнічыя на прывідаў» (16+).
15.35 «Простыя складанасці» (12+).
16.05 «Натуральны адбор» (12+).
21.00 «Украдзенае вяселле». Серыял (12+).
22.00 «Нераскрытыя тайны» (12+).
23.00 «90-я» (16+).
23.50 «Нябёсы, якія абрынуліся». Серыял (16+).
0.40 «Стартап». Серыял (16+).

ТБ1000

6.10, 17.45 Тры метры над узроўнем неба: я цябе хачу (16+).
8.35 Малавіта (16+).
10.45 Блакітная лагуна (16+).
12.55 Чытальнік (16+).
15.20 Тры метры над узроўнем неба (16+).
20.10 Эрын Брокавіч — прыгожая і рашучая (16+).
22.40 Кіт (16+).
0.35 Вяртанне ў Блакітную лагуну (16+).
2.35 На краі (16+).
4.00 Пераправа-2 (16+).

ТБ1000 Рускае кіно

6.20 Няўлоўныя. Джэкпот (16+).
8.05 Дурань (16+).
10.25 Даўн Хаус (16+).
12.10 Волга-Волга (0+).
14.15 Палюбоўнік (16+).
16.20, 4.20 Як выйсці замуж за мільянера-2 (12+).
18.15 Цёмны свет (16+).
20.20 Слон (12+).
22.10 Закахаць і абясшкодзіць (12+).
0.25 Жывы (16+).
2.20 Пра што гавораць мужчыны (16+).

National Geographic

6.00, 5.40 Навуковыя недарэчнасці. (12+).
6.45 Узлом Сістэмы. (16+).
7.05, 10.10 Цуды інжынерыі. (12+).
7.55, 11.45 Сапраўдны суперкар. (12+).
8.35, 17.10, 20.25 Аўта-SOS. (12+).
9.25 Інстынкт выжывання. (16+).
11.00 Шаша праз пекла. (12+).
12.30 Неверагодныя машыны. (12+).
13.15 Займальная навука. (12+).
14.00 Навука будучыні. (12+).
14.50 Тайны Гроба Гасподняга (16+).
15.35 Суперзбудаванні. (12+).
16.25, 18.00, 19.35, 0.15, 3.20 Расследаванні авіякатастроф. (16+).
18.45 Скрытая грабніца Чынгісхана (12+).
22.45 Карта пекла (16+).
1.45 Паранармальнае. (16+).
2.35 «Джон Ф. Кенэдзі: куля, якая знікла» (16+).

Discovery

8.00, 17.00, 22.00, 4.40 Махінатары.
9.00, 11.00, 15.00, 21.00, 6.20 Як гэта ўстроена?
10.00, 16.00, 23.00, 3.50 Паляўнічыя на склады.
14.00, 7.10 Выжыць любой цаной.
18.00 Металаломшчыкі.
19.00, 5.30 У пагоні за класікай.
20.00, 0.00 Залатая ліхаманка.
2.00 Аляска: апошні рубеж.
2.55 Маланкавыя катастрофы.

ШАХМАТНЫ КЛУБ

Выпуск №37

Сёлета ў лютым споўнілася б 80 гадоў беларускаму шахматнаму кампазітару Мікалаю Бантышу (1938—2012). Мікалай Іванавіч быў афіцэрам, пасля звальнення ў запас жыў у Віцебску. Шахматнай кампазіцыяй пачаў захапляцца яшчэ ў школьныя гады. Склаў некалькі сотняў задач, многія з іх адзначаны на конкурсах. Быў чэмпіёнам Беларусі ў складанні двухходовых задач, «сярэбраным» прызёрам (двойчы) у трохходовых, «бронзавым» прызёрам у шматходовых. Паспяхова выступаў у складзе беларускай зборнай на камандных чэмпіянатах свету. Аўтар шэрагу артыкулаў па кампазіцыі.

Наступная задача М. Бантыша была адзначана на адным з маскоўскіх конкурсаў *(гл. дыяграму).*

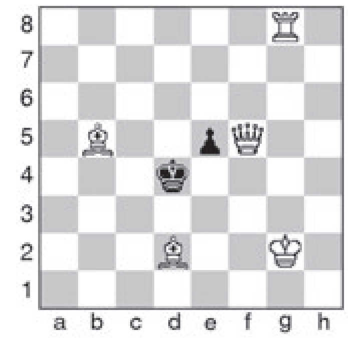

Белыя: Крg2, Фf5, Лg8, Сb5, Сd2 (5).

Чорныя: Крd4, пe5 (2).

Мат у 2 хады.

Дасылайце рашэнні на адрас рэдакцыі («Звязда», вул. Хмяльніцкага, 10а, 220013, г. Мінск) або на электронны адрас вядучага аддзела: vadim_ne67@mail.ru

* * *

Працягваем расказваць пра вынікі сёлетняга чэмпіянату Беларусі па шахматах.

«Серабро» ўзяў гросмайстар Сяргей Жыгалка. Нарадзіўся ён у 1989 годзе. Чэмпіён Беларусі 2009, 2012 і 2013 гадоў. Быў чэмпіёнам Еўропы і свету сярод юнакоў. Чэмпіён Еўропы па бліцы 2017 года.

Мікіта Гаршкоў — Сяргей Жыгалка. 1.d4 Kf6 2.c4 e6 3.g3 c5 4.Kf3 Фа5+ 5.Cd2 Фb6 6.b4 cb 7.c5 Фc7 8.Cg2 b6 9.Cf4 Фb7 10.Kbd2 bc 11.Лc1 d5 12.dc Kc6 13.0-0 Ce7 14.Kb3 0-0 15.Kbd4 Cd7 16.K:c6 C:c6 17.Ke5 Лfc8 18.Ce3 Cb5 19.Фd2 a5 20.f4 Ke4 21.C:e4 de 22.Kc4 C:c5 23.C:c5 Л:c5 24.Ke5 Лd5 25.Фe3 f6 26.Kg4 Лad8 27.Ф:e4 Фb6+ 28.Kf2 Лd2 29.Лfe1 Л:a2 30.e3 Лad2 31.Лed1 Л:d1+ 32.Л:d1 Л:d1+ 33.K:d1 Фc6 34.Фd4 Фd5, 0:1.

«Бронза» — у гросмайстра Уладзіслава Кавалёва. Ён 1994 года нараджэння. Чэмпіён краіны 2016 года. У юнацкія гады быў пераможцам і прызёрам чэмпіянатаў Еўропы па класічных і хуткіх шахматах у сваім узросце.

* * *

Традыцыйны міжнародны фестываль у Оршы складаўся сёлета амаль з дзвацаці турніраў па класічных, хуткіх шахматах і бліцы. У галоўным турніры (78 удзельнікаў з васьмі краін, у тым ліку дзевяць гросмайстраў, чатыры міжнародных майстры і шэсць майстроў ФІДЭ) перамог Уладзіслаў Кавалёў, другі — Аляксей Аляксандраў, трэці — Сяргей Жыгалка. У бліцы (76 удзельнікаў) прызёрамі сталі: 1. С. Жыгалка; 2. У. Кавалёў; 3. Аляксандр Маскаленка (Расія).

На Мемарыяле П. Кераса ў Таліне ў хуткіх шахматах (144 удзельнікі) Кірыл Ступак падзяліў 1—2 месцы (па дадатковых паказчыках ён другі), А. Аляксандраў — восьмы, У. Кавалёў — дзявяты. У тым жа турніры, але ў бліцы, гэтыя беларускія гросмайстры занялі адпаведна 13-е, 24-е і 4-е месцы са 114 гульцоў.

* * *

Рашэнне задачы з мінулага выпуску: 1.Kg5! (цугцванг) Кр:g5 2.Kd5+, 1...Кре5 2.Кc4+. Першымі правільна адказалі Ігар Ананіч, Уладзімір Ізотаў, Сяргей Цяльпук, Васіль Грыневіч.

Вадзім ЖЫЛКО.

Пятніца, 23 лютага

Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 «Добрай раніцы, Беларусь!»
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), **9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 0.40** Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 18.15 «Зона Х» (16+).
9.10, 23.10 Серыял «След» (16+).
11.00, 12.10, 22.50 Серыял «Хросны». Заключныя серыі (16+).
13.25 «Дзіцячы доктар».
14.00 «Дзень у вялікім горадзе».
15.15, 18.00 Навіны рэгіёна.
15.25 Кінараман «Афіцэры» (12+).
17.30 «Генеральны штаб: фундамент бяспекі». Дак. фільм (12+).
18.40 Спецыяльны рэпартаж (12+).
19.20 Урачысты сход і святочны канцэрт, прысвечаны Дню абаронцы Айчыны і 100-годдзю Узброеных Сіл Рэспублікі Беларусь.
21.00 «Панарама».
21.50 Алімпійскі дзённік. Пхёнчхан-2018.
22.15 «Клуб рэдактараў» (16+).
0.55 «Дзень спорту».

Беларусь 2

7.00 «Тэлераніца». (12+).
9.00, 19.20 «Тэлебарометр».
9.05, 19.25 «Амерыканскі жанік». (16+).
10.10, 17.35 Серыял «Ганна-дэтэктыў». (16+).
12.05 «Арол і рэшка. Юбілейны». (16+).
13.05 «На нажах». (16+).
14.10 Алімпійскія гульні. Пхёнчхан-2018. Біятлон. Эстафета. Мужчыны.
15.45 «Калі мы дома». Скетчкам. (16+).
16.15, 0.15 «Нічога сабе ньюз». (12+).
16.20, 0.20 «Пін_код». Інтэрактыўны маладзёжны праект.
17.05 «Багіня шопінгу». (16+).
20.20 Камедыя «Пікселі». (12+).
22.05 «Спартлато 5 з 36», «КЕНО».
22.15 «Бітва экстрасэнсаў. 16-ы сезон». (16+).

Беларусь 3

7.00 «Дабраранак».
7.35, 20.15 «Беларуская кухня». Грачанікі.
8.05, 12.00, 20.00 «Калейдаскоп». Навіны культуры.
8.20, 12.15 «Гэты дзень».
8.25, 18.35 «Ганна Герман». Маст. фільм (12+).
9.20 «Сіла веры».
9.45, 16.15 «Дняпроўскі рубеж». Маст. фільм (16+).
12.20 «Гонар — нікому!» Дак. фільм (12+).
13.00 «Айчыне служым!» Канцэрт.
14.20, 22.25 «Вызваліцелі. Сапёры». Дак. серыял (12+).
15.00, 21.05 «Вызваленне». Драма. «Апошні штурм» (12+).
19.20 «Камертон». Заслужаны артыст Рэспублікі Беларусь Ігар Сігоў.
20.40 «Калыханка» (0+).
23.10 «Час кіно». Работы студэнтаў Беларускай дзяржаўнай акадэміі мастацтваў.

Беларусь 5

7.15, 19.05, 0.45 Пхёнчхан-2018. Вынікі дня.
7.35 Пхёнчхан-2018. Дзённік.
8.00, 14.35 Пхёнчхан-2018. Фігурнае катанне. Адвольная праграма. Жанчыны.
10.35, 15.05 Пхёнчхан-2018. Хакей. 1/2 фіналу. Мужчыны. (У перапынках — Спорт-цэнтр.)
13.00 Пхёнчхан-2018. Канькабежны спорт. Мужчыны.
17.25 Пхёнчхан-2018. Горналыжны спорт. Камбінацыя. Хуткасны спуск. Слалам. Жанчыны.
19.25 Баскетбол. Кваліфікацыя да ЧС-2019. Мужчыны. Беларусь — Іспанія. (У перапынку — Спорт-цэнтр.)
21.15 Пхёнчхан-2018. Біятлон. Мужчыны. Эстафета.
22.40 Футбол. Ліга Еўропы УЕФА. 1/16 фіналу. Матчы ў адказ. Агляд.
23.40 Фактар сілы.
0.15 На шляху да ЧС-2018. Відэачасопіс.

АНТ

6.00, 6.30, 7.00 (з субцітрамі), **7.30, 8.00** (з субцітрамі), **8.30, 9.00** (з субцітрамі), **11.00, 13.00, 16.00, 18.00** (з субцітрамі), **20.30** Нашы навіны.
6.10, 7.10, 8.10 «Наша раніца».
9.10 Маст. фільм «Чыстае неба» (12+).
11.10 Драма «Служылі два таварышы» (12+).
13.10 «Маршалы Перамогі» (16+).
15.20, 16.20 Канцэрт, прысвечаны фільму «Афіцэры» (12+).
18.20 Легендарнае кіно ў колеры. Маст. фільм «Афіцэры» (12+).
20.00 «Час».
21.05 «Удача ў прыдачу!» Дзённік (12+).
21.10 «Голас. Дзеці». Новы сезон (6+).
23.00 Серыял «Чорныя бушлаты». (16+).
2.20 «Начныя навіны».

СТБ

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».
6.10, 17.25 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою» (6+).
7.40, 20.10, 23.00 «СТБ-спорт».
8.30, 17.35 «Вадзіць па-руску» (16+).
8.50 «Загадкі чалавецтва» (16+).
10.40 «Самыя шакіруючыя гіпотэзы» (16+).
11.30 «Глядзець усім!» (16+).
11.50 «Жорсткі бізнес». Серыял (16+).
13.50 «Баец». Серыял (16+).
15.30 «Легенды СССР» (16+).
16.10 «Аўтапанарама» (12+).
16.50 «Скардзіцца дазваляецца».
17.10 «Адкрытая размова».
17.55 Дакументальны спецпраект (16+).
20.00 «Сталічныя падрабязнасці».
20.15 Драма «Брэсцкая крэпасць». (12+).
23.05 Маст. фільм «Дняпроўскі рубеж». (16+).

МІР

6.00 М/ф (6+).
7.05 Маст. фільм «Чапаеў» (6+).
9.00, 10.15 Маст. фільм «Ціхі Дон» (16+).
10.00, 16.00 Навіны (бягучы радок).
16.15 Маст. фільм «Шчыт і меч» (16+).
22.50 Канцэрт «Калі спяваюць мужчыны» (16+).
23.30 Маст. фільм «Чалавек з бульвара Капуцынаў» (12+).
1.25 Маст. фільм «Пра бедная гусара закіньце слова» (12+).

РТР—Беларусь

7.00 «Пакой смеху». (16+).
7.25 Маст. фільм «Сем нявест яфрэйтара Збруева». (12+).
9.10 Маст. фільм «Піраты XX стагоддзя». (12+).
10.40 «Простыя пытанні» з Ягорам Хрусталёвым. (12+).
11.00, 20.00 Вестки.
11.20 Серыял «Крывавая пані». (16+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
14.00, 17.00 Маст. фільм «Трэцяе жыццё Дар'і Кірылаўны». (12+).
17.30 Маст. фільм «Афіцэры». (12+).
19.20, 20.25 Святочны канцэрт да Дня абаронцы Айчыны. (12+).
21.30, 23.10 Маст. фільм «Экіпаж». (12+).
0.00 Маст. фільм «Легенда № 17». (12+).

НТБ—Беларусь

6.05 «Астрапрагноз».
6.10 Серыял «Адвакат». (16+).
7.40, 8.20 Серыял «Сужэнцы». (16+).
8.00, 10.00, 16.00, 19.00 Сёння.
8.20 Серыял «Сужэнцы». (Працяг) (16+).
9.40, 23.20 «НЗ.by».
10.25 Серыял «Вуліцы разбітых ліхтароў». (16+).
12.00, 16.20 Маст. фільм «Адстаўнік». (16+).
17.35, 19.25 Баявік «Бяжы!» (16+).
21.35 Серыял «Неўскі. Праверка на трываласць». (16+).
23.50 Баявік «Дружба асобага прызначэння». (16+).

8 канал

7.00, 15.55, 19.40, 20.45, 23.55 «Надвор'е».
7.05 «Сябры дзядулі Марка» (0+).
7.25, 23.10 Серыял «Камісар Рэкс» (12+).
8.15 Серыял «Канвой».
9.10, 19.45 Серыял «Дэтэктыўнае агенцтва «Месяцавае святло» (16+).
10.00 «Здароўе».
11.00 Драма «Чыстае неба» (12+).
12.50 Серыял «Палюбоўнікі пустыні» (16+).
14.20 Драма «Афіцэры» (16+).
16.00 Для дзяцей «Адказвайка» (0+).
16.05 «Мультпарад».
16.30 «Адшукваецца адпачынак» (0+).
17.00 «Гісторыі і падзеі».
17.30 Серыял «Горад прышэльцаў» (16+).
19.00 Серыял «Абаронца» (16+).
20.40 «Вечарніца».
20.50 Драма «Красная плошча» (12+).

ВТБ

6.00, 15.15 Серыял «Вароніны». (12+).
7.20, 4.05 М/ф «Ліга Watchcar». (0+)
7.50, 4.30 М/ф «Смяшарыкі». (0+)
8.10, 4.50 М/ф «Джынглікі». (0+)
8.30, 3.20 «Ералаш». (6+)
9.20 Серыял «Гэта каханне». (12+).
10.20 Баявік «Місія невыканальная: пратакол фантом». (12+).
12.45 Скетч-шоу «Студэнты». (16+).
13.00, 20.00 «Супермамачка». (16+).
14.10, 2.30 Серыял «Збеглыя сваякі». (16+).
16.50, 5.10 Серыял «Ранеткі». (12+).
17.50, 21.10 «Уральскія пельмені». (16+).
19.00 Серыял «Каманда Б». (16+).
0.00 Фантастыка «Конга». (12+).
1.40 Серыял «Метад Лаўровай». (16+).

Культура

6.30 «Кутузаў». Маст. фільм.
8.20 «Вер-не-вер». «Дзяўчынка і дэльфін». «Два клёны». М/ф.
9.30 «Маленькія капітаны». Дак. серыял. Фільм 1-ы.
10.00 «Звычайны канцэрт».
10.30, 1.25 «Нябесны ціхаход». Маст. фільм.
11.45 «Мікалай Кручкоў». Дак. фільм.
12.25 Канцэрт Дзяржаўнага акадэмічнага ансамбля песні і танца данскіх казакоў імя А. Квасава.
14.20 «Апошні рыцар імперыі. Іван Саланевіч». Дак. фільм.
15.45 «Дні Турбіных». Маст. фільм. 1-я серыя.
17.10, 0.40 Па слядах тайны. «Новыя «Успаміны пра будучыню». Дак. Фільм.
17.55 «Песня не развітваецца... 1976—1977 гады».
19.25 «Больш, чым каханне». Юрый Нікулін і Тацціяна Пакроўская.
20.05 «Старыя-разбойнікі». Маст. фільм.
21.30 Марыя Гулегіна. Гала-канцэрт «Вялікая опера».
23.10 «Тата». Маст. фільм.
2.40 «Заяц, які любіў даваць парады». «Дару табе зорку». М/ф для дарослых.

Настальгія

6.05 «Спяем, сябры!» з Наталляй Казялковай. 2005 год (12+).
7.20 Праграма «Вакол смеху». 1987 год (12+).
8.40, 9.40, 11.00, 13.10, 15.40, 17.45, 19.00, 21.40, 23.50, 1.05, 2.40, 3.40, 5.00 Музычная настальгія (12+).
9.00, 15.00, 21.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
10.00, 16.00, 4.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
11.15 Фільм-канцэрт «Бенефіс Савелія Крамарава». 1974 год (12+).
12.00 «СевАлогія» з Севам Наўгародцавым: «Армейскія байкі». 2005 год (16+).
13.20 «Сустрэча ў канцэртнай студыі «Астанкіна» з Вайкагонавым Дзмітрыем». 1990 год (16+).
17.05, 23.05 Фільм-канцэрт «Зімовы вечар... у Лужніках!» 1989 год. (12+).
18.00 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1984. 1-я частка. 2011 год (16+).
19.10 Маст. фільм «Быў месяц май». (12+).
22.00 «Колба часу» (16+).
0.00 «Быў час» з Аляксандрам Палітковскім: «Злачынніцтва: да і пасля перабудовы». 2006 год (16+).
1.30 Маст. фільм «Будзь здароў, дарагі!» (16+).

EuroSport 1

3.15 Пхёнчхан-2018. Снаўборд.
5.00, 8.40, 17.00, 18.30, 21.30, 23.15 Пхёнчхан-2018. Горныя лыжы.
6.30, 23.45 Пхёнчхан-2018. Фігурнае катанне.
8.00, 18.00, 0.30, 2.30 Пхёнчхан-2018. Фрыстайл.
9.30, 12.30 Пхёнчхан-2018. Алімпійская навіны.
09.35, 15.45 Пхёнчхан-2018. Кёрлінг.
12.45 Пхёнчхан-2018. Канькабежны спорт.
14.20, 19.15, 2.40 Пхёнчхан-2018. Біятлон.
17.30, 22.00, 2.45 Пхёнчхан-2018. «Алімпійскія гульні»-экстра.
20.00, 1.00 Пхёнчхан-2018. Экстрым.
20.30, 1.30 Пхёнчхан-2018. Хакей.
21.00, 2.00 Пхёнчхан-2018. Лыжныя віды.

Кінакамедыя

1.10 Камедыя «Новыя прыгоды Аладзіна». (6+).
3.05 Камедыя «Вялікі салдат». (16+).
4.55 Камедыя «Ягуар». (16+).
6.50 Камедыя «Праклён нефрытавага скарпіёна». (16+).
8.50 Камедыя «Як скрасці брыльянт». (16+).
10.35 Камедыя «Эйс Вентура-2: калі кліча прырода». (12+).
12.15 Камедыя «Suрегнянь-2». (16+).
14.00 Драма «Усё пуцём!» (16+).
15.50 Камедыя «Канікулы мары». (12+).
17.40 Камедыя «Бамбіза Салмон». (16+).
19.30 Камедыя «Вельмі страшнае кіно». (16+).
21.05 Камедыя «Вельмі страшнае кіно-2». (16+).
22.35 Камедыя «Вельмі страшнае кіно-3». (16+).

ТБ3

6.00 М/ф (6+).
8.35 «Доктар І...» (16+).
9.05, 2.10 «Асколкі». Серыял (16+).
10.40, 3.40 «Судовыя страсці». Дак. серыял (16+).
12.15 «Сакрэты экстрасэнсаў» (16+).
13.10, 17.00 «Варажбітка» (12+).
14.15, 5.10 «Паралельны свет» (12+).
15.10 «Паляўнічыя па прывідаў» (16+).
15.40 «Простыя складанасці» (12+).
16.10 «Мой герой» (12+).
18.10 «Дзённік экстрасэнса» (12+).
19.10 «Чалавек-невідзімка».
20.15 «Шпіён па суседстве». Камедыя (6+).
22.05 «Армагедон». Трылер (12+).
0.45 «Вялікія грошы. Спакуса і праклён» (16+).

ТБ1000

6.10, 15.25 Хоць раз у жыцці (16+).
8.15 Эрын Брокавіч — прыгожая і рашучая (16+).
10.50 Вяртанне ў Блакітную лагуну (16+).
12.55 Пераправа-2 (16+).
17.30 Легенды восені (16).
20.10 Гонка (16+).
22.30 Марыя-Антуанэта (16+).
0.50 Тайнае акно (12+).
2.35 Вострау праклятых (16+).
4.55 Вобланны атлас (16+).

ТБ1000 Рускае кіно

6.20 Закахаць і абясшкодзіць (12+).
8.35 Слон (12+).
10.25 Злодзей (16+).
12.25 Рызыка — высакародная справа (6+).
14.00 Краіна глухіх (12+).
16.20, 4.20 Як выйсці замуж за мільянера-2 (12+).
18.15 Русалка (16+).
20.20 Усё і адразу (16+).
22.20 Дуброўскі (16+).
0.50 Лёгкі на ўспамін (12+).
2.25 Пра што яшчэ гавораць мужчыны (16+).

National Geographic

6.00, 5.10 Навуковыя недарэчнасці. (12+).
6.45 Узлом Сістэмы. (16+).
7.10 Цуды інжынерыі. (12+).
7.55, 11.45 Сапраўдны суперкар. (12+).
8.40, 17.10, 20.25 Аўта-SOS. (12+).
9.25, 16.25, 19.35, 0.20, 3.35 Расследаванні авіякатастроф. (16+).
10.10 Інжынерныя ідэі. (12+).
11.00 Шаша праз пекла. (12+).
12.30 Неверагодныя машыны. (12+).
13.15 Займальная навука. (12+).
14.05 Навука будучыні. (12+).
14.50, 18.50 Скрытая грабніца Чынгісхана. (12+).
15.35 Суперзбудаванні. (12+).
18.00, 22.00, 1.10 Панарама 360. Аб'ект сусветнай спадчыны. (12+).
22.45 Расійскія сакрэтныя матэрыялы (16+).
23.30 Паранармальнае. (16+).
2.00 Карта пекла (16+).

Discovery

8.00, 22.00, 4.40 Махінатары.
9.00, 21.00, 6.20 Як гэта ўстроена?
10.00, 23.00, 3.50 Паляўнічыя на склады.
11.00, 15.00, 18.00, 20.00 Бітвы робатаў.
0.00 Разбуральнікі легенд.
1.00 Залатая ліхаманка.
2.00 Мегагнікі.
2.55 Маланкавыя катастрофы.
5.30 У пагоні за класікай.
7.10 Выжыць любой цаной.

Субота, 24 лютага

Беларусь 1

6.25 «Існасць».
6.50 Кінараман «Афіцэры» (12+).
8.25 «Кулінарная дыпламатыя» (12+).
9.00, 12.00, 15.00 Навіны.
9.10 «Клуб рэдактараў» (16+).
9.50 «Здароўе» (12+).
10.45 «Пад ключ» (12+).
11.20 «Зона Х. Вынікі тыдня» (16+).
12.10 «50 рэцэптаў першага» (12+).
12.45, 15.45, 0.00 Серыял «Сваты-5» (12+).
13.55 «Я ведаю».
15.15 «Краіна».
16.50 Меладрама «Бясцэннае каханне» (16+).
21.00 «Панарама».
21.45 Алімпійскі дзённік. Пхёнчхан-2018.
22.10 Камедыя «Дазвольце цябе пацалаваць» (12+).
23.50 «Дзень спорту».

Беларусь 2

6.55 М/с «Фіксікі». (0+).
7.20 Фільм для дзяцей «Прынц-мядзведзь». (12+).
8.20, 21.55 «Тэлебарометр».
8.25 «Камень, нажніцы, папера». (16+).
9.05 «Арол і рэшка. Юбілейны». (16+).
10.00 «На нажах». (16+).
11.00 «Бітва салонаў». (16+).
12.00 Анімацыйны фільм «Прыгоды Тыгрулі». (0+).
13.15 «Калі мы дома». Скетчкам. (16+).
13.45, 20.55 «Паненка-сялянка». (16+).
14.40 Прыгоды «Водные жыццё». (12+).
16.40 «Капейка ў капейку». (12+).
17.15 Камедыя «Пікселі». (12+).
19.00 Баявік «Іп Ман-2». (16+).
22.00 «Спортлато 6 з 49», «КЕНО».
22.05 Фантастыка «Мсціўцы». (12+).
0.25 «Сыграй мяне, калі зможаш». (12+).
0.55 «ЛавЛавСар». (16+).

Беларусь 3

7.35, 20.15 «Сіла веры».
8.00, 14.20, 20.15 «Калейдаскоп». Навіны культуры.
8.15, 14.35, 20.30 «Гэты дзень».
8.20 М/ф (6+).
8.40 «Дзеці Дон Кіхота». Маст. фільм (12+).
10.00 «Хата на хату». Фінал.
10.55 «Беларуская кухня». Грыбкі.
11.20 «Беларусь як песня».
Якаў Навуменка.
11.50 «Размаўляем па-беларуску». Тэлевіктарына.
12.20 «У жніўні 44-га...» Драма (12+).
14.40 «Навукаманія» (6+).
15.10 «Камертон». Заслужаны артыст Рэспублікі Беларусь Сяргей Касцючэнка.
15.35 «Ансамбль «Сябры».
16.30 «Казімір Семяновіч. Вялікае майстэрства артылерыі». Дак. фільм (12+).
17.20 «Тайны савецкага кіно». «Тэгеран-43» (12+).
17.45 «Тэгеран-43». Маст. фільм (12+).
20.40 «Калыханка» (0+).
21.05 «Вясковы дэтэктыў». Маст. фільм (12+).
22.30 «Казімір Семяновіч. Вялікае майстэрства артылерыі». Дак. фільм (12+).
23.20 «Свята далёкай зоркі». Памяці народнага паэта Беларусі Рыгора Барадуліна.

Беларусь 5

7.15, 19.05, 1.25 Пхёнчхан-2018. Вынікі дня.
7.35 Пхёнчхан-2018. Дзённік.
8.00 Пхёнчхан-2018. Лыжны спорт. Масстарт. Мужчыны. Кёрлінг. Мужчыны. Фінал.
12.55 Пхёнчхан-2018. Гарналыжны спорт. Камандныя спаборніцтвы. Канькабежны спорт. Масстарт. Мужчыны. Жанчыны.
15.05 Пхёнчхан-2018. Хакей. Матч за 3-е месца. Мужчыны.
18.00 Фрыстайл. Чэмпіянат свету сярод юніёраў. Раўбічы. Фіналы.
19.25 Гандбол. Ліга чэмпіёнаў. БГК імя Мяшкова (Беларусь) — ПСЖ (Францыя). (У перапынку — Спорт-цэнтр.)
21.00 Футбол. Чэмпіянат Англіі. «Уотфард» — «Эвертан». (У перапынку — Спорт-цэнтр.)
22.30 Водное пола. Кваліфікацыя да ЧЕ. Мужчыны. Беларусь — Мальта.
23.50 Тэніс. Турнір WTA. Дубай. Фінал.

АНТ

7.00, 9.00, 16.00 (з субцітрамі), 20.30 «Нашы навіны».
7.10 Маст. фільм «Балада пра салдата» (12+).
9.10 М/с «Смяшарыкі. Спорт» (0+).
9.30 «Здароўе» (12+).
10.35 «Смак» (12+).
11.15 «Ідэальны рамонт» (12+).
12.20 «Разумніцы і разумнікі» (12+).
13.05, 16.20 Маст. фільм «У чэрвені 41-га» (16+).
17.10 «Хто хоча стаць мільянерам?» (16+).
18.35 Маст. фільм «Тры дні да вясны» (12+).
21.10 «Удача ў прыдачу!» Дзённік (12+).
21.15 «Сёння ўвечары» (16+).
23.50 Маст. фільм «У шэсць гадзін вечара пасля вайны» (12+).

СТБ

6.00 «Студэнты» Серыял (16+).
7.20 «Анфас».
7.35 Драма «Брэсцкая крэпасць». (12+).
9.55 «Рамонт па-сумленнаму» (16+).
10.30 «Мінск і мінчане».
11.00 «Разведчыцы». Серыял (16+).
13.30, 16.30, 19.30 «24 гадзіны».
13.45 «Адкрытая размова».
14.00, 17.20, 20.10 «Разведчыцы». Серыял (16+).
16.45 «Вялікі горад».
20.00 «СТБ-спорт».
23.05 «Засакрэчаныя спісы» (16+).
0.30 Дакументальны спецпраект (16+).

МІР

6.00, 8.20, 2.55 М/ф (6+).
7.50 «Саюзнікі» (12+).
9.00 «Вой, мамачкі!» (12+).
9.30 «Наша кіно. Гісторыя вялікага кахання» (12+).
10.00, 16.00, 19.00 Навіны (бягучы радок).
10.15 Маст. фільм «Гардэмарыны, наперад!» (12+).
16.15, 19.15 Серыял «Шулер». (16+).

РТР—Беларусь

7.00 «Пакой смеху». (16+).
7.55 Маст. фільм «Два Іваны». (12+).
11.00, Вестки.
11.20 «Жывыя гісторыі». (12+).
12.10 «Пяцёра на аднаго». (12+).
13.00 «Наша справа». (16+).
13.15 «Пакой смеху». (16+).
14.15 Маст. фільм «Экіпаж». (12+).
16.40 Маст. фільм «Сняданак у ложак». (12+).
19.55 Надвор'е на тыдзень.
20.00 Весткі ў суботу.
20.55 «Прывітанне, Андрэй!» (12+).
22.40 Маст. фільм «Двайная хлусня». (16+).

НТБ—Беларусь

6.20 «Астрапрагноз».
6.25 Серыял «Адвакат». (16+).
8.00, 10.00, 13.00, 16.00 Сёння.
8.20 «Урачэбныя таямніцы плюс». (12+).
8.55 «Я хачу гэта ўбачыць!» (6+).
9.25 «НЗ.by».
10.25 Галоўная дарога. (16+).
11.05 «Ежа жывая і мёртвая». (12+).
11.55 Кватэрнае пытанне. (0+).
13.20 «Паедзем, паядзім!» (0+).
14.10 Баявік «Дружба асобага прызначэння». (16+).
16.25 «Следства вялі...» (16+).
17.10 «Сакрэт на мільён». Ірына Салтыкова. (16+).
19.00 «Цэнтральнае тэлебачанне».
20.00 «Ты супер!» Міжнародны вакальны конкурс. (6+).
22.05 Маст. фільм «Адстаўнік. Пазыўны «Бадзяга». (16+).
23.00 «Кватэрнік НТБ у Маргуліса». Гурт «Сплин». (16+).

8 канал

9.00, 15.55, 19.00, 21.00, 23.55 «Надвор'е».
9.05 «Сябры дзядулі Марка» (0+).
9.15 Для дзяцей «Адказвайка».
9.20 «Клубік рэдактара».
9.30 «Даведнік па крáінах і кантынентах» (0+).
9.40 Серыял «Англійскае забойства» (12+).
11.15 Драма «Дарагі мой чалавек» (6+).
13.00 Драма «Халоднае лета 53-га» (16+).
14.30 «Суперкніга».
15.00 М/ф.
16.00 «Адшукваецца адпачынак» (0+).
16.30 «Здароўе».
17.25 Драма «Аперацыя Валькірыя» (16+).
19.05 Камедыя «Фантамас супраць Скотланд-Ярда» (12+).
20.50 «Вечарніца».
21.05 «Фэшн is my прафэшн» (12+).
21.15 Трылер «Дзённае святло» (16+).
23.00 Спартыўная праграма.

ВТБ

6.00 «Турбаміксер». (16+).
7.00 Скетч-шоу «6 кадраў». (16+).
7.30 «Галерэя прыгажосці». (16+).
8.00 Скетч-шоу «Асцярожна: дзеці!» (6+).
9.00, 3.00 М/ф «Тры каты». (0+)
9.10, 3.20 М/ф «Смяшарыкі». (0+)
9.30, 3.40 М/ф «Ліга Watchcar». (0+)
10.00 М/ф «Скубі Ду». (6+)
10.30, 2.30 «Ералаш». (6+).
10.40 Анімацыйны фільм «Махні крылом». (0+).
12.30 «Узважаныя і шчаслівыя людзі». (16+).
14.20 Трылер «Экіпаж». (16+).
16.50, 22.40 «Уральскія пельмені». (16+).
18.30 Баявік «Лара Крофт: расхрадальніца грабніц». (12+).
20.30 Баявік «Лара Крофт: расхрадальніца грабніц. Калыска жыцця». (12+).
0.00 Жахі «Мой крывавы Валянцін». (18+).
1.50 «Хачу верыць!» (16+).
4.00 «Лаві момант». (16+).
5.00 «Дурні і дарогі». (16+).

Культура

6.30 «Адмірал Нахімаў». Маст. фільм.
8.10 «Чароўная сарна». «Віні Пух». М/ф.
9.30 «Маленькія капітаны». Дак. серыял.
10.00 «Звычайны канцэрт».
10.25 «Старыя-разбойнікі». Маст. фільм.
11.50 «Тэатральны летапіс». Вольга Аросева.
12.45 Гала-паказ Цырка Юрыя Нікуліна.
13.35 Канцэрт Дзяржаўнага акадэмічнага ансамбля народнага танца імя Ігара Майсеева.
14.55, 1.05 «Музыка вады астравоў Вануату». Дак. фільм.
15.45 «Дні Турбіных». Маст. фільм. 2-я серыя.
17.00 «Геній».
17.30 «Пешшу...» Масква абноўленая.
18.00, 1.55 «Шукальнікі». «Залатая форта Іна».
18.45 «Навуковы стэнд-ап».
19.25 Кіно пра кіно. «Мы з джаза. Прачнуцца знакамітым». Дак. фільм.
20.05 «Мы з джаза». Маст. фільм.
21.30 Пласіда Дамінга. Канцэрт у Ларэлее.
23.10 «Капітан фантастык». Маст. фільм (18 +).
2.40 «Архангельскія навелы». М/ф для дарослых.

Настальгія

6.00 «СевАлогія» з Севам Наўгародцавым: «Армейскія байкі». 2005 год (16+).
7.05, 9.40, 11.45, 13.00, 15.40, 17.50, 18.55, 23.20, 2.40, 5.00 Музычная настальгія (12+).
7.20 «Сустрэча ў канцэртнай студыі «Астанкіна» з Ваўкагонавым Дзмітрыем». 1990 год (16+).
9.00, 15.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
10.00, 4.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
11.05, 17.05 Фільм-канцэрт «Зімовы вечар... у Лужніках!» 1989 год. (12+).
12.00, 18.00 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1984. 2011 год (16+).
13.10 Маст. фільм «Быў месяц май». (12+).
16.00 «Колба часу» (16+).
19.10 «Вакол смеху». 1984 год (12+).
20.35 «...Жадаем шчасця вам». Фільм-канцэрт. 1985 год (12+).
21.00 «Быў час». 2009 год (16+).
22.00 Маст. фільм «Мой пяшчотна каханы дэтэктыў». (16+).
23.35 «Час пік» з У. Лісцьевым. 1994 год (16+).
0.00 «Сляем, сябры!» з Наталляй Казлякоўай. 2005 год (12+).
1.15 Праграма «Вакол смеху». 1987 год (12+).
5.15 Фільм-канцэрт «Бенефіс Савелія Крамарава». 1974 год (12+).

EuroSport 1

3.15, 7.15, 0.30 Пхёнчхан-2018. Бабслей.
4.35, 6.45, 18.00, 2.30 Пхёнчхан-2018. Снаўборд.
5.30, 18.30, 21.30, 23.15 Пхёнчхан-2018. Горныя лыжы.
7.45, 12.30, 19.15, 22.40 Пхёнчхан-2018. Лыжныя гонкі.
10.15, 13.30 Пхёнчхан-2018. Алімпійскія навіны.
10.30 Пхёнчхан-2018. Кёрлінг.
13.45, 23.45 Пхёнчхан-2018. Канькабежны спорт.
16.15 20.30, 1.30 Пхёнчхан-2018. Хакей.
17.30, 22.00, 2.45 Пхёнчхан-2018. «Алімпійскія гульні»-экстра.
20.00, 1.00 Пхёнчхан-2018. Экстрым.
21.00, 2.00 Пхёнчхан-2018. Лыжныя віды.

Кінакамедыя

0.00 Камедыя «Паліцэйская гісторыя». (12+).
2.00 Камедыя «Дзядуля лёгкіх паводзінаў». (18+).
4.00 Скетчы «Паміж намі». (16+).
4.25, 22.40 Камедыя «Новыя прыгоды Аладзіна». (6+).
6.20, 14.15 Камедыя «Бамбіза Салмон». (16+).
8.15 Камедыя «Джунглі клічуць! У пошуках Марсупіламі». (12+).
10.10 Камедыя «Закахаць і абясшкодзіць». (12+).
12.20 Меладрама «Нерэальнае каханне». (16+).
16.05 Камедыя «Эйс Вентура: вышук хатніх жывёл». (12+).
17.40 Камедыя «Эйс Вентура-2: калі кліча прырода». (12+).
19.30 Камедыя «Вельмі страшнае кіно-3». (16+).
20.55 Меладрама «Без пачуццяў». (16+).

ТБ3

6.00 М/ф (6+).
10.00 «Сардэчна запрашаем дадому!» (6+).
10.50, 1.30 «Хронікі маскоўскага побыту» (16+).
11.40, 2.15 «Усё спачатку». Серыял (16+).
15.20 «Жорсткі раманс». Меладрама (12+).
17.50 «Эпік». Анімацыйны фільм (0+).
19.35, 5.30 «10 самых» (16+).
20.10 «Чатыры крызісы кахання». Меладрама (12+).
22.05 «Пагоня». Баявік (12+).
0.00 «Нябёсы, якія абрынуліся». Серыял (16+).

ТБ1000

8.10 Зладзюжкі (12+).
9.45 Марыя-Антуанэта (16+).
12.00 Востраў праклятых (16+).
14.40 Чытальнік (16+).
16.55 Воблачны атлас (16+).
20.10 Анёлы Чарлі (12+).
22.05 Роўныя (16+).
0.05 Страчаны рай (18+).
2.20 Карабель-прывід (16+).
4.10 Малавіта (16+).

ТБ1000 Рускае кіно

6.20 Усё і адразу (16+).
8.15 Дуброўскі (16+).
10.45 Лёгкі на ўспамін (12+).
12.25 Гардэмарыны-3 (12+).
14.30 Пра што гавораць мужчыны (16+).
16.25 Пра што яшчэ гавораць мужчыны (16+).
18.20 Ёлкі новыя (6+).
20.20 Той яшчэ..! (12+).
22.25 Пра любоў (16+).
0.20 Маргарыта Назарава (16+).
2.20 Нэўлоўныя. Джэкпот (16+).
4.05 Дурань (16+).

National Geographic

6.00 Зрабі або памры. (12+).
7.30, 13.20 Займальная навука. (12+).
8.40 Больш, чым тыраназаўр (12+).
9.25 Аўта-SOS. (12+).
10.10 Цуды інжынерыі. (12+).
11.45 Неверагодныя машыны. (12+).
12.35, 17.15, 20.25 Навука будучыні. (12+).
14.00 Малпачалавек. (12+).
14.50 Маманцёнак: застылы ў часе (12+).
15.40 Міжнародны аэрапорт Дубай. (12+).
16.25 Шаша праз пекла. (16+).
18.00, 22.00, 1.05 Даян Фосі: сакрэты ў тумане. (16+).
18.50 Інстынкт выжывання. (16+).
19.35 Разумныя гарады свету. (12+).
22.45, 2.40 Дзіўная Другая сусветная. (16+).
23.35 Злавіць кантрабандыста. (16+).
0.20 Служба бяспекі аэрапорта. (18+).
1.55 Паранармальнае. (16+).
3.30 Расследаванне авіякатастроф. (16+).
5.15 Космас: прастора і час. (12+).

Discovery

8.00 Хлопцы з Юкана.
9.00 Мегацягнікі.
10.00 Аляска: апошні рубеж.
11.00 Апошнія жыхары Аляскі.
12.00 Адраджэнне металалому.
13.00 Гаражны рамонт.
14.00, 7.10 Іржавая імперыя.
15.00 Зроблена з друганасных сыравін.
16.00, 19.30 Бітвы за кантэйнеры.
20.00, 22.00, 1.00 Залатая ліхаманка.
2.00 Востраў.
4.40 Мяцежны гараж.

«Я ЎСЯ ТАКАЯ РАПТОЎНАЯ... ТАКАЯ СУПЯРЭЧЛІВАЯ ЎСЯ...»

«Пакроўскім варотам» — 35!

Тэлевізійная прэм'ера лірычнай камедыі Міхаіла Казакова «Пакроўскія вароты» адбылася 5 лютым 1983 года. Нават у моцна адцэнзураваным, «безалкагольным» выглядзе карціна вельмі хутка стала своеасаблівым культурным кодам пакалення, па якім апошнія грамадзяне Савецкага Саюза пазнавалі «сваіх».

І хоць сёння ўжо далёка не кожны падхопіць і працягне цытату з легендарнага кіно, хіба гэта нагода, каб не любіць яго за выдатны акцёрскі ансамбль, тонкую драматургію і асаблівую шчымліва-настальгічную атмасферу мінулай эпохі, прасякнутую песнямі Акуджавы і гарадскімі ландшафтамі старой Масквы?

Гэта сёння пісьменніку і сцэнарысту Леаніду Зорыну 93 гады, а калісьці было 20 «з хвосцікам», і ён здымаў маленечкі пакойчык у сталічнай камунальнай кватэры. А потым напісаў з сябе аспіранта Косціка, а з суседзяў — іншых персанажаў «Пакроўскіх варотаў». Давайце ж, шаноўныя кінаманы, успомнім разам любімых герояў і іхнія крылатыя фразы, умовы і абставіны. Вашай увазе — невялічкая кінавіктарына, правільныя адказы да якой змешчаны ў канцы. Дык паехалі — следам за матацыклістам Саўранскім!

1. Будучы муж Маргарыты Хобатавай, гравёр Сава Ігнацьевіч, любіў спяваць пад акардэон, трапна і не вельмі ўстаўляць у размову нямецкія слоўцы і расказваць пра сваю работу. Сярод яго інструментаў не было:

а) шпіцштыхеля, б) курцштыхеля, в) больштыхеля.

2. «На вуліцы ідзе дождж, а ў нас ідзе...»

а) канцэрт, б) кіно, в) дыскатэка.

3. «Вы — будучы муж? — Я не будучы, але...»

а) сапраўдны, б) мінулы, в) патэнцыйны.

4. «Вы папулярная. — Не, гэта ... папулярная. Столькі нервовых хвароб, а калоць няма каму»

а) інгаляцыя, б) вітамінізацыя, в) дыспансерызацыя.

5. «У гэтым ёсць поўная вытанчанасць: вы — у загс, а Хобатаў — у ...»

а) манастыр, б) санаторый, в) планетарый.

6. Фільм ледзь не быў адкладзены на паліцу з-за таго, што неўзабаве пасля заканчэння яго вытворчасці адна з ключавых актрыс выйшла замуж за амерыканца і эмігравала за мяжу. Каго яна сыграла ў карціне?

а) медсястру Людачку, б) супрацоўніцу загса Маргарыту, в) плыўчыху Святлану.

7. Дагнаць Саўранскага — гэта...

а) мара, б) план партыі, в) утопія.

Усміхайцеся і часцей глядзіце добрае кіно!

Правільныя адказы: 1. б), 2. а), 3. в), 4. б), 5. а), 6. а), 7. в)

ВЕЧНЫ ПАДАРУНАК

Амерыканец ужо 39 гадоў дорыць сваёй каханай адну і тую ж каробку цукерак, але не толькі з меркаваннямі эканоміі. Гісторыю сямейнай традыцыі ён расказаў тэлеканалу News 8 WTNH.

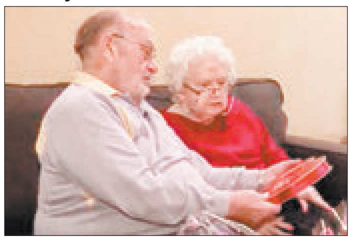

Рон і Дона Крамер з горада Альбукерке ў штаце Нью-Мехіка пазнаёміліся ў 1979 годзе: мужчына працаваў страхавым агентам і пастукаўся ў дзверы каханай, каб прапанаваць свае паслугі. Неўзабаве яны пачалі сустракацца, і на першы ж Дзень святога Валянціна Рон падарыў дзяўчыне яе любімыя цукеркі з цёмнага шакаладу з крэмавай начынкай. У краме мужчыну сказалі, што, калі ён захавае каробку, у наступным годзе яе зноў запоўняць цукеркамі, і яму не прыйдзецца ізноў плаціць за ўпакоўку. Так ён і рабіў на працягу наступных 38 гадоў.

У 2014 годзе Доне дыягнаставалі дэменцыю, а ў жніўні 2015 года жанчыну прыйшлося адправіць у дом састарэлых, бо яна не магла нічога рабіць самастойна. «Дзень, калі нас разлучылі, быў самы сумны ў маім жыцці», — адзначыў Крамер. Ён усведамляе, што жонка можа забыць яго ў любы дзень, таму стараецца праводзіць з ёй як мага больш часу і выконваць усе сямейныя традыцыі. Дона вельмі шануе старанні мужа, прызнаецца, што кахае яго ўсё так жа моцна і называе «захавальнікам».

ЧАЛАВЕЧКАМ СА СВЯТЛАФОРАЎ ЗНАЙШЛІ ПАРУ

На Тайвані чалавечкам на пешаходных святлафорах знайшлі пару да Дня святога Валянціна, паведаміла выданне Taiwan News.

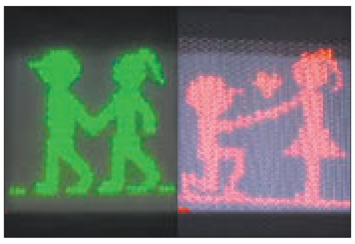

Напярэдадні свята на поўдні вострава ў павеце Піндун прайшло ўрачыстае адкрыццё першых 40 святлафораў з новым дызайнам. На іх чырвоны чалавечак робіць прапанову сяброўцы, апусціўшыся на адно калена, а зялёны пераходзіць дарогу за руку з дзяўчынай. Урад рэгіёна да канца года плануе ўсталяваць падобныя святлафоры па ўсім павеце, каб зрабіць старыя экзэмпляры больш прывабнымі і звярнуць увагу моладзі на транспартную бяспеку. На думку кіраўніка рэгіёна Пэнь Мэнь-Аня, новы дызайн таксама падкрэслівае, што «Піндун — гэта месца, напоўненае любоўю».

У 2017 годзе паведамлялася, што ў Аўстраліі з'явіліся «жаночыя» святлафоры, на якіх чырвоныя і зялёныя чалавечкі прымерылі спадніцы. Улады штата Вікторыя, у якім усталявалі эксперыментальныя святлафоры, растлумачылі гэта кампаніяй па забеспячэнні гендэрнай роўнасці. Большасць апытаных аўстралійцаў не падтрымалі навацыю і назвалі яго нерацыянальным марнаваннем грошай.

Іван КУПАРВАС

Нядзеля, 25 лютага

Беларусь 1

6.05 **Меладрама «Правілы жыцця» (16+).**
9.00, 12.00 Навіны.
9.10 «Арсенал». (12+).
9.45 «Каробка перадач» (12+).
10.25 «Народная раніца» (6+).
11.05 «Вакол планеты».
12.10 Навіны. Цэнтральны рэгіён.
12.35 «Непераможны. Віталь Шчэрба». Дак. фільм.
13.55 Алімпійскія гульні. Пхёнчхан-2018. Урачыстая цырымонія закрыцця.
16.05 «50 рэцэптаў першага» (12+).
16.40 Eurovision. Вынікі тыдня.
17.00 **Меладрама «Ад першага да апошняга слова» (16+).**
20.40 Навіны надвор'я.
21.00 «Галоўны эфір».
22.10 Алімпійскі дзённік. Пхёнчхан-2018.
22.35 **Меладрама «Генеральская нявестка» (12+).**

Беларусь 2

7.00 М/с «Фіксікі». (0+).
7.25 **Прыгоды «Водная жыцё». (12+).**
9.20, 20.05 «Тэлебарометр».
9.25 «Свет навыварат». (16+).
10.25 «На нажах». (16+).
11.25 «Бітва салонаў». (16+).
12.20 М/с «Качыныя гісторыі». (0+).
13.35, 21.00 «Паненка-сялянка». (16+).
14.35 **Фантастыка «Мсціўцы». (12+).**
16.55 «Ікона стылю». (16+).
18.05 «Бітва экстрасэнсаў. 16-ы сезон». (16+).
20.40 «Два рублі». (12+).
22.00 «Спортлато 5 з 36», «КЕНО».
22.05 **Меладрама «Прыгажунчык Алфі». (16+).**

Беларусь 3

7.35, 20.15 «Святыні Беларусі».
8.00, 12.30, 20.15 «Калейдаскоп». Навіны культуры.
8.15, 12.45, 20.30, 22.55 «Гэты дзень».
8.20 **«Аперацыя «Тушонка». Камедыя (16+).**
10.10 «Наперад у мінулае».
10.35 «Нацыянальны хіт-парад».
11.35 «Майстры і куміры». Народная артыстка БССР Вольга Клебановіч.
12.50 «Тайны савецкага кіно». «Тэгеран-43» (12+).
13.15 **«Тэгеран-43». Маст. фільм (12+).**
15.50 «Беларусь як песня». Якаў Навуменка.
16.15 Юбілейны канцэрт паэта Андрэя Скарынкіна.
17.15 **«Вясковы дэтэктыў». Маст. фільм (12+).**
18.40 «Хата на хату». Фінал.
19.35 «Апошні дзень». Юрый Візбар (12+).
20.40 «Калыханка» (0+).
21.05 **«Дзеці Дон Кіхота». Маст. фільм (12+).**
22.25 «Камертон». Заслужаны артыст Рэспублікі Беларусь Сяргей Касцючэнка.
23.00 Сусветная класіка. Shakira. Канцэрт у Парыжы.

Беларусь 5

7.05 Пхёнчхан-2018. Хакей. Мужчыны. Фінал.
10.00 Пхёнчхан-2018. Лыжны спорт. Масстарт. Жанчыны.

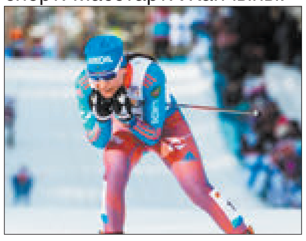

11.20 Пхёнчхан-2018. Фігурнае катанне. Гала-паказ.
14.00 Пхёнчхан-2018. Біятлон.
15.00 Змешаныя адзінаборствы. UFC.
17.05 Футбол. Чэмпіянат Англіі. «Манчэстэр Юнайтэд» — «Чэлсі».
19.05, 1.10 Пхёнчхан-2018. Вынікі дня.
19.25 Пхёнчхан-2018. Хакей. Мужчыны. Фінал.
21.55 Пхёнчхан-2018. Урачыстая цырымонія закрыцця.
23.35 Лёгкая атлетыка. Міжнародная матчавая сустрэча.

АНТ

7.00, 9.00, 16.00 (з субцітрамі) «Нашы навіны».
7.10 **Камедыя «Дачная паездка сяржанта Цыбулі» (16+).**
9.10 «Нядзельная прапаведзь» (з субцітрамі).
9.25 «На наш густ» (12+).
10.10 «У госці па раніцах» (12+).
11.10 «Дарагая пераДача» (12+).
11.50 **Маст. фільм «Манекеншчыца» (16).**
16.20 «Я магу!» (16+).
18.20 «Зоркі пад гіпнозам» (16+).
20.00 «Контуры».
21.05 «Клуб Вясёлых і Знаходлівых». Вышэйшая ліга (16+).
23.20 «Што? Дзе? Калі?» Дзеці XXI стагоддзя (12+).

СТБ

6.05 **«Студэнты» Серыял (16+).**
8.30, 16.50 «Аўтапанарама» (12+).
8.55 **Маст. фільм «Дняпроўскі рубеж». (16+).**
11.10 «Вялікае снеданне» (12+).
11.45, 0.30 **Маст. фільм «Адзін шанц на дваіх». (12+).**
13.30, 16.30 «24 гадзіны».
13.45, 17.15, 20.25 **«Замах». Серыял (16+).**
16.00 «Цэнтральны рэгіён».
19.30 «Тыдзень».
22.00 «Тыдзень спорту».

22.30 Дакументальны спецпраект (16+).
23.20 «Соль». Музычнае шоу. Алег Міцяеў (16+).

МІР

6.00 «Мільён пытанняў пра прыроду» (6+).
6.10, 7.00, 3.40 М/ф (6+).
6.30 «Такія дзіўныя» (16+).
7.30 «Здабытак рэспублік. Васьмідзясятыя» (12+).
7.50, 10.15, 16.15 **Серыял «Шулер». (16+).**
10.00, 16.00 Навіны (бягучы радок).
18.45 «Разам».
19.45 **Маст. фільм «Ласкавы май» (16+).**
22.00 **Маст. фільм «Гардэмарыны, наперад!» (12+).**

РТР—Беларусь

7.00 «Пакой смеху». (16+).
7.45 **Маст. фільм «Двайная хлусня». (16+).**
11.00 Весткі.
11.20 «Сам сабе рэжысёр». (16+).
12.10 «Ранішняя пошта». (16+).
12.50 «Смехапанарама Яўгена Петрасяна». 16+).
13.20 «Калі ўсе дома». (12+).
14.15 «Пакой смеху». (16+).
15.00 **Маст. фільм «Бацькі і дзяды». (12+).**
16.40 **Маст. фільм «Яблычак ад яблынькі». (16+).**
20.00 Весткі тыдня.
21.30 Ток-шоу «Што адбываецца».
22.30 «Вялікая опера». (12+).
0.25 «Нядзельны вечар з Уладзімірам Салаўёвым».

НТБ—Беларусь

6.20 «Астрапрагноз».
6.25 **Серыял «Адвакат». (16+).**
8.00, 10.00, 16.00 Сёння.
8.20 «Аднойчы...» (16+).
8.55 «Іх норавы». (0+).
9.20 «Хто ў доме гаспадар?» (16+).

10.25 «Першая перадача». (16+).
11.05 «Цуд тэхнікі». (12+).
12.00 «Дачны адказ». (0+).
13.05 «НашСпажыўНагляд». (16+).
14.05 **Камедыя «Пашпарт» (16+).**
16.25 «Следства вялі...» (16+).
18.00 «Новыя рускія сенсацыі». (16+).
19.00 «Вынікі тыдня».
20.05 Ты не паверыш! (16+).
20.55 «Зоркі сышліся». (16+).
22.05 **Маст. фільм «Адзіночка». (16+).**
23.50 Святочны канцэрт, прысвечаны 25-годдзю з дня ўтварэння ПАТ «Газпрам». (12+).

8 канал

9.00, 16.25, 18.50, 21.00, 23.55 «Надвор'е».
9.05 «Сябры дзядулі Марка» (0+).
9.30 «Адшукваецца адпачынак» (0+).
10.00 «Мой любімы гадаванец» (0+).
10.30 «Майстар-клас».
11.20 «Сад і агарод».
12.15 «Суперкніга».
12.45 **Драма «Дні Турбіных» (12+).**
16.30 Для дзяцей «Адказвайка».
16.35 «Клубік рэдактара».
16.40 **«Глядзім усёй сям'ёй». Прыгоды «Няўлоўныя» (12+).**
18.00 **Серыял «Яна напісала забойства» (12+).**
18.55 **Драма «Праклён залатой кветкі» (16+).**

20.50 «Вечарніца».
21.05 **Меладрама «Дом духаў» (16+).**

ВТБ

6.00 «Турбаміксер». (16+).
7.00 Скетч-шоу «6 кадраў». (16+).
8.00 «Асцярожна: дзеці!» (6+).
9.00, 3.00 М/ф «Тры каты». (0+)
9.10, 3.20 М/ф «Смяшарыкі». (0+)
9.30, 3.40 М/ф «Ліга Watchcar». (0+)
10.00 М/ф «Скубі Ду». (6+)
10.30, 2.30 «Ералаш». (6+).
11.30 «Галерэя прыгажосці». (12+).
12.00 «Пашпарт за 24 гадзіны». (16+).
13.00 Серыял «Вароніны». (12+).
14.30 Трылер «Адступнікі». (16+).
17.20 Анімацыйны фільм «Альфа і амега: ікластая братва». (12+).
19.00, 22.20 «Уральскія пельмені». (16+).
20.30 Фэнтэзі «Спайдэрвік: хроніка». (12+).
23.00 «Мільёны ў сетцы». (16+).
0.00 Серыял «Татавы дочкі». (12+).
1.10 «Кіно ў дэталях». (16+).
2.00 «Проста кухня». (16+).
4.00 «Лаві момант». (16+).
5.00 «Дурні і дарогі». (16+).

Культура

6.30 «Пірагоў». Маст. фільм.
8.10 «Кот Леапольд», «Прыгоды парасяці Фунціка». М/ф.
9.30 «Маленькія капітаны». Дак. серыял.
10.00 «Звычайны канцэрт».
10.30 «Мы — грамацеі!»
11.10 «Мы з джаза». Маст. фільм.
12.35 «Энігма. Дзмітрый Чарнякоў».
13.15 Пласіда Дамінга. Канцэрт у Ларэлее.
14.55 «На мяжы двух светаў». Дак. фільм.
15.45 «Дні Турбіных». Маст. фільм. 3-я серыя.
16.55 Прашу слова! Год 1917.
18.30 «Навуковы стэнд-ап». Фінал.
19.30 Навіны культуры.
20.10 «Рамантыка раманса». Песні на вершы Леаніда Завальнюка.
21.10 «Белая студыя».
21.50 «Архіўныя тайны». Дак. серыял.
22.15 «Культ кіно». «7 хвілін». Маст. фільм.
0.00 «На мяжы двух светаў». Дак. фільм.
0.50 «Першая пальчатка». Маст. фільм.
2.05 «Шукальнікі». «Царэвіч Аляксей. Ахвяра атрымання пасады ў спадчыну».

Настальгія

6.00, 12.00 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1984. 2011 год (16+).
7.05, 9.40, 11.50, 12.55, 17.20, 21.15, 23.30, 1.05, 3.40, 5.45 Музычная настальгія (12+).
7.10 Маст. фільм «Быў месяц май». (12+).
9.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
10.00 «Колба часу» (16+).
11.05, 5.05 Фільм-канцэрт «Зімовы вечар... у Лужніках!» 1989 год. (12+).
13.10 «Вакол смеху». 1984 год (12+).
14.35 «...Жадаем шчасця вам». Фільм-канцэрт. 1985 год (12+).
15.00 «Быў час». 2009 год (16+).
16.00 Маст. фільм «Мой пяшчотна каханы дэтэктыў». (16+).
17.35 «Час пік» з У. Лісцьевым. 1994 год (16+).
18.00 «У гасцях у М. Магамаева». Лайза Мінэлі. 1992 год (16+).
18.45 Канцэртная праграма «Ала Пугачова сустракае сяброў». 1994 год (12+).
20.25 «Мантаж». 1988 год (16+).
21.30 Маст. фільм «Уяўны хворы». (16+).
23.40 Маст. фільм «Запаснае кола». (16+).
0.00 «СевАлогія» з Севам Наўгародцавым: «Армейскія байкі». 2005 год (16+).
1.20 «Сустрэча ў канцэртнай студыі «Астанкіна» з Ваўкагонавым Дзмітрыем». 1990 год (16+).
4.00 «Народжаны ў СССР» (12+).

EuroSport 1

3.15, 5.00, 17.00 Пхёнчхан-2018. Бабслей.
4.35, 6.00 Пхёнчхан-2018. Снаўборд.
7.00, 12.00, 18.00 Пхёнчхан-2018. Хакей.
9.45, 16.30, 20.30, 22.40, 1.40 Пхёнчхан-2018. Лыжныя гонкі.
10.45 Пхёнчхан-2018. Фігурнае катанне.
13.00, 19.30, 23.00, 2.00 Пхёнчхан-2018. Цырымонія закрыцця.
16.00, 17.30, 22.00, 1.00 Пхёнчхан-2018. «Алімпійскія гульні» — экстра.

Кінакамедыя

0.40 Камедыя «Паліцэйская гісторыя-2». (12+).
3.00 Камедыя «Як скрасці брыльянт». (16+).
4.55 Камедыя «Канікулы мары». (12+).
6.40 Меладрама «Сіроп». (16+).
8.25 Камедыя «Паслявяселльны разгром». (18+).
10.05 Камедыя «Вяліклі салдат». (16+).
11.55 Камедыя «Галоўнае — не баяцца». (16+).
14.15 Камедыя «Кулі над Брадвеем». (16+).
16.10 Камедыя «Superнянь». (16+).
17.50 Камедыя «Superнянь-2». (16+).
19.30 Камедыя «Дом з паранармальнымі з'явамі». (16+).
21.10 Камедыя «Дом з паранармальнымі з'явамі-2». (18+).
22.40 Драма «Усё пуцём!» (16+).

ТБ3

6.00 М/ф (6+).
10.00 «Паненка і кулінар» (12+).
10.35, 1.35 «13». Серыял (16+).
13.55 «Жонка. Гісторыя кахання» (16+).
15.15 «Інтэрв'ю з вампірам». Дак. фільм (16+).
16.05 «Украдзенае вяселле». Серыял (12+).
19.35 «Без падману» (16+).
20.30 «Воблачны атлас». Фантастыка (16+).
23.35 «Асцярожна, махляры!» (16+).
0.05 «Нябёсы, якія абрынуліся». Серыял (16+).
4.40 «Вялікія грошы. Спакуса і праклён» (16+).

ТБ1000

6.10 Легенды восені (16).
8.50 Гонка (16+).
11.20 Малавіта (16+).
13.40 Блакітная лагуна (16+).
15.50 Вяртанне ў Блакітную лагуну (16+).
18.05 Анёлы Чарлі (12+).
20.10 Анёлы Чарлі: толькі наперад (12+).
22.15 Акадэмія вампіраў (12+).
0.20 Начны цягнік да Лісабона (18+).
2.30 Да чагосьці прыгожага (18+).
4.25 Кіт (16+).

ТБ1000 Рускае кіно

6.20 Той яшчэ..! (12+).
8.00 Пра любоф (16+).
10.10 Карпаратыў (16+).
11.55 Саламяны капялюшык (12+).
14.40 Ёлкі новыя (6+).
16.35 Няўлоўныя. Джэкпот (16+).
18.20 Маргарыта Назарава (16+).
20.20 Цёмны свет. Раўнавага (12+).
22.15 Блаславіце жанчыну (12+).
0.35 Мантана (16+).
2.30 Слон (12+).
4.15 Заказчык і абясшкодзіць (12+).

National Geographic

6.00 Зрабі або памры. (12+).
7.30, 13.20 Займальная навука. (12+).
8.40 Дынамания (6+).
9.30 Аўта-SOS. (12+).
10.15 Цуды інжынерыі. (12+).
11.50 Неверагодныя машыны. (12+).
12.35, 17.15 Навука будучыні. (12+).
14.05 Навуковыя недарэчнасці. (12+).
14.55 Знаёмцеся: дыназаўры (12+).
15.40 Міжнародны аэрапорт Дубай. (12+).
16.25 Шаша праз пекла. (16+).
18.00, 22.00, 1.10 Пачатак. (16+).
19.35 Разумныя гарады свету. (12+).
21.10 Астана: горад будучыні (12+).
23.35 Злавіць кантрабандыста. (16+).
0.20 Ліхтугі за мяжой. (18+).
2.45 Дзіўная Другая сусветная. (16+).
3.30 Расследаванне авіякатастроф. (16+).
5.10 Космас: прастора і час. (12+).

Discovery

8.00 Свяшчэнная сталь.
11.00, 1.00 Іржавая імперыя.
12.00 Разбуральнікі легенд.
13.00 Залатая ліхаманка.
14.00, 16.30 Прапажы на продаж.
17.00, 2.00, 7.10 Мегацягнікі.
18.00 Гаражны рамонт.
19.00 Вулічныя гонкі.
20.00 Махінатары.
23.00 Аляска: апошні рубеж.
0.00 Хлопцы з Юкана.
2.55 Металаломшчыкі.
3.50 Карапі грузавікоў.
4.40, 6.45 Як гэта ўстроена?

У праграме магчымы змяненні.
Перадрукоўка праграмы забаронена.

У красавіку 2017 года на базе Дзяржынскага раёна намі была вывучана работа органаў мясцовага кіравання і самакіравання Мінскай вобласці па ўключэнні ў гаспадарчы абарот нявыкарыстанай і не эфектыўна выкарыстанай маёмасці, якая знаходзіцца ў камунальнай уласнасці. Удзельнікі нарады прыйшлі да высновы аб неабходнасці змены заканадаўства, якое рэгулюе маёмасныя адносіны. Мы накіравалі свае прапановы ў Адміністрацыю Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь. І хачу адзначыць, што нам удалося зрушыць пытанне з мёртвай кропкі. Прапановы ўлічаны пры падрыхтоўцы праектаў нарматыўных прававых актаў.

— Нядаўна ў Паставах адбылося сумеснае пасяджэнне Савета па ўзаемадзеянні органаў мясцовага самакіравання і Праўлення Белкаапсаюза, прысвечанае павышэнню якасці абслугоўвання сельскага насельніцтва. Як узаемадзеянне мясцовых органаў улады і спажыўкааперацыі можа вырашыць праблемы занятасці, павышэння ўзроўню жыцця людзей?

— Падчас наведвання гандлёвых аб'ектаў і прамыслова-перапрацоўчага комплексу Пастаўскага раёна падымаліся пытанні, якія датычацца выканання даручэнняў Прэзідэнта па паляпшэнні фінансавага стану прадпрыемстваў Белкаапсаюза, павышэнні іх эфектыўнасці і даступнасці паслуг для людзей. Сёння першачарговая задача спажывецкай кааперацыі і ўсіх яе структурных падраздзяленняў — актыўны ўдзел у фарміраванні даходнай часткі бюджэту свайго рэгіёна. Спажыўкааперацыя заклікана стаць пасярэднікам паміж вытворцам сельскагаспадарчай прадукцыі і рынкам. Трэба ствараць новыя працоўныя месцы, адкрываць цэхі перапрацоўкі, выпускаць прадукцыю з дабаўленай вартасцю.

> Наспела неабходнасць стварэння дакладнай сістэмы ўзаемадзеяння выканаўчай улады з дэпутатамі, якая будзе накіравана на развіццё эканомікі канкрэтнага рэгіёна.

Удзельнікі пасяджэння прыйшлі да думкі, што ў арганізацый спажыўкааперацыі ёсць вялікі рэсурс. Напрыклад, закупка сельскагаспадарчай прадукцыі — важны складнік дзейнасці спажыўкааперацыі. Яна заўсёды займалася пытаннямі закупак сельскагаспадарчай прадукцыі там, дзе яна маецца з лішкам, і рэалізацыі там, дзе яе недастаткова. І гэта вельмі важна, бо па статыстыцы даход сям'і, якая пражывае ў сельскай мясцовасці, на 13,7 % складаецца з паступленняў ад асабістай падсобнай гаспадаркі, на 9,8 % — з нарыхтоўчай дзейнасці. У сельскай мясцовасці даходы насельніцтва невялікія, і такая крыніца заробку, наладжаная арганізацыямі спажыўкааперацыі, вельмі адчувальная для сельскіх жыхароў. У гэтую работу варта таксама ўключыцца і мясцовым органам улады, праводзіць тлумачальную работу з насельніцтвам, бо 17,2 % сельскіх жыхароў не ведае, што лішкі прадукцыі закупляе Белкаапсаюз. І нарыхтоўчыкі павінны больш актыўна ісці да людзей. Часам складваецца сітуацыя, што чалавек, які выгадаваў сваю прадукцыю, і рады яе прадаць арганізацыі кааперацыі, але тэрытарыяльна такой магчымасці ў яго няма. Гэта, у тым ліку, адно з рашэнняў праблемы занятасці насельніцтва.

— Напярэдадні выбараў у мясцовыя Саветы дэпутатаў Рэспублікі Беларусь што вы хацелі б пажадаць кандыдатам у дэпутаты і іх выбаршчыкам?

— Кандыдатам у дэпутаты, вядома ж, жадаю быць абранымі. Але ў той жа час хачу даць параду. Будзьце сумленнымі са сваімі выбаршчыкамі. Не трэба даваць нязбытных абяцанняў, лепш настроіцца на плённую работу.

Выбары ў мясцовыя Саветы дэпутатаў — вельмі важнае і адказнае мерапрыемства дзяржаўнага ўзроўню. Спадзяюся, што ўсе выбаршчыкі праявяць грамадзянскую актыўнасць і прагаласуюць за самых годных сваіх прадстаўнікоў. Бо задача ў нас усіх адна — сваёй працай стварыць умовы для годнага жыцця ў стабільнай эканамічна развітой краіне.

Гутарыла Наталля БІТЭЛЬ.

ДАТЭРМІНОВА!

І скрынка для наказаў

Самай першай на выбарчы ўчастак у вёсцы Вістычы Брэсцкага раёна прыйшла пенсіянерка Ганна Шэйда. Аказваецца, Ганна Ільінічна заўсёды праяўляе грамадзянскую актыўнасць і прыходзіць раней за ўсіх. «Жыву блізка, навошта адкладваць на апошні дзень?» — растлумачыла выбаршчыца.

Фота Сяргея ХМЕЛЯ.

Член камісіі Вольга ДРОБЫШАВА і выбаршчыца Валянціна СКУЛАВЕЦ.

Тым і адрозніваецца вясковы выбарчы працэс ад гарадскога, што члены камісіі і выбаршчыкі ведаюць адно аднаго. Старшыня камісіі Алена Макоўская кажа, што Ганна Ільінічна вельмі абавязковы чалавек, але апошнім часам яе падводзіць здароўе. Калі самаадчуванне трошкі лепшае, для жанчыны гэта нагода выйсці ў людзі. Мясцовыя жыхары прыходзяць аддаць галасы, але паспяваюць абмеркаваць і нюансы вулічнага асвятлення, і вясковыя святы, і стан дарог на новых вуліцах. Так, за гадзіну на выбарчым участку давялося, напрыклад, пачуць, што не ўсе задаволены правядзеннем раённага свята «Вістыцкі яблык». Апошняе трэба растлумачыць. У Вістычах знаходзіцца сельскагаспадарчае прадпрыемства «Агра-сад «Світанак». Адным з кірункаў ААТ з'яўляецца вытворчасць яблыкаў, і ўжо некалькі гадоў запар у жніўні тут праводзяць адпаведнае раённае свята. «Вістыцкі яблык» стаў святам для ўсяго раёна, а вось дзень вёскі праводзіць перасталі, і яго ў нас цяпер няма», — кажуць выбаршчыкі. Вось вам і пытанне для сесіі новага склікання мясцовага Савета. Дарэчы, з самага пачатку выбарчай кампаніі ў Доме культуры паявілася скрынка для наказаў выбаршчыкаў. Можа, і гэты ўжо атрымаў нехта з кандыдатаў?

Людміла Петручук, шматдзетная маці, ніякіх праблем не агучвала, — хутка прагаласавала і пабегла па справах, сказаўшы, што на выхадныя ў іх запланаваная паездка. Занятымі выхаднымі растлумачыў датэрміновае галасаванне і Дзмітрый Платніцкі. Малады спецыяліст, ветурач мясцовай гаспадаркі, працуе нядаўна. Для сям'і атрымаў домік у вёсцы. Прозвішча Дзмітрыя давялося занесці ў дадатковы спіс, бо ён зарэгістраваўся адносна нядаўна.

Алена Макоўская хутка запаўняе дакументы — чалавек яна вопытны, у камісіях удзельнічае шмат гадоў. Алена Леанідаўна бібліятэкар, многія з яе выбаршчыкаў з'яўляюцца чытачамі. Расказвала, што ў першы дзень датэрміновага галасавання адзін з вяскоўцаў прынёс здаць кнігі, яго запрашалі зайсці і на ўчастак. Але чалавек запярэчыў, сказаў, што прывык хадзіць на выбары ў дзень галасавання.

— І гэта яго права, — зазначае старшыня камісіі. — Многія сапраўды ўспрымаюць дзень выбараў як свята яшчэ з савецкіх часоў. Ёсць у нас цудоўны чалавек, былы педагог, 93-гадовая Нінэль Антонаўна Навуменка. Яна прыходзіць менавіта ў дзень выбараў, усіх віншуе з гэтай падзеяй, стараецца ўбачыць паболей аднавяскоўцаў. Акрамя прыезджых, усе яе былыя вучні, яна выкладала ў школе родную мову і літаратуру.

Вольга Дробышава, член участковай выбарчай камісіі, дадала, што ў нядзелю паедзе са скрынкай у аддаленыя вёскі. «Многія пажылыя людзі вельмі чакаюць нас, бабулькі надзяваюць святочныя хустачкі і з ранку выглядваюць у вокны. Выязныя скрынкі гатовыя — вунь стаяць!» А скрынкі для галасавання на ўчастку празрыстыя. Супрацоўніца дзіцячага садка Валянціна Скулавец запоўніла бюлетэнь вельмі хутка. Было бачна, што Валянціна Уладзіміраўна загадзя ведала, за каго і як галасаваць. У Брэсцкі абласны Савет у гэтай акрузе балатуецца два кандыдаты, у астатніх — па адным.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

ВЯЛІКІЯ МЭТЫ ПАЧЫНАЮЦЦА З МАЛЫХ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «МС».)

Трое студэнтаў, якія вучацца на аўтатрактарным факультэце па спецыяльнасці «транспартная лагістыка», прыйшлі ў пункт галасавання разам. Алена Баніна з Салігорска і Іван Нікалаенка з Мазыра сёлета спрабуюць сябе ў ролі выбаршчыкаў упершыню. А вось маладзечанец Іван Карыцька ўжо галасаваў на парламенцкіх выбарах паўтара года таму. Цяпер малады чалавек гаворыць з сябрамі з веданнем справы, яшчэ раз тлумачыць, як і што трэба рабіць.

Фота Сяргея НІКАНОВІЧА.

Пытаемся, ці ведаюць яны, чым займаюцца дэпутаты мясцовых Саветаў. У адказ маладыя людзі ўпэўнена ківаюць.

— Паляпшаюць... — пачынае разважаць Алена, — ...грамадскае і культурнае жыццё нашага горада, — заканчвае фразу Іван.

Выбар зрабіць было не цяжка: звесткі пра кандыдатаў вывучылі загадзя —інфармацыйныя плакаты звяртаюць на сябе ўвагу. Юныя выбаршчыкі лічаць, што галоўнае — гэта самапрэзентацыя. А «гавораць» за чалавека і яго адукацыя, і пасада, і нават фатаграфія.

Пра тое, якія змены да лепшага патрэбны асабіста ім, маладыя людзі даюць адказ практычна не задумваючыся. Галоўных пунктаў усяго два: палепшыць умовы пражывання ў інтэрнаце і зрабіць праезд у грамадскім транспарце — хоць бы ў аўтобусе — бясплатным. Цяпер на гэта выдаткоўваецца значная частка стыпендыі.

А як накошт таго, што варта было б палепшыць у іх родных гарадах? «Салігорск — горад малады, таму глабальных праблем там няма», — лічыць Алена. «А Мазыру вельмі пашанцавала з горадаўтваральным прадпрыемствам, так што сітуацыя зусім нядрэнная», — дадае Іван. А вось Іван з Маладзечна настроены не настолькі аптымістычна: у гэтым населеным пункце ўжо даўно востра стаіць пытанне з працоўнымі месцамі, якое неабходна вырашыць у найбліжэйшы час. «Так, — падхопліваюць аднакурснікі. — У цэлым гэта для ўсёй краіны важна, неабходна, каб у людзей была праца і каб яна дастойна аплачвалася».

Па словах **старшыні ўчастковай камісіі № 39 Савецкага раёна г. Мінска Міхаіла ЖУЛЕВІЧА,** асноўны паток выбаршчыкаў чакаецца якраз падчас датэрміновага галасавання. Старшыня адзначае, што сёлета студэнты праяўляюць сябе вельмі актыўна. Надаць падзеі святочную афарбоўку дапамагае ансамбль народных інструментаў, які выступае ў холе. А на нядзелю запланаваны турнір па шахматах і буфет, у якім будзе прадстаўлены шырокі асартымент прысмакаў.

Сам Міхаіл Іванавіч таксама збіраецца прагаласаваць датэрмінова. Першае, з чым ён звярнуўся б да абранага дэпутата, — уладкаванне больш зручнага пешаходнага перахода непадалёк ад свайго дома ў мікрараёне Сухарава. На думку старшыні камісіі, пачынаць вырашаць глабальныя пытанні трэба з малога.

Дар'я КАСКО.

ХТО ЁН — АБРАННІК НАРОДА?

Вольга КЛІМОВІЧ, г. Віцебск, аператар электроннага набору і вёрсткі камунальнага ўнітарнага прадпрыемства:

— Добрага дэпутата я бачу адукаваным, камунікабельным, такім, які ўмее хутка прымаць рашэнні. Народны абраннік павінен быць здольны адстойваць інтарэсы і правы людзей. Бо галоўнае — умець пачуць, а не проста слухаць.

Наконт праблемы, якая, на мой погляд, патрабуе ўвагі. Як маці маленькага дзіцяці, мяне хвалюе адсутнасць аўтобуснага прыпынку на вуліцы Карла Маркса. Менавіта аўтобуснага, таму што ў напрамку вакзала спыняюцца толькі маршрутныя таксі, у якіх з дзіцячай каляскай, зразумела, не ўціснешся.

Марыя КАТОВІЧ, гандлёвы прадстаўнік кампаніі Estel:

— Дэпутата, за якога я хацела б аддаць свой голас, бачу маладым сучасным чалавекам 30—35 гадоў, які да такога ўзросту ўжо займае кіруючую пасаду — гэта будзе сведчыць аб яго мэтанакіраванасці і працаздольнасці. Зразумела, з вышэйшай адукацыяй, прычым перавагай будзе эканамічная спецыяльнасць, бо ўменне кампетэнтна распараджацца бюджэтнымі сродкамі — адна з галоўных задач дэпутата. Гэты чалавек абавязкова павінен быць адказны і сумленны. Да таго ж, хацелася б, каб ён шчыра верыў у значнасць сваёй місіі і з усіх сіл імкнуўся зрабіць жыццё людзей даручанай яму акругі лепшым. Па рабоце я шмат часу праводжу за рулём, таму мяне непакоіць стан дарог. А ён, нягледзячы на тое што ў Беларусі на гэта не прынята скардзіцца, вымушае жадаць лепшага. У нас у двары буйную яму, нягледзячы на шматлікія скаргі, не латаюць ужо месяц! Яшчэ адно пытанне, актуальнае і для сталіцы, і для іншых населеных пунктаў — адсутнасць пляцовак для выгулу жывёл. Таксама мінчан турбуе работа паліклінік: не так даўно ў нашым раёне адкрылі новую, а вось многіх вузкіх урачоў-спецыялістаў так і не набралі...

Алена ЛОБАЧ, настаўніца, аг. Дабраволя Свіслацкага раёна:

— Я думаю, што будучы дэпутат павінен быць чалавекам з актыўнай жыццёвай пазіцыяй, гатовым дзейнічаць «тут і цяпер», супрацоўнічаць з рознымі «слаямі» насельніцтва. Ён павінен свабодна кантактаваць і з простым працоўным чалавекам, і з кіраўніком вялікай арганізацыі. Свайму дэпутату я прапанавала б звярнуць увагу на паляпшэнне транспартных зносін паміж маленькімі вёскамі і раённым цэнтрам. Добра было б у нашай мясцовасці адкрыць новыя кавярні, уладкаваць месцы для адпачынку моладзі.

АСАБЛІВЫ ДЗЕНЬ

КАНЦЭРТ, ГАНДАЛЬ І СУВЕНІРЫ НА ПАМЯЦЬ

Карэспандэнт «МС» пацікавілася, чым будуць заахвочваць людзей падчас выбараў у мясцовыя Саветы дэпутатаў у Слаўгарадскім раёне

У аграгарадку Ржаўка наогул насельніцтва актыўнае. Такога, каб нехта ігнараваў выбары, ніколі не было. Для аграгарадка гэта вельмі важная падзея. Праходзіць яна ў будынку сельскага сацыяльна-культурнага цэнтра, у сценах якога размясціліся і ФАП, і аддзяленне сувязі, і пашывачны цэх, і праўленне мясцовай аграгаспадаркі, і зала для гледачоў на 200 месцаў.

Здалёк бачна шыльду, якая паведамляе, што Ржаўскі выбарчы ўчастак № 15 знаходзіцца менавіта тут. Да знакавага дзяржаўнага мерапрыемства ўсё даўно ўжо падрыхтавана. У фае насупраць увахада — вялікі стэнд з графікамі, планамі, спісамі. На стале шмат неабходнай інфармацыі, папкі з прозвішчамі выбаршчыкаў, тэлефон. Падрыхтаваны нават лупы і ліхтарыкі, каб людзям было зручна вывучаць інфармацыю. Хоць у кабінках, кажуць, і без гэтага будзе добрае асвятленне.

Выбарчая камісія — людзі спрэс вопытныя і надзейныя. Старшыня — Валянціна Кухарава, загадчыца Ржаўскага ФАПа. На гэтай пасадзе яна ўпершыню, а наогул у выбарчых камісіях з 1992 года, а апошнім часам працавала намеснікам старшыні. Задача Валянціны Аляксандраўны — каардынаваць працэс. Прызнаецца, што кожнаму са сваіх калег па камісіі можа даверыцца. Усе яны жыхары Ржаўкі, пяцёра працуюць у мясцовай гаспадарцы ААТ «Прывольны-Агра».

> Усяго ў Ржаўцы жыве 354 чалавекі, 253 з іх прыйдуць 18 лютага галасаваць менавіта на гэты ўчастак. Да астатніх 10 (такая лічба была на 2 лютага), якім сёння за 80 гадоў, члены выбарчай камісіі завітаюць самі.

— Такога, каб нехта не прагаласаваў, у нас яшчэ не было, — сцвярджае Валянціна Кухарава. — Нават калі выбары адбываліся летам, у разгар палявых работ, людзі прыходзілі галасаваць яшчэ датэрмінова.

Гэтым разам стаіць задача выбраць дэпутатаў у абласны, раённы і сельскі Саветы. «Два чалавекі прэтэндуюць на абласны ўзровень, два — на раённы і па два на чатыры акругі нашага аграгарадка, — пералічвае Валянціна Аляксандраўна. — Мы ўжо абышлі кожны двор і ўручылі лістоўкі з інфармацыяй пра кандыдатаў у дэпутаты, запрасілі людзей на ўчастак. Калі нехта пачынаў гаварыць, што яму гэта не патрэбна або што «адзін голас пагоды не зробіць», тлумачылі, наколькі важнае гэта мерапрыемства. Нават калі чалавек асабіста нікога не абярэ, ён прадэманструе сваю пазіцыю.

Старшыня Ржаўскага выбарчага ўчастка № 15 Валянціна КУХАРАВА і яе цёзка па прозвішчы сакратар Марына КУХАРАВА да выбараў гатовыя.

Прыцягваць людзей чымсьці незвычайным у Ржаўцы не збіраюцца. Але пасля выканання грамадзянскага абавязку ў выбаршчыкаў будзе магчымасць наведаць канцэрт мастацкай самадзейнасці, які пакажуць мясцовыя артысты. Талентаў тут шмат і сярод дарослых, і сярод школьнікаў. І ахвотных паглядзець на іх выступленне таксама заўсёды дастаткова. Тут табе і касцюмы, і музыка, і настрой. Не выключана, што і выязны гандаль прыедзе са Слаўгарада — а тарты і піражныя там робяць выдатныя.

— У нас заўсёды выбары праходзяць урачыста — музыка, прыгожа апранутыя людзі, — кажа Валянціна Кухарава. — Усе грамадзяне добразычлівыя, скандалістаў і хуліганаў сярод іх няма. Але нават, калі такія і знойдуцца, іх будзе каму супакоіць: разам з намі вахту нясе і міліцыянер.

Сакратар выбарчай камісіі Марына Кухарава (цёзка па прозвішчы Валянціны Аляксандраўны), нягледзячы на маладосць, таксама не навічок у выбарчай камісіі, упершыню працавала ў 2008 годзе на выбарах дэпутатаў у парламент. Адзначае, што людзі да такіх мерапрыемстваў заўсёды ставяцца вельмі адказна.

— Яны ведаюць, куды ідуць, у іх нават пытанняў ніякіх не ўзнікае. Уся інфармацыя на стэндах. А вось калі на дом выязджаем, здараюцца невялічкія кур'ёзы. Бывае, спрабуюць і за стол пасадзіць, — усміхаецца яна.

— Наогул пажылыя людзі вельмі радуюцца, калі мы прыходзім, часам нават абдымаюць, цалуюць, — дадае Валянціна Кухарава. — Ім жа галоўнае зносіны!

Самая старэйшая выбаршчыца — Настасся Калёсная, 1924 года нараджэння, самастойна перасоўвацца не можа. Але заўсёды з нецярпеннем чакае членаў выбарчай камісіі.

Сёлета на ўчастак упершыню прыйдуць галасаваць двое выбаршчыкаў 1999 года нараджэння — Валянціна Глушко і Уладзіслаў Каржоў. Ім тут збіраюцца ўручыць сувеніры на памяць. Уладзіслаў ужо працуе ў гаспадарцы, а Валянціна вучыцца ў Магілёве, але прыедзе галасаваць у родную Ржаўку. З 2 лютага выбарчы ўчастак у Ржаўцы працуе пастаянна, людзей запрашаюць азнаёміцца са спісамі, праверыць, ці не прапусцілі там іх прозвішча. А з 13 лютага пачалося датэрміновае галасаванне.

Нэлі ЗІГУЛЯ.

Таццяна БАБІЧАВА, старшыня Слаўгарадскай раённай выбарчай камісіі па выбарах дэпутатаў раённага Савета дэпутатаў дваццаць восьмага склікання:

— З 18 студзеня ў раёне актыўна праходзілі сустрэчы насельніцтва з кандыдатамі ў дэпутаты. Усяго ў раёне створана 16 выбарчых камісій. З 2 лютага ўсе яны працуюць пастаянна, можна па тэлефоне ўдакладніць любую звязаную з выбарамі інфармацыю. У тым ліку, калі не можаце самастойна прыйсці на ўчастак, можна запрасіць членаў камісіі, каб абслужылі ў дзень выбараў дома. Усе выбарчыя ўчасткі будуць забяспечаны неабходнай колькасцю транспарту. Калі спатрэбіцца, можам арганізаваць і падвоз выбаршчыкаў. Такое ў нас, дарэчы, раней ужо практыкавалася. Чакаецца, што ўдзел у выбарах прыме каля 10 тысяч чалавек.

Извещение о проведении открытого аукциона на право заключения договора аренды сроком на 99 лет земельного участка г. Ельске

Организатор проведения аукциона – Ельский районный исполнительный комитет
Вид аукциона: открытый (на повышение начальной цены). Предмет аукциона: на право заключения договора аренды на земельный участок сроком на 99 лет.
Аукцион проводится в порядке, установленном постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26.03.2008 № 462

	Предмет аукциона	Целевое назначение	Начальная цена предмета аукциона (бел. руб.)	Размер задатка, реквизиты платежного документа для перечисления денежных средств, (бел. руб.)	Расходы, связанные с формированием и регистрацией земельных участков (бел. руб.)	Организация, которая предоставляет информацию о месте размещения земельных участков, землеустроительную документацию для ознакомления	Адрес и номер контактного телефона комиссии
1	Земельный участок с кадастровым номером 321450100004001567 площадь 0,1786 га по адресу: г. Ельск, ул. 50 лет СССР (в районе ТЦ «Евроопт»). Ограничения в использовании земельного участка нет. Срок аренды 99 лет	Для строительства и обслуживания торгового центра (земельный участок для замещения объектов розничной торговли), код по классификации 1 16 03	10206,99	1020,70 на р/с местного бюджета Ельского района BY35AKBB36004160000450000000. ОАО «АСБ Беларусбанк» г. Минск, БИК AKBBBY2X, УНП 400034803, задаток за право заключения договора аренды	1997,12	Землеустроительная служба Ельского районного исполнительного г. Ельск, ул. Дзержинского Ф.Э., д. 6 8 (02354) 20585	г. Ельск, ул. Дзержинского Ф. Э., д. 6 8 (02354) 20585

Аукцион состоится **19 марта 2018 г. в 14.30 в малом зале Ельского районного исполнительного комитета, по адресу: г. Ельск, ул. Дзержинского Ф. Э., д. 6.**

Прием документов осуществляется в рабочие дни с 8.30 до 13.00 и с 14.00 до 17.30 по 12 марта 2018 года, кабинет 1.4.

Для участия в аукционе на право заключения договора аренды земельного участка приглашаются граждане, индивидуальные предприниматели и юридические лица.

Для участия в аукционе необходимо:

Внести задаток (задатки) не позднее 19 марта 2018 года в вышеуказанном размере согласно графе 5 таблицы.

Представить в комиссию по организации и проведению аукционов на право заключения договоров аренды земельных участков Ельского районного исполнительного комитета **по адресу: г. Ельск, ул. Дзержинского, д. 6, кабинет 1.4** следующие **документы:**

заявление на участие в аукционе;

документ, подтверждающий внесение суммы задатка (задатков) с отметкой банка;

подписанное соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукционов (в двух экземплярах) установленной формы, включающее обязательство по уплате в соответствии с законодательством штрафных санкций и иные требования;

дополнительно представляются:

гражданином – копия документа, содержащего его идентификационные сведения, без нотариального засвидетельствования;

индивидуальным предпринимателем – копия свидетельства о государственной регистрации индивидуального предпринимателя без нотариального засвидетельствования;

представителем гражданина или индивидуального предпринимателя – нотариально удостоверенная доверенность;

представителем или уполномоченным должностным лицом юридического лица Республики Беларусь – доверенность, выданная юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии устава и свидетельства о государственной регистрации юридического лица без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица;

представителем или уполномоченным должностным лицом иностранного юридического лица – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена в течение года до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык, легализованные в установленном порядке доверенность или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык;

представителем иностранного гражданина – легализованная в установленном порядке доверенность, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык.

При подаче документов на участие в аукционе граждане, представители граждан, индивидуальных предпринимателей и юридических лиц, уполномоченные должностные лица юридических лиц предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.

К участию в аукционе допускаются лица, подавшие в указанные в извещении сроки соответствующее заявление с приложением необходимых документов и внесшие задаток в размере, порядке и сроки, определенные в извещении о проведении аукциона.

Граждане, индивидуальные предприниматели и юридические лица, желающие участвовать в аукционе в отношении нескольких земельных участков, вносят задатки в размере, установленном для каждого из предметов аукциона.

Аукцион проводится при наличии двух и более участников. Победителем признается участник, предложивший наиболее высокую цену. Размер увеличения цены предмета аукциона (шаг аукциона) установлен 5 процентов от предыдущей цены, называемой аукционистом.

В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником, предмет аукциона продается данному участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов.

Победитель аукциона (единственный участник несостоявшегося аукциона) в соответствии с условиями, предусмотренными решениями Ельского районного исполнительного комитет от 24.02.2014 г. № №100,101, обязан в течение 10 рабочих дней после утверждения в установленном порядке протокола о результатах аукциона либо после признания аукциона несостоявшимся:

внести плату за право заключения договора аренды земельного участка;

возместить затраты на организацию и проведение аукциона, включая расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам документов, необходимых для его проведения (о затратах, связанных с организацией и проведением аукциона, участники будут проинформированы перед началом аукциона), формированием земельного участка и изменением земельного участка в результате такого формирования, в том числе с государственной регистрацией в отношении этих участков;

заключить с Ельским районным исполнительным комитетом договор аренды земельного участка и осуществить в двухмесячный срок со дня подписания договора аренды государственную регистрацию прав, ограничений прав на земельный участок;

юридическому лицу в течение шести месяцев, а гражданину в течение одного года с момента возникновения права на земельный участок приступить к его занятию в соответствии с целью и условиями предоставления;

получить в установленном порядке архитектурно-планировочное задание и технические условия для инженерно-технического обеспечения объекта строительства, разрешение Ельского районного исполнительного комитета на проведение проектно-изыскательских работ, разработку строительного проекта на строительства объекта в срок, не превышающий 2 года;

приступить к строительству объекта в течение шести месяцев со дня утверждения в установленном порядке проектной документации на строительство такого объекта;

снять на занимаемом земельном участке плодородный слой почвы и использовать его согласно проекту рекультивации;

осуществить строительство объекта в сроки, определенные документацией.

В соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь может быть представлена рассрочка оплаты на право заключения договора аренды земельного участка.

Всем желающим предоставляется возможность ознакомления с землеустроительной документацией по соответствующим земельным участкам (в том числе с характеристиками расположенных на земельных участках инженерных коммуникаций и сооружений (при их наличии) и условиями инженерного развития инфраструктуры застраиваемой территории). Осмотр земельных участков на местности производится желающими самостоятельно в удобное для них время.

«Я па дзесяць разоў стукаў у дзверы»

Аляксандр ЛАСМІНСКІ тройчы абіраўся дэпутатам Гродзенскага гарадскога Савета. Многія гродзенцы ведаюць яго як тэлежурналіста, стваральніка гарадскога тэлебачання. Цяпер ён — кіраўнік заслужанага аматарскага калектыву Рэспублікі Беларусь, фотаклуба «Гродна», заслужаны журналіст Беларускага саюза журналістаў. А яшчэ Аляксандра Ласмінскага можна назваць сапраўдным гродзенцам, які любіць свой горад, імкнецца раскрыць яго спадчыну і папулярызуе яго ў сваіх шматлікіх фотаальбомах і на выстаўках.

— Аляксандр Іосіфавіч, як пачынаўся ваш шлях у дэпутаты?

— Неяк да мяне падышлі людзі і сказалі: давай, ідзі ў дэпутаты. У цябе шмат цікавых ідэй, паспрабуй іх увасобіць. Прыгадалі гісторыю з аднаўленнем Аўгустоўскага канала, якім я займаўся, можа, 20 гадоў, у выніку ўдалося ўсё ж «прабіць» рэканструкцыю, рашэнне аб якой было падпісана Прэзідэнтам. Праўда, гэтаму спрыяла і мая журналісцкая дзейнасць...

Мяне вылучылі кандыдатам у дэпутаты адразу некалькі вялікіх працоўных калектываў, і я адчуваў адказнасць перад імі. А калі абралі дэпутатам, адразу даручылі ўзначаліць пастаянную камісію па культуры, адукацыі і справах моладзі. Зразумела, пачаў думаць: а што я магу зрабіць для горада? Я не збіраўся проста адседжвацца на сесіях, мне хацелася зрабіць нешта карыснае для горада, унесці нешта сваё. Тым больш што я ведаў гісторыю горада, а з цягам часу гэтыя веды пашыраліся. Узнікла ідэя замацаваць за Гроднам статус горада-музея. З часам гэтая назва прыжылася.

— І з чаго вы пачалі?

— У горадзе існавала праграма «Спадчына», але яна была слабая, з-за адсутнасці фінансавання амаль не працавала. Разам з тым у Гродна пачалі прыязджаць турысты, і мы, дэпутаты, стараліся зрабіць так, каб улад неабходнасць развіваць гэты кірунак. Напрыклад, больш стварыць невялічкіх музеяў. Мяне заўсёды яны ўражвалі. Патэнцыял у нас велізарны. Толькі ў Замкавых музейных фондах знаходзіцца 200 тысяч каштоўных экспанатаў. Напрыклад, у літоўскім Шаўлях я некалі бачыў музей тэлевізараў (усяго адным пакоі — тады іх было мала), а побач музей веласіпедаў і музей фатаграфіі. Цікава? Цікава. У нас такіх невялічкіх музеяў не было. Ніхто гэтым асабліва не займаўся. Мабыць, таму, што раней у нас была арыентацыя на вывязны турызм. Турфірмы запрашалі наведаць што хочаце, толькі не свой горад... Але, напрыклад, ідэя стварэння музея нумізматыкі ўперлася ў праблему ўласнасці. Фонды музея абласныя, а памяшканне — гарадская ўласнасць. Трэба вышукваць сродкі на рамонт, калі мы хочам прыстасаваць гістарычную старую пабудову. А між тым не толькі манеты, але і сотні самавараў, лямпаў, грамафонаў пыляцца ў фондах, а маглі б стаць музейнымі экспанатамі. Ці музей фатаграфіі, выкананы ў выглядзе фотаатэлье пачатку XX стагоддзя. Можна пашырыць музей-аптэку, лічу ндрэнна стварыць музей гісторыі гродзенскай мэрыі. Зараз узнікаюць прыватныя музеі, напрыклад побыту ці музей праса. Так што ідэя гэта пацяху развіваецца.

— Чаго канкрэтна ўдалося дабіцца падчас дэпутацкай дзейнасці?

— Я вельмі ганаруся нашай жамчужынай XII стагоддзя — Каложскай царквой. Калі мяне абралі першы раз дэпутатам, думаў: што магу зрабіць для яе рочкі? Часта спрабаваў сябе ў якасці экскурсавода і неяк падчас прыезду дэлегацыі з падмаскоўных Хімкаў расказаў пра ікону Каложскай Божай Маці, якая была вывезена ў Расію і бясследна знікла пасля Першай сусветнай вайны. Дык вось, кіраўніцтва падмаскоўнага горада пры дапамозе Патрыярха зрабіла новы спіс іконы, які нам падарылі. Адбылося яе ўрачыстае ўнясенне ў храм.

Таксама падчас першага склікання ўдалося адкрыць сучасную выставачную залу. Такое памяшканне было па вуліцы Ажэшкі, але існавала ў закінутым стане. Стаяла задача — перавесці яго ў гарадскую ўласнасць, адрамантаваць, зрабіць не горш за еўрапейскія залы. З гэтай задачай мы справіліся. На пасаду дырэктара запрасілі прафесійнага мастацтвазнаўцу Ірыну Сільвановіч. Яна і зараз тут працуе.

— Мабыць, і другое ваша скліканне было адметным?

— У гэты час удалося зрабіць даступнай для наведвальнікаў нашу славутасць — старажытную пажарную каланчу. Раней, каб трапіць на аглядную пляцоўку, трэба было спачатку падняцца па прыстаўной лесвіцы, а затым — на самы верх. Была думка зрабіць у вежы музей гісторыі пажарнай справы Гродна. Першы, з кім я сутыкнуўся, быў начальнік абласнога ўпраўлення МНС тых часоў. Ён адразу заявіў, што нічога рабіць не будзе, бо няма грошай. Праз тры гады прыйшоў новы начальнік, які захапіўся відам, што адкрыўся з вышыні птушынага палёту, а праз месяц патэлефанаваў і сказаў: знайшоў сродкі на лесвіцу і музей. Цяпер гэты музей — адзін з найлепшых у краіне. А на пажарнай вежы кожны дзень апоўдні трубач іграе беларускую мелодыю... Ужо падчас трэццяга склікання з'явілася мара зрабіць у кожным падвальчыку ў цэнтры Гродна невялічкія кафэ, як у Вільнюсе, напрыклад. І вось я літаральна за руку пацягнуў мэра і іншых кіраўнікоў «у экспедыцыю» па сутарэннях Савецкай вуліцы. У адным з іх пазней узнікла кафэ «Раскоша». Таксама ўжо зроблены эскізны праект, каб далучыць да кафэ яшчэ і двухпавярховы падвал побач. Такія сутарэнні мы бачылі ў Вроцлаве. Улады пакуль ад гэтага адбіваюцца, — маўляў, некаторыя з іх засыпаны, хто за гэта возьмецца? Але яны амаль усюды былі засыпаны, іх раскапалі і прыстасавалі, і туды з задавальненнем заходзяць турысты.

— Работа дэпутата патрабуе шмат намаганняў?

— Можна, канешне, і адседзецца, як гэта часам і адбываецца. Але ў чым тады сэнс нашага дэпутацтва? Да таго ж ёсць закон аб мясцовым кіраванні і самакіраванні, дзе ў плане заканадаўчай ініцыятывы многае можна зрабіць. Я браўся за тыя рэчы, якія, на першы погляд, здаваліся немагчымымі, і дабіваўся свайго.

— Што было самым цяжкім падчас увасаблення вашых дэпутацкіх ініцыятыў?

— Мяне часам здзіўляла і непакоіла абыякавасць некаторых чыноўнікаў ды і іншых дэпутатаў. Не ўсе аднолькава спрыяльна ставіліся да гэтых ініцыятыў. Бывала, што некаторыя паглядалі скоса, гэта выклікала ў іх раздражненне.

— З якімі яшчэ пытаннямі звярталіся выбаршчыкі?

— Падчас прыёму людзі прыходзілі з рознымі пытаннямі. Адны скардзіліся на тое, што дрэвы аварыйныя растуць у двары, другія, наадварот, на тое, што дрэвы спілоўваюць, трэба больш іх пасадзіць. Дзесьці дваровую тэрыторыю прасілі прывесці ў парадак, каналізацыю пракласці ў аднапавярховай забудове. І мы гэтага дабіваліся. Дрэвы падпілоўвалі часткова, я не быў прыхільнікам зносу дрэў. Дарэчы, падчас дэпутацтва былі створаны камітэты тэрытарыяльнага самакіравання ва ўсіх ЖЭСах, — каб аператыўна вырашаць усе пытанні жыхароў.

— На ваш погляд, якія якасці неабходныя дэпутату?

— Некаторыя кажуць, што ў мяне настырны характар. І сапраўды, каб вырашыць адно пытанне, я гатовы дзесяць разоў патэлефанаваць альбо адчыніць дзверы ў высокі кабінет. А без настойлівасці немагчыма дабіцца рэальных вынікаў. І новым дэпутатам мясцовай улады я таксама прапаную быць ініцыятыўнымі і настырнымі. Выбаршчыкі ацэняць гэта.

Маргарыта УШКЕВІЧ.
Фота з архіва Аляксандра ЛАСМІНСКАГА.

УСЁ Ў ПАРАДКУ

За алеяй ліхтароў — алея крэатыўных лавак

З кожным годам горад Жодзіна прыгажэе, тут з'яўляюцца новыя аб'екты, малыя архітэктурныя формы, якіх да нядаўняга часу не хапала. Яны надаюць гораду свой, непаўторны каларыт, робяць яго пазнавальным і адметным сярод іншых населеных пунктаў. У прыватнасці, летась на праспекце Міру з'явілася алея ліхтароў.

— Распрацоўкай эскізаў і ўстаноўкай займаліся прадпрыемствы, а пляцоўку парадкавалі за кошт гарадскога бюджэту, — расказаў **першы намеснік старшыні гарвыканкама Сяргей КОНАН.** — Кожны з ліхтароў адлюстроўвае дзейнасць канкрэтнага прадпрыемства, арганізацыі, з'яўляецца эксклюзіўным і ўнікальным па сваім дызайне.

Напачатку ліхтароў было 24, а цяпер іх ужо 31.

Сапраўды, алея ўражвае. Нягледзячы на неспрыяльнае надвор'е, тут хапае цікаўных, у тым ліку і дзяцей. У наведнікаў разбягаюцца вочы, бо вызначыць, які ліхтар лепшы, вельмі цяжка. Напрыклад, скульптурны ансамбль камунальнага ўнітарнага прадпрыемства «ЖодзінаЖылЦеплаСэрвіс» атаясамліваецца з цяплом і ўтульнасцю ў доме. Кампазіцыя зроблена ў выглядзе хатняга кутка: крэслакачалка, за акном віднеюцца зоркі на небе, свецяць ліхтары. Пры праектаванні крэсла атрымалася вельмі ўмяшчальным, таму стваральнікі вырашылі зрабіць яго яшчэ і скарбонкай, пад якой знаходзіцца люк з кодавым замком. Лічыцца, калі ў спецыяльную шчыліну кінуць манетку, то жаданне спраўдзіцца. Пасля таго як скарбонка запоўніцца, яе адчыняюць, а грошы перадаюць на дабрачынныя мэты.

Жодзінскі хлебазавод устанавіў ліхтар у форме печкі з батонам унутры. Побач — фігура пекара з паднятым угору вялікім пальцам. Гэты жэст азначае: хлеб атрымаўся што трэба.

У адкрытым акцыянерным таварыстве «Світанак» працоўцы ў асноўным жанчыны. Ліхтар уяўляе сабой швейную машынку, за якую можа прысесці кожны ахвотны, каб сшыць сабе рэч.

Ліхтар БелАЗа назвалі «Волат». Гэта каваная стылізаваная скульптура: тры валы каркас з металічных пруткоў, да якіх прымацаваны пласціны з нержавеючай сталі. У кампазіцыі выкарыстаны таксама элементы дэталяў машын. Над галавой волата — валун з каляровымі шкельцамі і святлодыёдная падсветкай. Фігура асілка сімвалізуе магутнасць, а святло — стваральную мірную працу, пастаяннае ўдасканаленне.

А сёлета ў горадзе плануюць зрабіць яшчэ і алею крэатыўных лавак на праспекце Леніна. Працягнецца добраўпарадкаванне гарадскога парку — тут будзе невялікае возера, а пасярэдзіне — востраў з фантанам. Прадпрымальнікі ўладкоўць спартыўную пляцоўку, дзе цэнтральнае месца зойме карабель.

— Вядома, такія канструкцыі ўсталяваны ў розных кутках Беларусі. Але наша будзе спецыфічнай, унікальнай, непадобнай на іншыя, — упэўнены Сяргей Конан. — Акрамя таго, у мінулым годзе ўзнікла ідэя ўстанавіць ва ўездзе ў горад скульптуру Божай Маці, выява якой размешчана на гербе Жодзіна.

Вось так выглядае адзін з ліхтароў.

Сёлета БелАЗ адзначае 70-гадовы юбілей. Мяркуецца стварыць алею прадпрыемства «Кантыненты» з пазначэннем краін, куды пастаўляюцца і дзе працуюць айчынныя кар'ерныя самазвалы. Фарміраванне такога ўнікальнага асяроддзя, напоўненага жыццём, будзе весціся з удзелам арганізацый розных формаў уласнасці, прадпрымальнікаў, гараджан, а таксама з прыцягненнем сродкаў гарадскога бюджэту.

За мінулы год на вуліцах з'явілася столькі новых аб'ектаў, колькі не стварона за ўсю гісторыю горада. У гэтым вялікая заслуга старшыні гарвыканкама Юрыя Шарага, які можа пераканаць усіх кіраўнікоў прыняць удзел у добрай справе.

— Жодзіна па прыгажосці перасягнуў многія гарады, хоць пабудаваны пасля вайны. Менавіта дзякуючы малым архітэктурным формам ён набыў сваю адметнасць, — выказвае меркаванне **навуковы супрацоўнік Жодзінскага краязнаўчага музея Сяргей ВІЗНЕР.** — 2018 год вельмі важны для нас — ён чатыры разы юбілейны. У 1643-м паселішча было заснавана, у 1688-м атрымала назву Жодзіна, 70 гадоў таму быў заснаваны «БелАЗ». І, нарэшце, у 1963-м пасёлак гарадскога тыпу атрымаў статус горада абласнога падпарадкавання нароўні з Салігорскам.

Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ.

ПАЧНІ З НУЛЯ

Карэспандэнт «Звязды» высвятляла, на што хапае субсідыі, калі хочаш распачаць уласную справу

Быць беспрацоўным, мякка кажучы, непрыемна. Але калі ў вашым населеным пункце з працоўнымі месцамі зусім туга, можна паспрабаваць заняцца... бізнесам. Для гэтага сёння створылі больш прымальныя ўмовы. Да таго ж дзяржава згодна на першым этапе нават падмагчы — бязвыплатнай субсідыяй.

А бізнес-план ёсць?

Летась 310 жыхароў Магілёўскай вобласці атрымалі субсідыі на адкрыццё сваёй справы — на 13 больш, чым пазалетась. Аднаразовая бязвыплатная грашовая дапамога выдаецца беспрацоўнаму для частковай кампенсацыі яго фінансавых выдаткаў, звязаных з арганізацыяй прадпрымальніцкай дзейнасці. Закон дазваляе выкарыстоўваць субсідыю на набыццё абсталявання, інструменты, машыны і механізмы, сыравіну, матэрыялы, аплату паслуг і іншыя мэты, звязаныя з арганізацыяй прадпрымальніцкай дзейнасці. Памер субсідыі складае 11 бюджэтаў пражытковага мінімуму (БПМ) у сярэднім на душу насельніцтва. З 1 лютага 2018 года БПМ (мяняецца кожны квартал) складае 199,32 рубля. Калі памножыць на 11, атрымаецца 2192,52 рубля. У сельскага насельніцтва ёсць магчымасць атрымаць крыху болей — 15 БПМ, або амаль тры тысячы рублёў.

> Каб атрымаць грошы, трэба перш за ўсё скласці і абараніць свой бізнес-план. Тыя, каму гэта цяжка зрабіць самастойна, праходзяць бясплатныя курсы.

— На субсідыю могуць разлічваць паўналетнія беспрацоўныя, якія стаяць на ўліку ў службе занятасці і на працягу месяца не змаглі працаўладкавацца, — інструктуе **намеснік старшыні камітэта па працы, занятасці і сацыяльнай абароне Магілёўскага аблвыканкама Вольга Анатолеўна ХАДУСКІНА.** — Пры гэтым яны павінны не дапускаць парушэння закона аб занятасці і прымаць удзел у аплатных работах. Каб атрымаць грошы, трэба перш за ўсё скласці і абараніць свой бізнес-план. Тыя, каму гэта цяжка зрабіць самастойна, праходзяць бясплатныя курсы «Асновы бізнес-планавання» пры Магілёўскім МДУ імя Куляшова. Пасля зацвярджэння бізнес-плана выдзяляецца субсідыя, якая пералічваецца беспрацоўнаму на адкрыты банкаўскі рахунак. Яе ўладальнік павінен будзе выкарыстаць грошы выключна па мэтавым прызначэнні і на працягу трох месяцаў даць справаздачу.

З педагога ў фларысты

Жыхарка аграгарадка Вейна Ірына Калбасава — педагог па адукацыі. Калісьці яна жыла ў іншай вобласці, працавала ў школе. Пасля пераезду паспытала шчасця ў адной з гасцініц Магілёва, але зарплата была малая. Калі ішла рэгістравацца на біржу, была ўпэўнена, што стане індывідуальным прадпрымальнікам і пачне гандляваць кветкамі — гэта ж так прыгожа, тым больш даводзілася і раней працаваць на рынку. З біржы накіравалі на двухтыднёвыя курсы па бізнес-планаванні ва ўніверсітэт імя А. Куляшова. Група набралася чалавек 20, але кожны быў настроены займацца сваім відам дзейнасці. Пад кіраўніцтвам куратара ўсе напісалі свае бізнес-планы. У райвыканкаме прэтэнзій да напісання не ўзнікла, Ірыніна заяўка на субсідыю была разгледжана ў 10-дзённы тэрмін, а на працягу месяца паступілі грошы — 15 БПМ як для жыхаркі сельскай мясцовасці. На той момант гэта складала дзесьці 2600 рублёў. Жанчына купіла стэлаж, стол, крэсла, фларыстычны набор інструментаў, тэрмінал. Ларок, касавае абсталяванне, халадзільнік яна набывала ўжо за свае грошы.

Наогул, субсідыю дазваляецца траціць толькі на тое, што прапісана ў бізнес-плане. Калі там ідзе размова пра, скажам, той жа фларыстычны нож, то іншы ўжо не прайшоў бы. Патрабуюць справаздачы за кожны рубель.

> Субсідыя пакрыла асноўныя выдаткі прыкладна на 30 %. Але Ірына ўпэўнена, што ўсё зрабіла правільна. Свая справа — гэта больш надзейна і творча. Хаця, прызнаецца, працаваць трэба пастаянна — тут склаўшы рукі не пасядзіш.

Асноўныя выдаткі — арэнда гандлёвай пляцоўкі пад ларок, падатак, электрычнасць, узносы ў пенсійны фонд. За месяц набягае больш за 400 рублёў, за год — каля пяці тысяч. Плюс 12 тысяч летась пайшло на закупку кветак. Гадавая выручка пры гэтым склала 24 672 рублі, кажа Ірына.

— Месячны заробак невялікі, але работа мне падабаецца, — канстатуе яна. — Я сама сабе гаспадыня. Ніякай папяратворчасці, толькі кніга касіра і журнал па ўліку расходаў і даходаў. І за субсідыю вельмі ўдзячна. Ну дзе б яшчэ я ўзяла грошы на тыя ж кветкі? А так мне іх, лічы, падарылі.

Хобі стала прафесіяй

У Бабруйскім упраўленні па працы, занятасці і сацыяльнай абароне Святлану Ланскую ахарактарызавалі як шчаслівага чалавека, які сваё хобі ператварыў у прафесію. «Бачылі б вы, якую прыгажосць яна робіць са скуры», — «падагрэлі» спецыялісты маю цікавасць. І ні кроплі не перабольшылі. Нават не верыцца, што яшчэ тры гады таму Святлана гэтым не толькі не займалася, але нават і не цікавілася. Цяпер яна жыве мастацтвам.

— Часам лёс дорыць нам розныя падзеі, сустрэчы, якія кардынальна мяняюць наш погляд на многія рэчы. Дзякуючы ім мы вучымся абсалютна новаму, інакш мыслім, інакш дзейнічаем, — кажа мая суразмоўніца.

Усё пачалося пасля таго, як аднойчы яна схадзіла ў Бабруйску на выстаўку сваёй знакамітай зямлячкі Таццяны Карчажкінай. Яе карціны зачаравалі, уразілі і... натхнілі.

— Скура — вельмі жывы матэрыял, — кажа Святлана. — Аднойчы датыкнуўшыся да яго, зразумела — гэта назаўжды. Упрыгажэнні, кветкі, пано — я навучылася рабіць усё, нават прадметы найвялікшай складанасці.

Пра тое, як жыла раней, яна не любіць успамінаць. «Дзе толькі не працавала», — уздыхае Святлана. Але не натхнялі ні работа, ні зарплата. Прызнаецца, што, калі пайшла ў дэкрэтны водпуск, грашовай дапамогі хапіла толькі на дзіцячую каляску, і тое «б.у.». Не змагла працаўладкавацца і пасля заканчэння вышэйшай навучальнай установы.

— Пасля наведвання выстаўкі я ў галаве пракручвала, наколькі рэальна гэтым займацца. Успомніла, што ў Бабруйску якраз скруралі завод ёсць і прыступіла да дзеяння, — усміхаецца яна.

Хутка, праўда, высветлілася, што справу сабе знайшла элітную. Матэрыял, фарбы, інструменты — усё гэта каштавала дорага, для работы спатрэбіліся не нейкія там адходы, а скура высокай якасці. А яшчэ не хапала ведаў. Пачала вучыцца, браць па інтэрнэце майстар-класы ў знакамітых майстроў. Грошы спатрэбіліся немаленькія. Але Святлана бачыла, што ў яе атрымліваецца, і не эканоміла.

— Зараз я адных толькі руж 25 відаў раблю, не ўлічваючы ўсяго астатняга, — прызнаецца яна. — Фарбы — японскія, скура — італьянская. Кошт, самі ўяўляеце які. Калі мне далі субсідыю, я амаль усю яе ўклала ў матэрыял.

> Спачатку баялася ўсіх гэтых таварна-транспартных накладных і чэкаў, але калі пачала працаваць, зразумела, што не так усё страшна.

У якасці рамесніка Святлана Ланская аформілася два гады таму. За гэты час навучылася не толькі віртуозна рабіць любыя рэчы са скуры, але і добра арыентавацца ў сваёй сферы. Даходы невялікія, бо ручная работа — гэта табе не канвеер. Тут трэба пасядзець над вырабам, «выняньчыць» яго.

— Спачатку нават прадаваць баялася, рэкламаваць, а зараз адчуваю сябе як рыба ў вадзе, — прызнаецца яна. — Вельмі ўдзячная за тую субсідыю. Яна мне дапамагла на першым этапе. Цяпер значна лягчэй. Ведаю, дзе шукаць кліентаў, як прадаваць свой тавар. Раз на раз не прыходзіцца, але зарабляю як сярэдні бабруйчанін. Хапае на тое, каб адной гадаваць двух дзяцей і плаціць за кватэру. Вядома, хацелася б большага. Але я добра разумею, што зараз усім няпроста. Калі людзі стануць багацейшыя і не будуць вырашаць, што ім лепш купіць — хлеб або брошку, тады і мае справы палепшацца.

Крама моднага адзення

У магіляўчанкі Аляксандры Градавай цяпер у горадзе ёсць свая ўласная крама адзення. Гэта пакуль што кавалачак месца ў буйным гандлёвым цэнтры, але яна яшчэ ў самым пачатку сваёй прыватнай працоўнай дзейнасці. Індывідуальным прадпрымальнікам Аляксандра з'яўляецца усяго два месяцы.

— Пасля заканчэння ўніверсітэта адпрацавала неабходны тэрмін на заводзе ў якасці інжынера, але ўжо тады зразумела, што гэта не маё, — прызнаецца дзяўчына. — Пра тое, што пры адкрыцці сваёй справы можна разлічваць на дапамогу, ведала. Таму, калі засталася без працы, адразу ж адправілася ў службу занятасці. Бізнес-план напісала сама, ніякія курсы для гэтага мне не спатрэбіліся. Праўда, некалькі разоў давялося яго перарабляць, каб нарэшце зацвердзілі. Субсідыю далі даволі хутка, але яе хапіла толькі працэнтаў на 20 ад таго, што мне было неабходна для справы. Ільвіная доля сродкаў пайшла на закупку тэрмінала — 930 рублёў. Плюс заплаціла за першы месяц арэнды. На тое, каб даць справаздачу па субсідыі, даецца тры месяцы. Але я зрабіла гэта адразу ж, як толькі закупіла тавар. Спачатку баялася ўсіх гэтых таварна-транспартных накладных і чэкаў, але калі пачала працаваць, зразумела, што не так усё страшна. Тым больш што бяру я выключна беларускі тавар, а ў вытворцаў на яго ўсе неабходныя дакументы ёсць.

Аляксандра дэманструе сімпатычныя сукенкі, джэмперы, спадніцы брэсцкіх і гродзенскіх вытворцаў. Мадэлі сучасныя, а цэны даступныя. Пакупнікоў зараз няшмат, але ў снежні, кажа прадпрымальніца-пачатковец, — іх было дастаткова.

> — Стаж у мяне невялікі, але адчуванне, што не памылілася, ёсць, — прызнаецца Аляксандра. — Не ведаю, як далей будуць складвацца справы, але вяртацца на вытворчасць не збіраюся. На гэтым месцы я адчуваю сябе камфортна. Тым больш умовы для вядзення сваёй справы зараз больш чым спрыяльныя.

Нэлі ЗІГУЛЯ.

МЯСЦОВАЕ САМАКІРАВАННЕ
ГАЗЕТА ДЛЯ ВЫБАРШЧЫКАЎ І ДЭПУТАТАЎ МЯСЦОВЫХ САВЕТАЎ

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ № 15 ад 17 лютага 2009 года выдадзена Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Заснавальнікі: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Дырэктар — галоўны рэдактар СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч.

Адказны за выпуск: КАРПЕНКА Н.У.

Грамадскі савет: **ПАПКОЎ А.А.,** старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні; **ЦУПРЫК Л.А.**, старшыня Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па дзяржаўным будаўніцтве, мясцовым самакіраванні і рэгламенце; **ПАПКО В.М.**, намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па міжнародных справах; **БЕЛЯКОЎ А.Э.**, намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па адукацыі, навуцы, культуры і сацыяльным развіцці; **ПАНАСЮК В.В.**, старшыня Мінскага гарадскога Савета дэпутатаў; **ДРЫЛЁНАК Т.Л.**, старшыня Лёзненскага раённага Савета дэпутатаў; **СУШЧАНКА М.Л.**, старшыня Глушанскага пасялковага Савета дэпутатаў Бабруйскага раёна.

Выдавец — рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»

АДРАС РЭДАКЦЫІ:
220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

КАНТАКТНЫ ТЭЛЕФОН 292 44 12;

e-mail: info@zviazda.by

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 03.04.2009. 220013, г. Мінск, пр. Незалежнасці, 79.

Тыраж 20.008. **Нумар падпісаны ў 19.30 15 лютага 2018 года.**